

Suvestinė redakcija nuo 2016-06-07 iki 2016-08-05

Įsakymas paskelbtas: TAR 2015-12-07, i. k. 2015-19377

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL PARAMOS UŽ ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENAS IR KITUS PLOTUS BEI GYVULIUS
PARAIŠKOS IR 2016–2020 METŲ TIESIOGINIŲ IŠMOKŲ ADMINISTRAVIMO BEI
KONTROLĖS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2015 m. gruodžio 4 d. Nr. 3D-897
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnio 25 ir 29 punktais:

1. T v i r t i n u Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisykles (pridedama).
2. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja nuo 2016 m. sausio 1 d. ir taikomas 2016–2020 m. paraiškų teikimo laikotarpiu pateiktoms paraiškoms.

Žemės ūkio ministrė

Virginija Baltraitienė

**PARAMOS UŽ ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENAS IR KITUS PLOTUS BEI GYVULIUS
PARAIŠKOS IR 2016–2020 METŲ TIESIOGINIŲ IŠMOKŲ ADMINISTRAVIMO BEI
KONTROLĖS TAISYKLĖS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklės (toliau – taisyklės) parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentas (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009 (OL 2013 L 347, p. 608), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. liepos 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2015/1146 (OL 2015 L 191, p. 6), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 (OL 2013 L 347, p. 549), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. rugsėjo 30 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 2015/1748 (OL 2015 L 256 p. 9), 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 809/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 m. nuostatų dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, kaimo plėtros priemonių ir kompleksinės paramos taikymo taisyklės (OL 2014 L 227, 7 31, p. 69), su paskutiniais pakeitimais padarytais 2015 m. gegužės 11 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 2015/747 (OL 2015 L 119, p. 21), 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 639/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės, ir iš dalies keičiamas to reglamento X priedas (OL 2014 L 181, p. 1), 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 640/2014, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatos dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos ir dėl išmokų neskyrimo arba atšaukimo sąlygų bei administracinių nuobaudų, taikomų tiesioginėms išmokoms, paramai kaimo plėtrai ir kompleksinei paramai (OL 2014 L 181, p. 48), kitais Europos Sąjungos ir nacionaliniais teisės aktais, nustatančiais tiesioginės paramos žemės ūkio veiklos subjektams teikimo tvarką.

2. Taisyklių tikslas – nustatyti 2016–2020 metų laikotarpiui reikalavimus aktyviems žemės ūkio veiklos subjektams, siekiantiems gauti tiesiogines išmokas (pagrindinę tiesioginę išmoką, žalinimo išmoką, išmoką jaunajam ūkininkui, išmoką už pirmuosius hektarus, susietąją paramą už plotą ir (arba) gyvulius), šių reikalavimų administravimo bei kontrolės tvarką ir nustatyti bendrąją paraiškos formą, taip pat jos pildymo ir administravimo tvarką.

3. Aktyviems žemės ūkio veiklos subjektams parama teikiama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos ir Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones (toliau – KPP priemonės) ir administruojama atitinkamų žemės ūkio ministro įsakymų nustatyta tvarka. Parama už plotus mokama pagal šias KPP priemones: „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“, „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“, „Ekologinis ūkininkavimas“, „Išmokos už vietas, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių“, „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“, „Pirmas žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, „Pirmas ne žemės ūkio paskirties ir apleistos žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, „Miškų aplinkosaugos išmokos“ ir „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos sritį „Miško veisimas“.

4. Taisyklėse vartojamos pagrindinės sąvokos:

4.1. **Aktyvus žemės ūkio veiklos subjektas** – fizinis arba juridinis asmuo, kuris vykdo žemės ūkio veiklą ir (arba) aktyviai ūkininkauja, vadovaudamasis žemės ūkio ministro įsakymu nustatytais žemės ūkio veiklos vykdymo kriterijais, ir nevykdo tiesioginėmis išmokomis neremiamos veiklos, išskyrus numatytas išlygas.

4.2. **Aplinkosaugos atžvilgiu pažeidžiama daugiametė ganykla arba pieva** – daugiametė ganykla arba pieva, esanti natūralios buveinės teritorijoje.

4.3. **Ariamoji žemė** – žemės plotas, naudojamas žemės ūkio augalams auginti, pūdymui ir dažniau nei kas penkeri metai daugiametėms žolėms sėjomainai su kitais žemės ūkio augalais. Žemės ūkio naudmenų, priskiriamų prie ariamosios žemės, kodai nurodyti taisyklių 2 priede.

4.4. **Azotą kaupiantys augalai** – ariamojoje žemėje auginami augalai, kurių šaknyse kaupiasi gumbelinių bakterijų surišto azoto junginiai. Žemės ūkio naudmenų, priskiriamų prie azotą kaupiančių augalų plotų, kodai nurodyti taisyklių 2 priede.

4.5. **Daugiamečių sodinių plotas** – ne sėjomainos būdu auginamų sodinių plotas, išskyrus ganyklas arba pievas, įskaitant daigynus ir trumpos rotacijos želdinių plotus, kuriais žemė apsodinta daugiau nei penkeriems metams ir iš kurių pakartotinai gaunamas derlius. Žemės ūkio naudmenų, priskiriamų prie daugiamečių sodinių plotų, kodai nurodyti taisyklių 2 priede.

4.6. **Daugiametė ganykla arba pieva** (toliau – daugiametė pieva) – užsėtas daugiametėmis žolėmis arba natūralus nenaudojamas sėjomainoje penkerius ar daugiau metų žemės plotas gyvuliams ganyti, žolei ar žolės produkcijai gauti. Žemės ūkio naudmenų, priskiriamų prie daugiamečių ganyklų arba pievų, kodai nurodyti taisyklių 2 priede.

4.7. **Deklaruotas laukas** – paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškoje nurodytas žemės ūkio naudmenų ir (arba) kitas plotas.

4.8. **Deklaruotas plotas** – paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškoje nurodytų laukų, už kuriuos žemės ūkio veiklos subjektas prašo išmokų, plotų suma.

4.9. **Ganykla arba pieva** (toliau – pieva) – užsėtas daugiametėmis žolėmis arba natūralus žemės plotas, įskaitant daugiameses ganyklas arba pievas, gyvuliams ganyti, žolei ar žolės produkcijai gauti.

4.10. **Griovys** – dirbtinė atvira vandens nuleidimo vaga su nuolatine tėkme arba vidutinio vandeningumo metais neturinti nuolatinio nuotėkio.

4.11. **Ilgalaikė sankcija** – pagal paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškoje deklaruoto ploto ir faktiškai nustatyto remiamo ploto skirtumą apskaičiuojamas paramos dydžio sumažinimas, papildantis einamaisiais kalendoriniais metais pareiškėjui taikomą sankciją. Ši sankcija gali būti pradėta išskaičiuoti iš paramos kalendoriniais pažeidimo nustatymo metais, tačiau negali būti išskaičiuojama ilgiau nei trejus kalendorinius metus po pažeidimo nustatymo metų.

4.12. **Juodasis pūdymas** – ariamosios žemės plotas, kurio žemė periodiškai įdirbama, tačiau einamaisiais metais nenaudojama produkcijai gauti.

4.13. **Išmoka jaunajam ūkininkui** – papildoma išmoka iš Europos Sąjungos lėšų, mokama už deklaruotą plotą pareiškėjui, atitinkančiam išmokos jaunajam ūkininkui reikalavimus.

4.14. **Išmoka už pirmuosius hektarus** – papildoma išmoka iš Europos Sąjungos lėšų už nustatytą pareiškėjo deklaruotų žemės ūkio naudmenų pirmųjų (iki 30 ha) hektarų skaičių.

4.15. **Kontrolinis žemės sklypas** (toliau – KŽS) – natūralių gamtinių ir dirbtinių objektų (upių vagų, miško masių, kelių, pastatų ir pan.) ribojamas ar istorines žemės naudojimo ribas turintis vientisas žemės plotas, kuriam būdingos tam tikros gamtinės savybės, vyraujantis dangos tipas, ūkinio naudojimo ypatumai ir kuriam suteiktas unikalus atpažinties kodas kontrolinių žemės sklypų duomenų rinkinyje (toliau – KŽS_DR5LT). Šio sklypo plotas naudojamas pareiškėjų deklaruotų laukų plotams kontroliuoti (KŽS visų pareiškėjų deklaruotų laukų plotų suma lyginama su minėto sklypo tinkamu paramai skirti plotu).

4.16. **Kūdra** – dirbtinis arba natūralus nepratekančio vandens telkinys, esantis natūraliame žemės grunte, kurio vandens atsargas papildo paviršinės nuotekos.

4.17. **Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registras** (toliau – Valdų registras) – valstybės registras, kuriame įregistruojamos žemės ūkio valdos ir tvarkomi jų registravimo duomenys.

4.18. **Medžių grupė** – kartu augantys du ar daugiau bet kurios rūšies medžiai, kurių vainikai liečiasi ar yra susipynę.

4.19. **Miškelis** – ne didesnis kaip 0,3 ha ploto miškas.

4.20. **Neteisingas deklaravimas** – didesnio žemės ūkio naudmenų ar kito ploto, negu pareiškėjas valdo, ir (arba) didesnio ploto, negu jame užsiima žemės ir (arba) miškų ūkio veikla, deklaravimas.

4.21. **Nuotolinė patikra** – žemės ūkio naudmenų ar kitų plotų patikra, atliekama pagal palydovinę arba aerofotografinę nuotrauką.

4.22. **Pagrindinė tiesioginė išmoka** (toliau – pagrindinė išmoka) – išmoka iš Europos Sąjungos biudžeto lėšų, pagal vienkartinės išmokos už plotus schemą mokama pareiškėjui už deklaruotą plotą, atitinkantį paramos teikimo reikalavimus einamaisiais metais.

4.23. **Palaukė** – lauko pakraštys, kuriame nevykdoma jokia žemės ūkio veikla, susijusi su produkcijos gavyba.

4.24. **Paramos gavėjas** – pareiškėjas, kuris atitinka visus reikalavimus išmokoms gauti ir kuriam skiriama parama.

4.25. **Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiška** (toliau – paraiška) – elektroniniu būdu užpildytas taisyklių 1 priede nustatytos formos dokumentas (į Paraiškų priėmimo informacinę sistemą (toliau – PPIS) įvesti, išsaugoti ir patvirtinti duomenys), kuriuo prašoma einamaisiais metais skirti tiesioginę išmoką už plotą, susietąją paramą už gyvulius ir paramą už plotus pagal KPP priemones.

4.26. **Pareiškėjas** – žemės ūkio veiklos subjektas arba jo atstovas, taisyklių nustatyta tvarka teikiantis Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraišką Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos.

4.27. **Pavienis medis** – atskirai augantis subrendęs medis, kurio vainikas nesiliečia su kitu medžiu ir kuris netrukdo žemės ūkio veiklai.

4.28. **Posėlis** – augalai, sėjami dirvos gerinimo tikslais nuėmus deklaruojamos rūšies žemės ūkio augalų derlių tų pačių metų vėlyvą vasarą arba rudenį prieš kitais metais deklaruotinos rūšies žemės ūkio augalų sėją.

4.29. **Sankcija** – pareiškėjui ar paramos gavėjui taikomas paramos dydžio sumažinimas, paramos teikimo nutraukimas, reikalavimas grąžinti visą ar dalį išmokėtos sumos, apribojimo teikti paraiškas nustatymas ir (arba) kitos poveikio priemonės už su prašoma arba gauta parama susijusių įsipareigojimų nevykdymą ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymą.

4.30. **Susietoji parama už plotą** – papildoma parama iš Europos Sąjungos lėšų, mokama tam tikrą žemės ūkio naudmenų plotą deklaruojančiam pareiškėjui už daržovių, išskyrus bulves, auginimą uždarajame (šildomuose šiltnamiuose) ir atvirajame grunte, taip pat už vaisių, uogų, baltyminių augalų auginimą.

4.31. **Tiesioginė išmoka** – pagal paraiškos duomenis ir patikrų rezultatus apskaičiuojama paramos suma, kurią gali sudaryti pagrindinė tiesioginė išmoka, žalinimo išmoka, išmoka jaunajam ūkininkui, išmoka už pirmuosius hektarus, susietoji parama už plotą ir (arba) gyvulius.

4.32. **Tiesioginėmis išmokomis neremiamą veiklą** – juridinio ar fizinio asmens (vieno arba su partneriais) vykdoma su žemės ūkiu nesusijusi veikla, apimanti oro uostų, vandens valymo įrenginių, nuolatinių sporto ir pramogų aikštelių eksploatavimą, geležinkelio ir nekilnojamojo turto paslaugų teikimą.

4.33. **Tiesioginė išmoka už plotą** – pagal paraiškos duomenis ir patikrų rezultatus apskaičiuojama paramos suma už deklaruotas paramai gauti tinkamas žemės ūkio naudmenas, kurią, be pagrindinės tiesioginės išmokos, gali sudaryti žalinimo išmoka, išmoka jaunajam ūkininkui, išmoka už pirmuosius hektarus ir susiję parama už plotą.

4.34. **Trumpos rotacijos plantaciniai želdiniai** (toliau – trumpos rotacijos želdiniai) – ne daugiau kaip dviejų greitai augančių medžių ar krūmų rūšių želdiniai.

4.35. **Trumpos rotacijos plantacinių želdinių plotas** (toliau – trumpos rotacijos želdinių plotas) – žemės plotas, naudojamas trumpos rotacijos plantaciniams želdiniams auginti. Žemės ūkio naudmenų, priskiriamų prie trumpos rotacijos želdinių, kodai nurodyti taisyklių 2 priede.

4.36. **Tvenkinys** – dirbtinis pratekančio vandens telkinys, įrengiamas užtvenkiant vandens tėkmę vandentakyje.

4.37. **Žalasis pūdymas** – ariamosios žemės plotas, kuriame siekiant pagerinti dirvos struktūrą auginti žemės ūkio augalai įterpiami į dirvą.

4.38. **Žalinimo išmoka** – papildoma išmoka iš Europos Sąjungos lėšų už palankesnę aplinkos atžvilgiu žemės ūkio veiklą, mokama už plotą pareiškėjui, atitinkančiam žalinimo išmokos reikalavimus.

4.39. **Žemės ūkio naudmenos** (toliau – naudmenos) dirbamoji žemė, sodai, pievos, ganyklos, naudojamos arba tinkamos naudoti žemės ūkio augalams auginti.

4.40. **Žemės ūkio valdos ar jos dalies perdavimas** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro nuostatų ir kitų šio registro administravimą reglamentuojančių dokumentų nustatyta tvarka atliekamas žemės ūkio valdai priklausančių objektų ar jų dalies nuosavybės teisės ar naudojimo teisės perdavimas nuomos, panaudos ar kitais pagrindais kitam žemės ūkio veiklos subjektui, paliekant tą patį unikalų valdos atpažinties kodą.

4.41. **Žolinis įsėlis** – žoliniai augalai, įsėjami dirvos gerinimo tikslais į deklaruojamos rūšies žemės ūkio augalus per pavasario sėją.

II SKYRIUS

BENDRIEJI REIKALAVIMAI

5. Tiesiogines išmokas gali gauti tik aktyvus žemės ūkio veiklos subjektas, kuris:

5.1. nevykdo tiesioginėmis išmokomis neremiamos veiklos:

5.1.1. neeksploatuoja oro uostų – nėra oro uostų valdytojas;

5.1.2. neteikia geležinkelio paslaugų: kelių ir geležinkelių tiesimo, požeminių geležinkelių tiesimo, tarpmiestinio ir tarptautinio keleivinio ir krovinio geležinkelio transporto, geležinkelių eksploatavimo, geležinkelio transporto priemonių nuomos;

5.1.3. neeksploatuoja vandens valymo įrenginių – neteikia vandens surinkimo, valymo ir tiekimo paslaugų;

5.1.4. neteikia šių nekilnojamojo turto paslaugų: nekilnojamojo turto agentūrų ar atitinkamos veiklos, nekilnojamojo turto tvarkybos už atlygį arba pagal sutartį;

5.1.5. neeksploatuoja nuolatinių sporto ir pramogų aikštelių – nėra golfo, kitų sporto šakų aikštynų, automobilių lenktynių trasų, atrakcionų ir teminių parkų, hipodromų ir žirgynų, aerodromų valdytojas;

5.2. nors ir vykdo tiesioginėmis išmokomis neremiamą veiklą, taip pat taisyklių 6 punkte numatyta tvarka atrenkamas patikrinti, tačiau Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) pateikia vieną iš įrodymų, susijusių su žemės ūkio svarba, kad:

5.2.1. jo metinė tiesioginių išmokų suma (apskaičiuota bendra visų paramos schemų suma, kurią pareiškėjas turėjo teisę gauti, nors paramos administravimo procese ir buvo taikytos sankcijos – pagal 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 639/2014 12 straipsnį), už praėjusius kalendorinius metus, sudaro bent 5 proc. visų pajamų, kurių jis gavo už praėjusius finansinius metus iš ne žemės ūkio veiklos;

5.2.2. jo vykdoma žemės ūkio veikla yra reikšminga, t. y. pajamos iš žemės ūkio veiklos sudaro ne mažiau kaip 33 proc. visų už praėjusius finansinius metus gautų pajamų;

5.2.3. jo pagrindinė veikla ar įmonės tikslas yra žemės ūkio veiklos vykdymas.

5.3. nepriklausomai nuo vykdomos veiklos pobūdžio už praėjusius metus gavo bendrą Europos Sąjungos tiesioginių išmokų sumą (apskaičiuotą bendrą visų paramos schemų sumą, kurią pareiškėjas turėjo teisę gauti, nors paramos administravimo procese ir buvo taikytos sankcijos – pagal 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 639/2014 12 straipsnį), neviršijančią 5000 Eur.

6. Visi pareiškėjai, įskaitant nurodytus taisyklių 5.3 papunktyje, privalo paraiškoje pažymėti, ar vykdo (jeigu vykdo) tiesioginėmis išmokomis neremiamą veiklą (-as). Siekiant įvertinti pareiškėjų atitiktį aktyvaus žemės ūkio veiklos subjekto reikalavimams, taikoma tokia tvarka:

6.1. nustačiusi (pareiškėjui nurodžius paraiškoje arba kitais atvejais), kad pareiškėjas priskiriamas prie subjektų, vykdančių tiesioginėmis išmokomis neremiamą veiklą arba kitais šiame punkte nurodytais atvejais, Agentūra, ne vėliau kaip iki einamųjų metų rugpjūčio 31 d. paprašo pareiškėjo pateikti įrodymų dėl žemės ūkio svarbos pareiškėjo veikloje pagal vieną iš įrodymo kriterijų. Pareiškėjai, įrodymo dokumentus dėl žemės ūkio svarbos savo veikloje Agentūrai pateikia einamaisiais metais ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo Agentūros pranešimo išsiuntimo dienos. Reikalavimas teikti įrodymus taikomas ir šiais atvejais:

6.1.1. tiems pareiškėjams, kurie paraiškoje nurodė, jog vykdo tiesioginėmis išmokomis neremiamą veiklą;

6.1.2. siekiant įsitikinti, jog pareiškėjo, nustatyta tvarka atrinkto administraciniam patikrinimui (ne mažiau kaip 5 proc. visų pareiškėjų), pateikti duomenys yra teisingi, išskyrus pareiškėjus, kurių atitikčiai nustatytiems kriterijams patikrinti nėra būtina teikti atskirų dokumentų (įregistravusiems ūkininko ūkį, ir gavusiems bendrą Europos Sąjungos tiesioginių išmokų sumą ne didesnę nei 5000 Eur) .

6.1.3. Agentūra, siekdama įsitikinti pareiškėjų pateiktos informacijos tikrumu, turi teisę paprašyti ir kitų susijusių dokumentų.

6.2. pareiškėjas, siekiantis pateikti įrodymus, nurodytus taisyklių 5.2.1 ir 5.2.2 papunkčiuose, privalo Agentūrai pateikti duomenis apie gaunamas pajamas Pažymos apie žemės ūkio veiklos subjekto pajamų ir (arba) tiesioginių išmokų sumos dalį, būtiną žemės ūkio veiklos subjektų aktyvumui įrodyti, per praėjusius kalendorinius metus, numatytos Žemės ūkio veiklos svarbos įrodymo kriterijų, pagal kuriuos skaičiuojama pajamų ir (arba) tiesioginių išmokų sumos dalis, įvertinimo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 3D-541 „Dėl Žemės ūkio veiklos svarbos įrodymo kriterijų, pagal kuriuos skaičiuojama pajamų ir (arba) tiesioginių išmokų sumos dalis, įvertinimo metodikos patvirtinimo“, pagrindu bei Agentūros nurodymu kitus susijusius dokumentus.

6.3. pareiškėjas (fizinis asmuo), siekiantis įrodyti, kad jo pagrindinė veikla yra žemės ūkio veiklos vykdymas, pagal 5.2.3 papunktį, paraiškos pateikimo metu privalo būti įregistravęs ūkininko ūkį teisės aktų nustatyta tvarka.

6.4. pareiškėjas (juridinis asmuo), siekiantis įrodyti, kad jo pagrindinė veikla ar įmonės tikslas yra žemės ūkio veiklos vykdymas, pagal 5.2.3 papunktį, privalo Agentūrai pateikti Pažymą apie žemės ūkio veiklos subjekto vykdomų veiklų sąnaudas, numatytą Žemės ūkio veiklos subjektų vykdomų veiklų sąnaudų įvertinimo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 3D-542 „Dėl Žemės ūkio veiklos subjektų vykdomų veiklų sąnaudų įvertinimo metodikos patvirtinimo“, kurioje nurodyta, jog žemės ūkio veikla yra veikla su didžiausiu sąnaudų santykiu, palyginti su kitų vykdomų veiklų sąnaudomis, bei Agentūros nurodymu kitus susijusius dokumentus.

6.5. pareiškėjas, nepateikęs įrodymų dėl žemės ūkio svarbos pareiškėjo veikloje pagal vieną iš įrodymo kriterijų, arba Agentūrai nustačius, kad pateikti įrodymai yra nepakankami, yra laikomas neaktyviu žemės ūkio veiklos subjektu ir yra netinkamas tiesioginėms išmokoms gauti. Atsižvelgiant į Agentūros pranešimo išsiuntimo datą, pavėluotai pateikus įrodymo dokumentus, išskyrus nuo pareiškėjo valios nepriklausančias (*force majeure*) aplinkybes, paraiška toliau neadministruojama.

7. Pareiškėjams taip pat taikoma bendroji duomenų pateikimo, vertinimo ir reikalavimų įgyvendinimo tvarka:

7.1. pareiškėjo, kaip žemės ūkio valdos valdytojo, žemės ūkio valda (toliau – valda) turi būti įregistruota Valdų registre;

7.2. pareiškėjas paraiškoje privalo deklaruoti visus valdomus naudmenų ir kitus plotus, už kuriuos jis prašo paramos, ir visus valdomus naudmenų plotus, nors už juos paramos ir neprašo. Parama teikiama tik už Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius naudmenų ir kitus plotus;

7.3. pareiškėjas, siekdamas gauti didesnę paramos sumą, negali dalyti valdos. Valdos dalijimu laikomi atvejai, kai nustačius valdos dalijimą ir Agentūrai paprašius, pareiškėjas nepateiks reikalingų dokumentų;

7.4. pareiškėjas privalo laikytis kompleksinės paramos reikalavimų, kurie apima Valdymo reikalavimus ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimus, nurodytus Valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymu Nr. 3D-23 „Dėl Valdymo reikalavimų nustatymo ir kontrolės institucijų, atsakingų už jų vykdymo kontrolę, paskyrimo“, ir Geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės (toliau – GAAB) reikalavimų, nurodytų Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, taikomų nuo 2015 m., apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 3D-932 „Dėl Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, taikomų nuo 2015 metų, aprašo patvirtinimo“. Už šiame punkte minimų reikalavimų pažeidimus sankcijos skaičiuojamos pagal Sankcijų už kompleksinės paramos reikalavimų pažeidimą taikymo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. 3D-306 „Dėl žemės ūkio ministro 2009 m. gegužės 4 d. įsakymo Nr. 3D-306 „Dėl Sankcijų už kompleksinės paramos reikalavimų pažeidimą taikymo metodikos patvirtinimo“;

7.5. mažiausias valdos naudmenų plotas, kurį gali sudaryti ne mažesni kaip 0,1 ha laukai ir už kurį gali būti mokamos tiesioginės išmokos už plotą, yra 1 ha. Išmokos yra mokamos už laukus, kurie yra įbraižyti elektroniniu būdu taisyklių nustatyta tvarka. Visi pareiškėjo deklaruojami plotai, kurie yra 0,1 ha arba didesni ir kuriuose auginami žemės ūkio augalai, atsižvelgiant į klasifikatoriuje nurodytas augalų rūšis, turi būti deklaruojami kaip atskiri plotai. Tačiau klasifikatoriaus I grupės augalai gali būti jungiami į plotus, kuriuos sudaro daugiau nei viena auginamų augalų rūšis, o tokie plotai negali būti didesni nei 0,3 ha. Tokie klasifikatoriaus I grupės sujungti plotai turi būti deklaruojami kodu KTŽ „Kiti augalai ariamojoje žemėje“ arba DAK „Kitos daržovės“ arba DUK „Kitos daržovės (uždarajame grunte);

7.6. taisyklių 7.5 papunktyje nurodytas reikalavimas dėl mažiausio lauko naudmenų ploto netaikomas, jei laukai skirti selekcijai ir moksliniams tyrimams. Leidžiama prašyti pagrindinės tiesioginės išmokos už mažesnius kaip 0,1 ha dydžio laukus, bet ne mažesnius kaip 0,01 ha. Parama už šiuos laukus bus skiriama tik tada, jei pareiškėjas iki einamųjų metų rugsėjo 30 d. Agentūrai pateiks papildomų dokumentų (selekcinės sėklos atestatą, išduotą mokslo įstaigų), kuriuose bus įrodoma, kad

šie laukai yra skirti selekcijai arba juose vykdoma mokslinė veikla, arba sutartis, sudarytas su juridiniais asmenimis, užsiimančiais selekcija ir moksliniais tyrimais;

7.7. už plotus, ne mažesnius kaip 0,1 ha, už kuriuos pareiškėjas prašo paramos pagal KPP priemones, išmokos mokamos, kai šie plotai atitinka reikalavimus, nustatytus atskirais žemės ūkio ministro įsakymais.

7.8. naudmenos, nurodytos taisyklių 2 priedo V skyriuje pateiktame klasifikatoriuje, turi būti įdirbamos ir prižiūrimos. Einamaisiais metais žydintys augalai turi būti auginami ne trumpiau kaip iki jų žydėjimo pradžios. Baltymingų augalų derliaus negalima nuimti anksčiau, nei pasiekama pieninė branda;

7.9. jei patikros vietoje metu nustatoma, kad augalai, kurie jau buvo pradėję žydėti ar pasiekę atitinkamą brandą, yra nuimti ir dirva pradėta ruošti kitiems žemės ūkio augalams auginti, pareiškėjui suteikiama galimybė pateikti papildomų įrodymų vietoje, kad tikrinamame lauke buvo auginami paraiškoje deklaruoti arba kiti žemės ūkio augalai, priskiriami tai pačiai naudmenų klasifikatoriaus pasėlių grupei ir neturintys įtakos nei pareiškėjo atitikimo EASV reikalavimams, nei pretenduojantys atitikti susietosios paramos reikalavimų;

7.10. KŽS, kuriuose einamaisiais metais deklaruojami laukai, už kuriuos prašoma tiesioginių išmokų paramos, iki metų, einančių prieš paraiškos teikimo (einamuosius) metus gruodžio 1 d. turi būti sutvarkyti (jeigu būtina – atlikti medžių, kelmų, krūmų, akmenų valymo darbai, o darbų atliekos pašalintos iš lauko ir kt.) ir tinkami paramai. Tiesiogines išmokas galima gauti tik už reikalavimus, atitinkančius naudmenų plotus;

7.11. deklaruojamuose naudmenų plotuose turi būti auginami žemės ūkio augalai (įskaitant pievas) arba laikomas pūdymas. Jeigu žemės ūkio augalai deklaruojamame plote apskritai neauginami (jame nėra vykdoma žemės ūkio veikla), parama už tokius plotus nėra skiriama.

7.12. piktžolėmis apaugę žemės ūkio augalų plotai ariamoje žemėje laikomi neatitinkančiais paramos skyrimo sąlygų, jeigu piktžolės stelbia žemės ūkio augalus, o šie augalai ten, kur yra piktžolių, yra išnykę ir tokie plotai užima daugiau kaip 10 proc. viso deklaruoto lauko. Parama už tokius plotus nėra skiriama;

7.13. laikoma, kad yra deklaruojami didesni naudmenų plotai, nei deklaruoti reikalavimus atitinkantys plotai, kai:

7.13.1. prašoma išmokų už akivaizdžiai apleistas, nedarbamas ir neprižiūrimas (apaugusias medžiais, krūmais ir piktžolėmis) naudmenas. Deklaruojant šiuos plotus, turi būti suteikiamas klasifikatoriaus kodas NEP „Netinkami paramai plotai“. Pavienių medžių buvimas lauke nėra laikomas neatitikimu;

7.13.2. deklaruojama 0,1 ha arba didesnis plotas ir nurodoma, kad jame auginami į Žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų klasifikatorių (toliau – klasifikatorius) neįtraukti augalai, t. y. deklaruojamas plotas kodu KTŽ „Kiti augalai ariamojoje žemėje“, DAK „Kitos daržovės“, DUK

„Kitos daržovės (uždarajame grunte)“ arba KTS „Kiti sodai ir daugiamečiai uogynai“, tačiau nustatoma, kad auginami klasifikatoriuje esantys augalai (išskyrus atvejus, kai deklaruojami klasifikatoriaus I grupės augalai sujungti į plotus taip, kaip numatyta taisyklių 7.5 papunktyje);

7.13.3. deklaruojamas plotas, už kurį siekiama gauti susietąją paramą ir (arba) išmoką už žalinimo reikalavimų įgyvendinimą, tačiau nustatoma, kad šiame plote auginami kiti nei deklaruoti augalai (augalai nepriskiriama paramos schemai (susietajai paramai ir (arba) žalinimo išmokai) už kurią pareiškėjas pretenduoja gauti išmoką) arba deklaruoti augalai apskritai neauginami;

7.13.4. prašoma paramos deklaruojant plotą, kuriame neužsiimama žemės ūkio veikla (nepateikiama žemės valdymo teisę įrodančių dokumentų);

7.14. deklaruojant sodus ir uogynus į tinkamą paramai gauti plotą įtraukiami ir šie plotai:

7.14.1. į verslinio sodo plotą, tinkamą paramai gauti, įtraukiamas iki 12 metrų, matuojant nuo vaismedžio kamieno, atstumas išilgai kraštinių (išorinių) sodo eilių, reikalingas sodo technikai pravažiuoti. Jeigu sodas yra aptvertas tvora, tiek galulaukių, tiek ir kraštinės eilės tvoros riba yra laikoma sodo ploto riba, tačiau į tinkamą paramai gauti sodo plotą įtraukiamas ne didesnis kaip 12 metrų atstumas nuo vaismedžio kamieno iki tvoros;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

7.14.2. į verslinio uogyno plotą, tinkamą paramai gauti, įtraukiamas iki keturių metrų atstumas išilgai kraštinių (išorinių) uogynų eilių, reikalingas sodo technikai pravažiuoti. Jeigu uogynas yra aptvertas tvora, atstumas nuo kraštinės eilės uogų krūmynų lajos iki tvoros gali būti ne daugiau kaip 4 metrai arba ne daugiau kaip 8 metrai galulaukių atveju, o tvoros riba yra laikoma uogyno ploto riba;

7.14.3. versliniuose soduose ir uogynuose esantys dirbtiniai tvenkiniai ir užuovėjinės juostos į tinkamą paramai plotą neįtraukiami.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

7.15. pareiškėjai, siekiantys gauti susietąją paramą už gyvulius, be šiose taisyklėse taikomų bendrųjų reikalavimų, tai pat turi atitikti atitinkamų taisyklių, tvirtinamų atskirais Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymais, nuostatas, jeigu tose taisyklėse nenumatyta kitaip. Pareiškėjai, dalyvaujantys KPP priemonėse, be šiose taisyklėse taikomų bendrųjų reikalavimų, taip pat turi laikytis reikalavimų, nurodytų atitinkamos priemonės įgyvendinimo taisyklėse, tvirtinamose atskiru Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu, jeigu tų priemonių taisyklėse nenumatyta kitaip;

7.16. pareiškėjai, siekiantys gauti susietąją paramą už gyvulius, turi būti teisės aktų nustatyta tvarka registruoti atitinkamų gyvulių laikytojai. Jeigu nustatomas neatitikimas atitinkamiems taisyklių, tvirtinamų atskirais Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymais, reikalavimams parama už gyvulius nėra skiriama, jeigu tose taisyklėse nenumatyta kitaip;

7.17. *Neteko galios nuo 2016-03-31*
Punkto naikinimas:
Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

7.18. pareiškėjams arba paramos gavėjams, neteisėtai sukūrusiems sąlygas paramai gauti, parama nėra teikiama, o jau išmokėta paramos suma yra susigražinama. Atitiktis šiam reikalavimui vertinama pagal Dirbtinai sukurtų sąlygų paramai gauti nustatymo metodiką, kuri tvirtinama atskiru Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu, vadovaujantis 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 1 tomas, p. 340), Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymu, Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymu, Europos Teisingumo teismo sprendimu byloje Nr. C-110/13 ir kitais teisės aktais, nurodytais šių taisyklių 1 punkte.

Papildyta papunkčiu:
Nr. [3D-345](#), 2016-06-03, paskelbta TAR 2016-06-06, i. k. 2016-15108

III SKYRIUS

ŽEMĖS ŪKIO VEIKLOS VYKDYMO KRITERIJAI

8. Pareiškėjai privalo laikytis žemės ūkio veiklos vykdymo kriterijų:

8.1. pievas (klasifikatoriaus kodai GPŽ, DGP) nušienauti ne mažiau kaip 2 kartus per metus: ne mažiau kaip vienas šienavimas – iki einamųjų metų liepos 1 dienos (skaitytinai); ne mažiau kaip vienas šienavimas laikotarpyje nuo einamųjų metų liepos 2 dienos iki einamųjų metų rugpjūčio 31 dienos (skaitytinai).

Punkto pakeitimai:
Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

8.2. užliejamų pievų teritorijose (Priekulės, Lumpėnų, Natkiškių, Pagėgių, Stoniškių, Vilkyškių, Gardamo, Juknaičių, Katyčių, Kintų, Rusnės, Saugų, Šilutės, Švėkšnos, Usėnų, Vainuto ir Žemaičių Naumiesčio seniūnijos) žolės ritiniai turės būti išvežti iš laukų iki spalio 1 d.;

8.3. pievų laukuose, taip pat sodų ir uogynų tarpueiliuose visą vegetacijos laikotarpį neturi būti augmenijų stelbiančių, sustabarėjusių, taip pat sėklas subrandinusių arba išbarsčiusių piktžolių;

8.4. sodų ir uogynų tarpueilius (išskyrus tuos tarpueilius, kuriuose yra pieva) reikia periodiškai įdirbti (mechanškai arba chemiškai) taip, kad juose būtų sunaikintos piktžolės. Sodų ir uogynų tarpueilius, kuriuose yra pieva (klasifikatoriaus kodai OBS, KRS, SLS, VYS, TRS, KTS, ASU, JSU, RSU, BSU, AVU, ARU, SVU, ŠIU, GEU, BKU, SPU, PUU, ŠAU, ERK, GUD, ŠRM, AKT, RŠT), nušienauti ne mažiau kaip 1 kartą per metus iki einamųjų metų liepos 1 d.;

Punkto pakeitimai:
Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

8.5. soduose ir uogynuose būtina iš deklaruojamų laukų ploto pašalinti negyvus medžius ir (arba) krūmynus, arba jų liekanas;

8.6. juodajame ar žaliajame pūdyme nevykdoma jokia žemės ūkio gamyba einamųjų metų produkcijai gauti. Žaliajame pūdyme negali būti ganomi gyvuliai, šienaujama žolė arba auginami kiti nei žoliniai (klasifikatoriaus III grupėje ir kodu GPŽ deklaruojami) augalai. Žaliajame pūdyme auginami dirvos struktūrai gerinti skirti žoliniai augalai ne vėliau kaip iki einamųjų metų rugsėjo 15 d. turi būti įterpiami į dirvą. Juodasis pūdymas turi būti periodiškai įdirbamas taip, kad jame nebūtų subrendusių ir žydėjimo stadiją pasiekusių piktžolių.

9. Neatsižvelgiant į žemės ūkio veiklos vykdymo kriterijais nustatytus reikalavimus, plotams patenkantiems į „Natura 2000“ teritorijas ar kuriose vykdomi įsipareigojimai pagal KPP priemonių „Natura 2000 ir su Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“, „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ veiklas, dalyvaujantiems priemonėje „Ekologinis ūkininkavimas“ arba priemonėje „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“, gali būti nustatyti, kiti pasikartojantys reikalavimai, kurie tiesiogiai taikomi atsižvelgiant į atitinkamuose teisės aktuose patvirtintas nuostatas. Jeigu atskira tokių plotų priežiūra nėra numatyta kituose nacionaliniuose teisės aktuose, taikomi šiose taisyklėse numatyti reikalavimai. Jeigu nustatomas pasikartojančių reikalavimų neatitikimas, plotams, kuriuose nustatyti atitinkami neatitikimai, taip pat taikomos ir šiose taisyklėse numatytos nuobaudos. Pasikartojančiu reikalavimu yra laikomas tas, kuris nustatytas šiose taisyklėse žemės ūkio veiklos vykdymo kriterijuose, tačiau jo analogiškas užtikrinimas yra apibrėžtas ir kitais paramą reglamentuojančiais teisės aktais. Pasikartojančio reikalavimo neatitikimu yra laikoma, kai neatsižvelgiant į analogiško reikalavimo įgyvendinimo pobūdį ar trukmę, nėra užtikrintas reikalavimo įgyvendinimas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-345](#), 2016-06-03, paskelbta TAR 2016-06-06, i. k. 2016-15108

10. Pievų, kaip nurodyta taisyklių 8.1 papunktyje, išskyrus pievas, patenkančias į taisyklių 9 punkto nuostatos taikymo sritį, taip pat sodų ir uogynų tarpueilių, kuriuose yra pieva, kaip nurodyta taisyklių 8.4 papunktyje, šienavimas ir priežiūra atliekama vadovaujantis šiais principais:

10.1. nupjauta žolė (šienas, žalioji masė ar kt.) pievose turi būti sutvarkyta (išvežta iš lauko; supresuota; šienas sudėtas į kūgius; žolė susmulkinta ir tolygiai paskleista) laikantis taisyklių 8.1 papunktyje nustatytų šienavimo terminų, arba:

10.1.1. jeigu pareiškėjo, kurio (arba jo valdos partnerio) einamųjų metų laikotarpiu nuo sausio 1 d. iki birželio 30 d. laikytų žolėdžių ūkinių gyvūnų vidurkis sudarė ne mažiau kaip 0,3 SG hektarui (vertinamas visų deklaruojamų pievų plotų ir laikytų žolėdžių ūkinių gyvūnų (galvijų, arklių, avių, ožkų, danielių, dėmėtųjų elnių, tauriųjų elnių, bizonų, stumbrų) santykis), pievų plotuose ganymo sezono metu yra ganoma, nelaikoma reikalavimų neatitikimu, jeigu tokie plotai nėra tinkamai nuganyti ar nušienauti. Tokiu atveju ne vėliau kaip iki einamųjų metų rugpjūčio 31 d. (skaitytinai) deklaruojamuose pievų laukuose yra būtini gyvulių buvimo lauke požymiai – ekskrementų liekanos, išguldyta ir (arba) nuėsta žolė (ar kiti požymiai) arba laukai turi būti nušienauti, t. y. nupjauta žolė (šienas, žalioji masė ar kt.) pievose turi būti sutvarkyta (išvežta iš lauko; supresuota; šienas sudėtas į kūgius; žolė susmulkinta ir tolygiai paskleista visame lauko plote).

10.1.2. jeigu pareiškėjo (arba jo valdos partnerio) laikomų žolėdžių ūkinių gyvūnų vidurkis, kaip numatyta taisyklių 10.1.1 papunktyje, sudaro mažiau kaip 0,3 SG ir daugiau kaip 0,1 SG pievos hektarui;

10.1.2.1. tačiau ne vėliau kaip iki einamųjų metų liepos 1 dienos konkrečiame lauke yra pradėta ganiava (lauke yra aptinkami gyvulių ganymo požymiai – ekskrementų liekanos, išguldyta ir (arba), nuėsta žolė ar kiti požymiai), toks laukas turi būti nuganytas ir geros agrarinės būklės ne vėliau kaip iki rugpjūčio 31 d., t. y. visi lauko plotai turi būti ūkinių gyvūnų nuganyti, o nenuganyti plotai turi būti sutvarkyti, t. y. nupjauta žolė (šienas, žalioji masė ar kt.) turi būti iš lauko išvežta arba supresuota, arba šienas sudėtas į kūgius, arba žolė susmulkinta ir tolygiai paskleista);

10.1.2.2. ir pieva tvarkoma, tiek šienaujant (iki einamųjų metų liepos 1 d.), kaip nurodyta taisyklių 10.1 papunktyje, tiek ganant (nuo einamųjų metų liepos 2 d. iki einamųjų metų rugpjūčio 31 d.), privalu užtikrinti, kad, vykdant 2-ojo šienavimo (nuo einamųjų metų liepos 2 d. iki einamųjų metų rugpjūčio 31 d.) reikalavimo įgyvendinimą, laukas turi būti nuganytas ir geros agrarinės būklės. Todėl ne vėliau kaip iki rugpjūčio 31 d. visi lauko plotai turi būti ūkinių gyvūnų nuganyti, o nenuganyti plotai turi būti sutvarkyti, t. y. nupjauta žolė (šienas, žalioji masė ar kt.) iš lauko turi būti išvežta arba supresuota, arba šienas sudėtas į kūgius, arba žolė susmulkinta ir tolygiai paskleista);

10.1.3. jeigu pareiškėjas (arba jo valdos partneris) nelaiko žolėdžių ūkinių gyvūnų, taip pat kai žolėdžių ūkinių gyvūnų vidurkis, kaip numatyta taisyklių 10.1.1 papunktyje, sudaro mažiau kaip 0,1 SG hektarui:

10.1.3.1. tačiau ne vėliau kaip iki einamųjų metų liepos 1 dienos konkrečiame lauke yra pradėta ganiava, toks laukas turi būti nuganytas ir geros agrarinės būklės, t. y. visi lauko plotai turi būti ūkinių gyvūnų nuganyti, o nenuganyti plotai – sutvarkyti vadovaujantis taisyklių 10.1 papunktyje nurodyta tvarka. Jeigu pareiškėjo, neatsižvelgiant į tai, ar pareiškėjas (arba jo valdos partneris) laiko ūkinių gyvūnų ar jų nelaiko, deklaruojamas laukas visas arba jo dalis nuganyta, o kita dalis lauko sutvarkyta vadovaujantis taisyklių 10.1 papunktyje nurodyta tvarka, tai laikoma reikalavimų atitikimu;

10.1.3.2. ir pieva tvarkoma, tiek šienaujant (iki einamųjų metų liepos 1 d.), kaip nurodyta taisyklių 10.1 papunktyje, tiek ganant (nuo einamųjų metų liepos 2 d. iki einamųjų metų rugpjūčio 31 d.), privalu užtikrinti, kad, vykdant 2-ojo šienavimo (nuo einamųjų metų liepos 2 d. iki einamųjų metų rugpjūčio 31 d.) reikalavimo įgyvendinimą, laukas turi būti nuganytas ir geros agrarinės būklės. Todėl ne vėliau kaip iki rugpjūčio 31 d. visi lauko plotai turi būti ūkinių gyvūnų nuganyti, o nenuganyti plotai turi būti sutvarkyti, t. y. nupjauta žolė (šienas, žalioji masė ar kt.) iš lauko išvežta arba supresuota, arba šienas sudėtas į kūgius, arba žolė susmulkinta ir tolygiai paskleista);

10.2. pareiškėjai (arba jų valdų partneriai), numatyti taisyklių 10.1.1 ir 10.1.2 papunkčiuose – žolėdžių ūkinių gyvūnų laikytojai, turi laikyti ūkinius gyvūnus, registruotus Ūkinių gyvūnų registre. Žolėdžių ūkinių gyvūnų, perskaičiuotų į sutartinius gyvulius, pagal šių taisyklių priede pateiktą Gyvūnų

perskaičiavimo į sutartinius gyvulius lentelę, duomenys vertinami atsižvelgiant į Ūkinių gyvūnų registre pateiktus duomenis;

10.3. Pievų tvarkymo darbai, kaip nurodyta taisyklių 10.1 papunktyje, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas (bet ne vėliau kaip iki Agentūros patikros vietoje atlikimo dienos) nuo jų atlikimo dienos, turi būti pažymimi „Pievų tvarkymo darbų registracijos žurnale“ (pildomas pagal taisyklių 8 priede pateiktą formą). Reikalavimas netaikomas taisyklių 10.1.1 papunktyje nurodytiems pareiškėjams. Užpildytas „Pievų tvarkymo darbų registracijos žurnalas“ turi būti pateikiamas patikros vietoje metu. Jeigu Agentūros atliekamos patikros vietoje metu:

10.3.1. vizualiai įsitikinus, kad deklaruojamas pievos laukas yra einamaisiais metais nušienautas ir sutvarkytas, kaip nurodyta taisyklių 10.1 papunktyje, o pagal „Pievų tvarkymo darbų registracijos žurnalo“ įrašus nustatoma, kad šienavimas (-ai) atliktas (-i) iki einamųjų metų liepos 1 d., o nuo einamųjų metų liepos 2 d. iki Agentūros patikros vietoje atlikimo dienos šienavimo (-ų) neatlikta, Agentūros darbuotojas privalo sugrįžti į patikrą vietoje tokiam lauke, siekiant įvertinti taisyklių 8.1 papunktyje nurodyto reikalavimo įgyvendinimą;

10.3.2. vizualiai įsitikinus, kad deklaruojamas pievos laukas yra einamaisiais metais nušienautas ir sutvarkytas, kaip nurodyta taisyklių 10.1 papunktyje, o pagal „Pievų tvarkymo darbų registracijos žurnalo“ įrašus nustatoma, kad šienavimas (-ai) atliktas (-i) iki ir po einamųjų metų liepos 1 d., Agentūros darbuotojas į patikrą vietoje tokiam lauke negrįžta, o taisyklių 8.1 papunktyje nurodytas reikalavimas laikomas įvykdytu;

10.3.3. vizualiai įsitikinus, kad deklaruojamas pievos laukas yra einamaisiais metais nušienautas ir sutvarkytas, kaip nurodyta taisyklių 10.1 papunktyje, bet pagal „Pievų tvarkymo darbų registracijos žurnalo“ įrašus nustatoma, kad reikalavimas įvykdytas iš dalies (pvz. trūksta įrašo apie vieną iš šienavimų) arba visai neįvykdytas (pvz. įrašai žurnale nėra padaryti), taisyklių 8.1 papunktyje nurodytas reikalavimas laikomas neįvykdytu ir Agentūros darbuotojas papildomų reikalavimo įgyvendinimo kontrolės veiksmų neatlieka;

10.3.4. nustatoma, kad deklaruojamame pievos lauke vykdoma ganiava, kaip numatyta taisyklių 10.1.2 papunktyje, „Pievų tvarkymo darbų registracijos žurnale“ privalomai turi būti užfiksuoti ne mažiau kaip 2 šienavimai arba 2 ganymo laikotarpiai (1 – iki liepos 1 d.; 2 – nuo liepos 2 d. iki rugpjūčio 31 d.). Jei pieva buvo ganoma, pareiškėjas turi būti pažymėjęs paskutinįją viso lauko ploto nuganyimo datą arba nenuganytų plotų, išėdų ir pan. sutvarkymo datą (pvz.: 1-asis šienavimas ir (arba) ganymas atliktas arba baigtas 2016-07-03, o antrąjį kartą visame lauko plote nuganyta ir paliktos išėdos nušienautos 2016-08-28) ir atliktą priežiūros veiksmą (pvz. „nuganyta ir nušienauta“). Laikoma reikalavimų atitikimu, jeigu patikros vietoje metu, kai ji atliekama siekiant įsitikinti 1-ojo šienavimo (iki liepos 1 d.) reikalavimo įgyvendinimu (nuo einamųjų metų liepos 2 d. iki einamųjų metų rugpjūčio 31 d.), pareiškėjo „Pievų tvarkymo darbų registracijos žurnale“ nėra padarytų įrašų dėl konkretaus pievos lauko, nes ganiava dar nėra baigta. Tokiu atveju, patikros vietoje metu, kai ji atliekama siekiant įsitikinti

2-ojo šienavimo reikalavimo įgyvendinimu (po einamųjų metų rugpjūčio 31 d.), pareiškėjo „Pievų tvarkymo darbų registracijos žurnale“ jau turi būti ne mažiau kaip du įrašai apie taisyklių 8.1 papunktyje nurodyto reikalavimo įgyvendinimą;

10.4. nupjauta žolė (šienas, žalioji masė ar kt.) sodų ir uogynų tarpueiliuose, kuriuose yra pieva, turi būti sutvarkyta (išvežta iš lauko; supresuota; šienas sudėtas į kūgius; žolė susmulkinta ir tolygiai paskleista) iki taisyklių 8.4 papunktyje nustatytų šienavimo terminų;

10.5. kai pievų augalai (motiejukai, eraičiniai, svidrės ir kt.) einamaisiais metais yra auginami sėklai, kaip monokultūra, o paraiškoje atitinkami klasifikatoriaus kodais GPŽ ir DGP deklaruojami laukai pažymimi požymiu „SĖ“, taisyklių 10 punkte išdėstyti pievų priežiūros reikalavimai nėra taikomi. Jeigu lauke, kuriam priskirtas požymis „SĖ“, nėra vyraujančios augalų rūšies (t. y. vizualiai įvertinus skirtingų augalų (jeigu tokių yra) paplitimą galima nustatyti, kad auginama daugiau nei vienos žolinių augalų rūšies augalas), laikoma, kad pievos paskirtis („SĖ – žemės ūkio augalai sėklai“) nurodyta neteisingai ir šio taisyklių papunkčio išimtis nėra taikoma;

10.6. kai yra deklaruojamos pievos (deklaruotos kodu GPŽ), kurios taip pat deklaruojamos ir kaip palaukės, kaip nurodyta taisyklių 40.7 papunktyje, siekiant ekologiniu atžvilgiu svarbių vietovių reikalavimo (EASV) atitikimo, tačiau tokia pieva pripažįstama neatitinkanti taisyklių 44 punkte nurodyto reikalavimo, tokie plotai turi būti nušienauti, nuganyti ir geros agrarinės būklės ne vėliau kaip iki rugpjūčio 31 d., t. y. visi lauko plotai turi būti nušienauti, nupjauta žolė (šienas, žalioji masė ar kt.) turi būti iš lauko išvežta arba supresuota, arba šienas sudėtas į kūgius, arba žolė susmulkinta ir tolygiai paskleista, ir (arba) ūkinių gyvūnų nuganyti, o nenuganyti plotai turi būti sutvarkyti, t. y. paliktų išėdų nupjauta žolė (šienas, žalioji masė ar kt.) turi būti iš lauko išvežta arba supresuota, arba šienas sudėtas į kūgius, arba žolė susmulkinta ir tolygiai paskleista). Šiais atvejais taisyklių 10.3 papunktyje numatytas reikalavimas pildyti „Pievų tvarkymo darbų registracijos žurnalą“ nėra taikomas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

Nr. [3D-345](#), 2016-06-03, paskelbta TAR 2016-06-06, i. k. 2016-15108

11. Siekiant įsitikinti 8.1 ir 8.6 papunkčiuose nurodytų įsipareigojimų vykdymu, pareiškėjo deklaruojamų laukų patikros atliekamos konkretaus deklaruoto lauko mastu, t. y. vertinama, ar numatytas lauko priežiūros būdas taikomas visam laukui, t. y., jei plotas, kuriame nustatomas neatitikimas, sudaro daugiau nei 1 ha arba daugiau nei 10 proc. viso lauko ploto, laikoma, kad visas laukas neatitinka įsipareigojimo.

12. Piktžolėmis apaugę pievų plotai, taip pat sodų ir uogynų plotai, kuriuose yra pieva, laikomi neatitinkančiais paramos skyrimo sąlygų, kaip nurodyta 8.3 papunktyje, jeigu:

12.1. pievų plotuose, sodų ir uogynų tarpueiliuose yra sustabarėjusių, taip pat sėklas subrandinusių arba išbarsčiusių piktžolių. Pavienių piktžolių ar žolės kupstų buvimas nelaikomas pažeidimu. Pavienės piktžolės yra tokios piktžolės, kurios nevyrauja auginamų augalų atžvilgiu;

12.2. piktžolės vyrauja pievose, kai jų paplitimas apima daugiau nei 50 proc. deklaruoto lauko ploto ir yra pastebimas auginamų augalų atžvilgiu.

13. Piktžolėmis apaugę sodų ir uogynų tarpueiliai (išskyrus tuos tarpueilius, kuriuose yra pieva), laikomi neatitinkančiais paramos skyrimo sąlygų, kaip nurodyta taisyklių 8.4 papunktyje, jeigu aptinkamos augmeniją stelbiančios, sustabarėjusios, taip pat sėklas subrandinusios arba išbarsčiusios piktžolės ir tokie plotai užima daugiau kaip 10 proc. viso deklaruoto lauko.

14. Sodų ir uogynų plotai laikomi neatitinkančiais reikalavimų, kaip numatyta taisyklių 8.5 papunktyje, jeigu deklaruojamuose laukuose nepašalinti negyvi medžiai ir (arba) krūmynai, ar jų liekanos. Laikoma, kad deklaruojamuose laukuose yra nepašalintų negyvų medžių ir (arba) krūmynų, jeigu tokius medžius ir (arba) krūmynus galima priskirti prie grupių (trijų ir daugiau vienetų, esančių greta vienas kito), o šių grupių bendras lauko plotas yra didesnis kaip 10 proc. viso deklaruoto lauko.

IV SKYRIUS

IŠMOKOS JAUNAJAM ŪKININKUI REIKALAVIMAI

15. Išmoką jaunajam ūkininkui gali gauti:

15.1. pareiškėjas fizinis asmuo, kuris:

15.1.1. teikdamas paraišką, kurioje pirmą kartą siekia gauti išmoką jaunajam ūkininkui, turi būti ne vyresnis kaip 40 metų (tais metais jam nesueis 41 metai);

15.1.2. žemės ūkio valdą, kaip valdos valdytojas, kuria pirmą kartą arba jau yra įkūręs ne anksčiau kaip prieš 5 metus iki teikiamos paraiškos, kurioje pirmą kartą siekia gauti išmoką jaunajam ūkininkui, pateikimo dienos.

15.2. pareiškėjas juridinis asmuo:

15.2.1. kurio tiek vienasmenio, tiek kolegialaus valdymo atveju, valdymo organus ir juridinio asmens dalyvius (savininkus) sudaro fiziniai asmenys, kurie paraiškos, kurioje pirmą kartą siekiama gauti išmoką jaunajam ūkininkui, teikimo metu yra ne vyresni kaip 40 metų amžiaus ir einamaisiais metais šiems asmenims nesueis 41 metai;

15.2.2. kuris žemės ūkio valdą yra įkūręs pirmą kartą ir ne anksčiau kaip prieš 5 metus iki teikiamos paraiškos, kurioje pirmą kartą siekia gauti išmoką jaunajam ūkininkui, pateikimo dienos.

16. Pareiškėjo juridinio asmens atveju, siekiant užtikrinti veiksmingą ir ilgalaikę šio juridinio asmens kontrolę, visą paramos laikotarpį juridinio asmens valdymo organą ir juridinio asmens dalyvius turi sudaryti paraiškos teikimo metu juridinio asmens veikloje dalyvaujantys fiziniai asmenys, kaip apibrėžta taisyklių 15.2.1 papunktyje. Jeigu einamaisiais metais nustatoma, kad juridinio asmens veikloje dalyvauja nauji, taisyklių 15.2.1 papunktyje neapibrėžti asmenys, (pasikeitę valdymo organo nariai ir (arba) juridinio asmens dalyviai) išmoka jaunajam ūkininkui toliau nėra teikiama.

17. Pareiškėjas juridinis asmuo, ne vėliau kaip iki einamųjų metų liepos 25 d., Agentūrai pateikia sąrašus apie fizinius asmenis, dalyvaujančius šio juridinio asmens veikloje, kaip nurodyta taisyklių 15.2 ir 16 punktuose. Pavėluotai pateikus sąrašus, išskyrus nuo pareiškėjo valios nepriklausančias (*force majeure*) aplinkybes, išmoka jaunajam ūkininkui nėra suteikiama.

18. Išmoka jaunajam ūkininkui skiriama kasmet vienam pareiškėjui ne ilgesnį nei penkerių metų laikotarpį, kai jis einamaisiais metais deklaruoja naudmenų plotus, atitinkančius pagrindinės tiesioginės išmokos reikalavimus.

19. Išmokos jaunajam ūkininkui teikimo laikotarpis trumpinamas metų skaičiumi, praėjusiu nuo valdos įkūrimo iki paraiškos, kurioje pirmą kartą siekiama gauti išmoką jaunajam ūkininkui, pateikimo.

20. Jeigu pareiškėjo valda yra įkurta ankstesniais metais nei buvo pateikta paraiška, kurioje pirmą kartą siekiama gauti išmoką jaunajam ūkininkui, ir nuo valdos įregistravimo dienos iki paraiškos pateikimo dienos yra praėję mažiau nei vieneri, dveji, treji, ketveri ar penkeri metai, pareiškėjas turi teisę į išmoką jaunajam ūkininkui atitinkamai penkerių, ketverių, trejų, dviejų ar vienerių metų laikotarpiui.

21. Jeigu pareiškėjas išmokos jaunajam ūkininkui teikimo laikotarpiui nebepateikia paraiškos, tais metais jis išmokos negauna, tačiau dėl praleistų metų išmokos laikotarpis nepailgėja. Pareiškėjas, vėliau pateikęs paraišką, išmoką jaunajam ūkininkui gaus likusiam išmokų teikimo laikotarpiui.

22. Pareiškėjai, kurie valdą, kaip valdos valdytojai, pirmą kartą įkūrė jau esančios valdos pagrindą, laikomi atitinkančiais taisyklių 15.1.2 punkto reikalavimus, jeigu valdos įkūrimas (po valdos perėmimo) įvyko ne anksčiau kaip prieš penkerius metus iki pirmą kartą pateiktos paraiškos gauti tiesiogines išmokas.

23. Išmoka jaunajam ūkininkui mokama už kiekvieną deklaruotą reikalavimus pagrindinei tiesioginei išmokai gauti atitinkantį naudmenų hektarą paraiškoje iki 90 ha. Neatsižvelgiant į tai, kad išmoka jaunajam ūkininkui mokama už ne didesnę kaip 90 ha plotą, pareiškėjas privalo deklaruoti visus žemės valdymo teise (nuosavybės, nuomos ar kitais pagrindais) jam priklausančius plotus. Fiziniam arba juridiniam asmeniui valdymo teise priklausančios deklaruojami naudmenų plotai negali būti panaudoti išmokai jaunajam ūkininkui gauti, paramos kreipiantis ir kaip fiziniam asmeniui ir kaip juridiniam asmeniui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

V SKYRIUS

ŽALINIMO IŠMOKOS REIKALAVIMAI

24. Pareiškėjas, siekiantis gauti žalinimo išmoką, privalo atitikti žalinimo išmokos reikalavimus t. y. įvairinti pasėlius, išlaikyti esamas daugiameses pievas, naudmenose deklaruoti ekologiniu atžvilgiu svarbią vietovę (toliau – EASV).

25. Pasėlių įvairinimas, tai kelių pasėlių deklaravimas priklausomai nuo pareiškėjo deklaruoto 10 ha ir daugiau ariamosios žemės ploto, kai:

25.1. pareiškėjas, deklaravęs nuo 10 iki 30 ha imtinai ariamosios žemės, privalo deklaruoti bent du skirtingus pasėlius, iš kurių vienas turi užimti 75 proc. ar mažiau viso deklaruoto ariamosios žemės ploto;

25.2. pareiškėjas, deklaravęs daugiau nei 30 ha ariamosios žemės, privalo deklaruoti bent tris skirtingus pasėlius. Pasėlis, kurio deklaruota daugiausiai, turi užimti 75 proc. ar mažiau, o du didžiausi pagal plotą pasėliai – 95 proc. ar mažiau ariamosios žemės ploto;

25.3. paraiškoje deklaruotos pievos iki 5 metų arba pūdymas sudaro daugiau nei 75 proc. ariamosios žemės, likusioje ariamojoje žemėje vienas pasėlis turi užimti mažiau nei 75 proc. ploto, jei šis pasėlis nėra pievos iki 5 metų arba pūdymas.

26. Pareiškėjui nereikia įvairinti pasėlių, t. y. jis atitinka pasėlių įvairinimo reikalavimą, kai:

26.1. paraiškoje deklaruotos pievos iki 5 metų ir (arba) pūdymas sudaro daugiau nei 75 proc. ariamosios žemės, o likusios ariamosios žemės plotas yra ne didesnis kaip 30 ha;

26.2. daugiau nei 50 proc. einamaisiais metais deklaruotos ariamosios žemės praėjusiais metais pareiškėjo nebuvo deklaruota, o visoje deklaruotoje žemėje praėjusiais metais buvo auginami kiti pasėliai nei einamaisiais metais;

26.3. paraiškoje deklaruoti vien daugiamečių sodinių plotai. Tokia paraiška iš karto atitinka žalinimo išmokos reikalavimus.

27. Nuo einamųjų metų birželio 1 d. iki liepos 31 d. pareiškėjas privalo užtikrinti, kad patikros vietoje metu Agentūros darbuotojas rastų paraiškoje deklaruotą pasėlį arba, jei jo lauke nebėra, pasėlio liekanas, iš kurių būtų matyti, kad lauke buvo augintas paraiškoje deklaruotas pasėlis. Tokiu atveju, jei patikros vietoje metu Agentūros darbuotojas rastų kitą pasėlį (jei jo lauke nebėra, – pasėlio liekanas), negu pareiškėjo deklaruota paraiškoje, – tai nebūtų laikoma pažeidimu tuo atveju, jei kitas pasėlis (jei jo lauke nebėra, – pasėlio liekanos), būtų priskiriamas tai pačiai naudmenų klasifikatoriaus pasėlių grupei ir (arba) neturėtų įtakos nei pareiškėjo atitikties EASV reikalavimams, nei pretenduotų atitikti susietosios paramos reikalavimus.

28. Žolinių azotą kaupiančių augalų (deklaruotinių kodais: DOB, ESP, BAR, LIC, GAR, OŽI, SER) mišinys su kitomis žolėmis (deklaruotinomis kodu GPŽ), kuriame vyrauja (sudaro daugiau nei 50 proc.) azotą kaupiantys augalai, turi būti deklaruojamas kodu ŽMI, o azotą kaupiantiems augalams nevyraujant – kodu GPŽ. Ankštinių (deklaruotinių kodais: PUP, VIK, ŽIR, LEŠ, LUB) augalų mišinys su kitais augalais (išskyrus žolinius augalus) turi būti deklaruojamas kodu BMI – jei azotą kaupiantys augalai yra vyraujantys arba kodu NMI, jei azotą kaupiantys augalai nėra vyraujantys (sudaro mažiau nei 50 proc.). Mišiniai, kuriuos sudaro tik azotą kaupiantys augalai (klasifikatoriaus II ir III grupės augalai), turi būti deklaruojami kodu AKM.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

29. Skirtingu pasėliu (neatsižvelgiant, ar jame yra įsėlis) dėl pasėlių įvairinimo laikomi skirtingais kodais pažymėti klasifikatoriuje nurodyti augalai. Tačiau pasėlių įvairinime skirtingu pasėliu nėra laikomi šie:

29.1. visos IV grupės naudmenos;

29.2. PDŽ „Žaliasis pūdymas“ ir PDJ „Juodasis pūdymas“;

29.3. V–VI grupių naudmenos netinkamos pasėlių įvairinimui, kadangi jos nepriskiriamos prie ariamosios žemės. Šioms naudmenoms netaikomi pasėlių įvairinimo reikalavimai, tačiau skiriama žalinimo išmoka, jei plotai atitinka bendruosius reikalavimus pagrindinei tiesioginei išmokai gauti;

29.4. plotai, deklaruoti naudmenų klasifikatoriaus kodais: KTŽ „Kiti augalai ariamojoje žemėje“ ir (arba) DAK „Kitos daržovės“ ir (arba) DUK „Kitos daržovės (uždarajame grunte)“ gali sudaryti ne daugiau kaip 25 proc. viso pareiškėjo deklaruojamos ariamosios žemės ploto tokiu atveju, kai pareiškėjas deklaruoja ne daugiau kaip 30 ha ariamosios žemės, ir ne daugiau kaip 5 proc. viso ariamosios žemės ploto, kai pareiškėjas deklaruoja daugiau nei 30 ha ariamosios žemės. Šiais kodais deklaruoti augalai neskaičiuojami kaip pasėlių įvairinimo atskiri pasėliai.

30. Pareiškėjas savo paraiškoje privalo deklaruoti klasifikatoriuje nurodytus augalus. Jei klasifikatoriuje nėra nurodyta pareiškėjo deklaruotinių augalų, pareiškėjas privalo deklaruoti juos kodu KTŽ „Kiti augalai ariamojoje žemėje“ arba DAK „Kitos daržovės“ arba DUK „Kitos daržovės“ (uždarajame grunte) arba KTS „Kiti sodai ir daugiamečiai uogynai“ nurodydamas, augalą, kai jo lauko plotas yra 1 ha arba daugiau.

31. Pareiškėjai, 2015 m. paraiškoje deklaravę daugiameses pievas, arba plotus, kurie 2011–2015 m. laikotarpiu buvo deklaruojami kaip pievos, privalo jų plotą išlaikyti, o suarus privalo šį plotą atkurti (esant taisyklių 33 punkto sąlygai) taip kaip nurodyta taisyklių 32 punkte.

32. Pareiškėjas, neišlaikęs daugiamečių pievų, jas privalės atkurti tame pačiame arba kitame plote. Kitas plotas yra tinkamas atkurti daugiamečių pievų plotą tada, kai jame nuo 2012 m. imtinai nė karto nebuvo deklaruota daugiametė pieva.

33. Kai einamaisiais metais pasibaigus deklaravimui nustatoma, kad daugiamečių pievų Lietuvoje sumažėjo daugiau nei leidžiama, Agentūra iki einamųjų metų gruodžio 31 d. apie asmeninę pareigą atkurti jas iki kitų metų paraiškos pateikimo dienos informuoja pareiškėjus, kurie, pagal dviejų ankstesnių metų paraiškų (neatsižvelgiant į jas pateikusį pareiškėją) duomenis deklaravo plotus, kuriuose vietoj daugiametės pievos vykdoma kita veikla. Jei ateinančiais metais daugiamečių pievų Lietuvoje sumažėjo daugiau nei leidžiama, už neatkurtus suartus daugiamečių pievų plotus išmokėtos paramos lėšos už žalinimo reikalavimų laikymąsi susigrąžinamos.

34. Atkurtos daugiametės pievos laikomos daugiametėmis pievomis nuo deklaravimo dienos, jei pareiškėjas įsipareigoja atkurtame plote deklaruoti daugiameses pievas mažiausiai 5 metus.

35. Aplinkosaugos atžvilgiu pažeidžiamas daugiameses ganyklas arba pievas, t. y. patenkančias į pievų ir joms artimų buveinių, pelkių ir medžiais apaugusių natūralių buveinių teritoriją „Natura 2000“, draudžiama arti, jų negalima ir atnaujinti – suarti ir atsėti, taip pat jose vykdyti ne žemės ūkio veiklą.

36. Nustačius, kad pareiškėjas išarė arba ėmė vykdyti ne žemės ūkio veiklą aplinkosaugos atžvilgiu pažeidžiamose daugiamesėse ganyklose arba pievose – Agentūra informuoja, kad pareiškėjas privalo toje pačioje vietoje atkurti daugiamesę pievą iki kitų metų paraiškos pateikimo dienos.

37. Daugiamesių pievų atkurti nereikia, kai pagal reikalavimus jos apsodinamos mišku, išskyrus trumpos rotacijos želdinius, kalėdines eglutes ar energetinius medžius arba jų plotas panaudojamas viešiesiems tikslams.

38. Pareiškėjui nereikia įvairinti pasėlių ir deklaruoti EASV, t. y. jis atitinka šiuos reikalavimus, kai paraiškoje deklaruotos pievos sudaro daugiau nei 75 proc. paramai tinkamo ploto, o likusios ariamosios žemės plotas yra ne didesnis kaip 30 ha;

39. Pareiškėjas, deklaravęs daugiau nei 15 ha ariamosios žemės, mažiausiai 5 proc. jos dalies privalo deklaruoti EASV, kuria gali būti:

39.1. pūdymas, iš kurio einamaisiais metais negaunama produkcijos ir kurio 1 m² atitinka 1 m² EASV ploto;

39.2. azotą kaupiantys augalai, nurodyti klasifikatoriaus II ir III grupėse, kurių 1 m² atitinka 0,7 m² EASV ploto.

39.3. posėlis arba žolinis įsėlis, kurio 1 m² atitinka 0,3 m² EASV ploto;

39.4. trumpos rotacijos želdinių plotas, kurių 1 m² atitinka 0,3 m² EASV ploto;

39.5. medžių grupės ar miškeliai, kurių 1 m² atitinka 1,5 m² EASV ploto;

39.6. tvenkiniai ir kūdros, kurių 1 m² atitinka 1,5 m² EASV ploto;

39.7. palaukės, kurių 1 ilgio metras, nepriklausomai nuo faktinio palaukės pločio, tačiau ne mažiau kaip 1 m ir ne daugiau kaip 20 m pločio, atitinka 9 m² EASV ploto;

39.8. grioviai, kurių 1 ilgio metras, nepriklausomai nuo faktinio griovio pločio, tačiau ne daugiau kaip 6 m, atitinka 6 m² EASV ploto.

40. Pareiškėjas, siekiantis atitikti EASV reikalavimus, turi atitikti bent vieną iš šių reikalavimų:

40.1. juodojo pūdymo plote cheminiai augalų apsaugos produktai gali būti panaudoti tik 1 kartą per metus iki birželio 1 d.

40.2. pareiškėjas, siekiantis atitikti EASV reikalavimus plotuose, kuriuose deklaruoti augalai, nurodyti II klasifikatoriaus grupėje, privalo, nuėmęs jų derlių, minėtus plotus apsėti iki einamųjų metų lapkričio 1 d. arba palikti minėtų augalų ražienas bent iki einamųjų metų gruodžio 15 d.;

40.3. sėti žolinį įsėlį – į pagrindinį pasėlį balandžio 1 d. – birželio 30 d. laikotarpiu įsėjant žolę, arba posėlį – po ankstyvųjų bulvių, ankstyvųjų daržovių, javų arba rapsų derliaus nuėmimo tarp birželio 30 d. – rugpjūčio 15 d. laikotarpiu sėjant augalų mišinį, susidedantį bent iš dviejų vasarinių augalų rūšių sėklų. Minėtieji augalai turi būti sudygę ir matomi lauke po pagrindinės rūšies žemės ūkio augalų

derliaus nuėmimo bent einamųjų metų rugsėjo mėn. (išėliniai augalai negali bėti ganomi ar šienaujama žolė rugsėjo mėnesį);

40.4. auginti trumpos rotacijos želdinius: gluosnius, tuopas, arba baltalksnius, šių augalų plotuose nenaudojant mineralinių trąšų;

40.5. deklaruoti ne didesnes nei 0,3 ha ploto medžių grupes ir (arba) miškelius, kurie yra apsupti ariamosios žemės pareiškėjo deklaruotame plote ;

40.6. deklaruoti ne didesnius nei 0,1 ha ploto tvenkinius ir (arba) kūdras, kurie yra apsupti ariamosios žemės pareiškėjo deklaruotame plote;

40.7. deklaruojamos ariamosios žemės plote arba plote, besiribojančiame su pareiškėjo deklaruojama ariamąja žeme (išskyrus pievas ir pūdymą), tačiau nepatenkančio į kito pareiškėjo deklaruojamą lauką, palikti nuo deklaruojamos rūšies žemės ūkio augalų aiškiai atskiriamas ne didesnio kaip 20 m ir ne mažesnio kaip 1 metro pločio palaukes (pievą ar pūdymą), kurios:

40.7.1. turi aiškiai atskiriamas ribas abiejose ilgosiose kraštinėse, t. y. aiški riba taip pat turi skirti palaukę nuo pamiškės augmenijos pradžios, kelio pylimo, pakelės ar kelio konstrukcinę dalį skiriančios tvoros, melioracijos griovio šlaito ir paviršinio vandens telkinio šlaito;

40.7.2. pripažįstamos tinkamomis EASV užskaitai, jeigu per visą pažymimą (įbraižomą) ilgį ribojasi su: mišku (kuris nėra atrinktas deklaruoti EASV užskaitai kaip miškelis ar medžių grupė), keliu (magistraliniu, krašto, rajoniniu, vietiniu), neįskaitant kelio pylimo; melioracijos grioviu (grunte iškastu melioracijos sistemos vandentakiu, laikomu sausinimo ar drėkinimo reikmėms); paviršinio vandens telkiniu (ežeru, upe, tvenkiniu, kūdra, kanalu ir rekultivuotu į vandens telkinį kanalu), kuris nėra atrinktas deklaruoti EASV užskaitai kaip tvenkinys ar kūdra;

40.7.3. atitinka pievai, kaip nurodyta taisyklių 10.6 papunktyje, ar pūdymui taisyklėse tokiems plotams keliamus priežiūros reikalavimus. Nustačius priežiūros reikalavimų vykdymo neatitikimą, visas plotas laikomas neatitinkančiu EASV reikalavimų;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-345](#), 2016-06-03, paskelbta TAR 2016-06-06, i. k. 2016-15108

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

40.8. deklaruoti ne platesnį kaip 6 m pločio griovį (skaičiuojant atstumą tarp abiejų griovio šlaitų viršaus), kuris nuo pareiškėjo deklaruotos ariamosios žemės lauko besiribojančios kraštinės yra nutolęs ne didesniu kaip 5 m atstumu. Privalu užtikrinti tokių griovių priežiūrą, t. y. juose neturi bėti krūmų, medžių, sustabarėjusių ir brandą pasiekusių piktžolių. Nustačius neatitiktį priežiūros reikalavimams, visas plotas laikomas neatitinkančiu EASV reikalavimų.

41. Deklaruojant taisyklių 40.5–40.8 papunkčiuose nurodytus kraštovaizdžio elementus:

41.1. tiesioginės išmokos už juos nėra mokamos (išskyrus palaukes, kurios įbraižomos deklaruotame paramai tiesioginėmis išmokomis tinkamame pievos lauke, laikantis taisyklių 40.7

papunktyje numatytos tvarkos), tačiau jie atitinka šių taisyklių 39.5–39.8 papunkčiuose nustatytą EASV plotą, jei neviršijami didžiausi 40.5–40.8 papunkčiuose nustatyti pločių arba plotų apribojimai;

41.2. tiesioginės išmokos nėra mokamos ir jie nėra pripažįstami EASV elementais, jei viršijami didžiausi šių taisyklių 40.5–40.8 papunkčiuose nustatyti pločių arba plotų apribojimai;

41.3. jei Agentūros atliekamos patikros vietoje metu nustatoma, kad deklaruotas EASV kraštovaizdžio elemento plotas yra didesnis nei nustatytas ortofotografiniame žemėlapyje – EASV užskaitai skaičiuoti naudojamas ortofotografiniame žemėlapyje nustatytas plotas, jei mažesnis – EASV užskaitai skaičiuoti naudojamas patikros vietoje metu nustatytas (tačiau neviršijantis didžiausio galimo) plotas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

42. Deklaruojami medžių grupių ir (arba) giraičių bei tvenkinių ir (arba) kūdrų plotai, kaip nurodyta taisyklių 40.5 ir 40.6 papunkčiuose, pripažįstami atitinkančiais EASV reikalavimus kai:

42.1. deklaruojama medžių grupė, miškelis, tvenkinys arba kūdra yra visiškai įsiterpusi pareiškėjo ariamosios žemės lauke;

42.2. deklaruojama medžių grupė, miškelis, tvenkinys arba kūdra yra įsiterpusi tarp deklaruojamo to paties pareiškėjo ariamosios žemės ploto ir nėra nutolusi nuo ariamosios žemės daugiau kaip 5 metrų atstumu, t. y. medžių grupė, miškelis, tvenkinys arba kūdra iš visų pusių yra apsupta to paties pareiškėjo deklaruojamų laukų.

42.3. deklaruojama medžių grupė ar miškelis laikoma vientisu medžių masyvu, t. y. medžių lajos liečiasi tarpusavyje, o pats masyvas turi aiškiai išreikštas natūralias ir laiko atžvilgiu stabilias ribas.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

43. Deklaruojami grioviai, kaip nurodyta taisyklių 40.8 papunktyje, pripažįstami atitinkančiais EASV reikalavimus laikantis šios tvarkos:

43.1. deklaruoti griovį ar jo atkarpą (viename šlaite) galima tik tuo atveju, kai šalia yra deklaruojamas pareiškėjo ariamosios žemės laukas, o deklaruota griovio atkarpa negali būti ilgesnė nei jo šlaito riba su deklaruojamo lauko kraštine;

43.2. jeigu pareiškėjo deklaruojamos ariamosios žemės laukas ribojasi su deklaruojamu grioviu ar jo atkarpa tik viename šlaite, jis žymimas kaip EASV ir gali būti įskaitomas tik vienas šlaitas, t. y. taikoma tik pusė taisyklių 39.8 papunktyje numatyto EASV ploto užskaitos. Griovio priežiūra taikoma tik tai šlaito pusei, kuri ribojasi su pareiškėjo deklaruojama ariamąja žeme;

43.3. jeigu pareiškėjo deklaruojamas ariamosios žemės laukas ar laukai ribojasi su to paties griovio ar jo atkarpos šlaitais iš abiejų griovio pusių, pareiškėjui abu griovio šlaitai pripažįstami EASV, tačiau žymima ir įskaita taikoma kiekvienam šlaitui atskirai pagal griovio šlaito (kiekvienoje pusėje) ir

deklaruojamo lauko (kiekvienoje pusėje) sąlyčio ribą. Griovio priežiūra taikoma atitinkamai pagal kiekvieno iš šlaitų ir deklaruojamos ariamosios žemės lauko ribas.

43.4. deklaruojamų griovių ar jų šlaitų priežiūra vykdoma, kai:

43.4.1. paraiškos teikimo metu užtikrinama, kad deklaruojamuose grioviuose ar jų šlaituose nėra krūmų, medžių (išskyrus pavienius medžius);

43.4.2. siekiant išvengti netinkamos šio griovio priežiūros (sustabarėjusių ir brandą pasiekusių piktžolių) deklaruojami griovio ar jo atkarpos šlaitai yra šienaujami ir sutvarkomi bent 1 kartą metuose iki rugpjūčio 31 d. Nupjauta žolė (šienas, žalioji masė ar kt.) turi būti sutvarkyta (išvežta; supresuota; šienas sudėtas į kūgius; žolė susmulkinta ir tolygiai paskleista);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

43.4.3. deklaruojamas griovys yra tvarkomas ir prižiūrimas atsižvelgiant į testinius įsipareigojimus pagal KPP programos „Kraštovaizdžio tvarkymas“ veiklą „Melioracijos griovių šlaitų priežiūra“, tokio griovio ar jo atkarpos, patenkančios į EASV, priežiūra vykdoma vadovaujantis KPP programos veiklai taikomais reikalavimais ir terminais;

43.4.4. taisyklių 43.4.1 – 43.4.2 papunkčiuose nurodyti priežiūros reikalavimai nėra uždrausti atitinkamą veiklą reglamentuojančiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

43.5. kai tarp deklaruojamo melioracijos griovio ir pareiškėjo lauko yra pažymima (įbrėžiama) palaukė, abu kraštovaizdžio elementai laikomi tinkami EASV užskaitai, kai:

43.5.1. žemės plotas, kuris linija pažymimas kaip palaukė, bet neįbraižomas kaip pievos ar pūdymo laukas, ir abejomis ilgosiomis kraštinėmis ribojasi su pareiškėjo deklaruojamu lauku bei melioracijos grioviu, o šio žemės ruožo plotis nėra mažesnis kaip 1 metras ir didesnis kaip 5 metrai;

43.5.2. žemės plotas, kuris linija pažymimas kaip palaukė, ir įbraižomas kaip pieva klasifikatoriaus kodu GPŽ deklaruojamas plotas, ir abejomis ilgosiomis kraštinėmis ribojasi su kitu pareiškėjo deklaruojamu lauku bei melioracijos grioviu, yra nesiauresnis kaip 1 metras ir ne platesnis kaip 20 metrų.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

44. Deklaruojant palaukes, kaip numatyta taisyklių 40.7 papunktyje, šių plotų priežiūra vykdoma, kai:

44.1. paraiškos teikimo metu užtikrinama, kad deklaruojamuose palaukių plotuose nėra krūmų, medžių (išskyrus pavienius medžius);

44.2. būtina užtikrinti kitų taisyklėse keliamų reikalavimų įgyvendinimą atsižvelgiant į deklaruojamos palaukės ūkinį dirbamos žemės naudojimą (pieva ar pūdymas), tačiau netaikant GAAB reikalavimų – juodajam pūdymui, o pievoms vykdant būtiną priežiūrą, tačiau apsiribojant žaliosios masės susmulkiniu ir tolygiu paskleidimu visame palaukės plote. Jeigu nustatoma, kad palaukėje, kurioje pagal ūkinį dirbamos žemės naudojimo tipą yra pieva, vykdoma būtina priežiūra, kuri

neapsiriboja žaliosios masės susmulkinimu ir tolygiu paskleidimu visame palaukės plote, palaukė laikoma neatitinkanti EASV reikalavimų. Palaukės (pievos), neatitinkančios EASV reikalavimų, kuri kartu deklaruota ir kaip paramai tiesioginėmis išmokomis tinkamas pievos laukas (deklaruotas kodu GPŽ), tinkamumas paramai vertinamas atsižvelgiant į taisyklių 10.6 papunktyje numatytą tvarką.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-345](#), 2016-06-03, paskelbta TAR 2016-06-06, i. k. 2016-15108

45. Siekiant greta esančius taisyklių 40.5–40.8 papunkčiuose nurodytus kraštovaizdžio elementus pripažinti atitinkančiais EASV reikalavimus atskirai, būtina, kad šiuos elementus skirtų ne mažesnis kaip 5 metrų ariamosios žemės ruožas, išskyrus atvejus, kai greta ribojasi taisyklių 40.7 ir 40.8 papunkčiuose nurodyti kraštovaizdžio elementai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

46. Pareiškėjui nereikia deklaruoti EASV, t. y. jis atitinka šį reikalavimą, kai paraiškoje deklaruotos pievos iki 5 metų ir (arba) pūdymas, ir (arba) azotą kaupiantys augalai sudaro daugiau nei 75 proc. ariamosios žemės, o likusios ariamosios žemės plotas yra ne didesnis kaip 30 ha;

47. Pareiškėjų deklaruoti laukai, kurie yra sertifikuoti pagal ekologinio žemės ūkio taisyklių nuostatas, atitinka žalinimo išmokos reikalavimus ir jiems skiriama žalinimo išmoka. Kai pareiškėjas paraiškoje deklaruoja ne tik ekologinei gamybai sertifikuotus laukus, paraiškos dalis be sertifikuotų laukų privalo atitikti žalinimo išmokos reikalavimus. Jei toks pareiškėjas visa paraiška siekia atitikti žalinimo išmokos reikalavimus, tai privalo nurodyti 1 priedo 12 lentelėje, tačiau tokiu atveju jo deklaruoti sertifikuoti laukai nebus vertinami atskirai, kaip atitinkantys žalinimo išmokos reikalavimus.

48. Pareiškėjai, kurie laikosi visų tam tikrai vietai taikomų papildomų ūkinės veiklos apribojimų ir reikalavimų, susijusių su direktyvų 92/43/EEB, 2009/147/EB ir 2000/60/EB įgyvendinimu, nustatytų Saugomų teritorijų įstatyme, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, saugomos teritorijos nuostatuose, apsaugos reglamentuose, saugomos teritorijos planavimo dokumentuose, apsaugos sutartyse su privačios žemės savininkais ar valstybinės žemės valdytojais, pripažįstami atitinkančiais žalinimo išmokos reikalavimus ir jiems skiriama žalinimo išmoka. Likusiems pareiškėjo deklaruotiems plotams, kurie nepatenka į šiame punkte nurodytų apribojimų ir reikalavimų teritoriją ar jų nesilaikoma, taikoma tokia pat tvarka žalinimo išmokai gauti, kaip nurodyta 47 punkte.

49. Apskaičiuojant plotą, tinkamą žalinimo išmokos reikalavimams, skaičiuojami ir laukai nuo 1 iki 10 arų, nors už juos tiesioginės išmokos, įskaitant žalinimo, neskiriamos.

50. Kai deklaruotas plotas paraiškoje yra mažesnis už nustatytą plotą, žalinimo išmoka skaičiuojama deklaruotam plotui, o kai – didesnis už nustatytą plotą, žalinimo išmoka skaičiuojama nustatytam plotui, neatsižvelgiant į su žalinimo išmoka susijusias sankcijas.

VI SKYRIUS

SUSIETOSIOS PARAMOS UŽ PLOTĄ REIKALAVIMAI

51. Pareiškėjai, siekiantys gauti susietąją paramą už vaisių, uogų (klasifikatoriaus V grupės 1–28 kodai, išskyrus 6 (KTS), 14 (BRU), 24 (ERK), 27 (SMD) ir 28 (AKT) kodus) ir daržovių (išskyrus bulves) (klasifikatoriaus I grupės: 20–50, išskyrus 34 (DAK) kodą ir V grupės – 37-39 kodai) auginimą atvirajame grunte, iki einamųjų metų lapkričio 15 d. privalo nuimti užaugintą derlių.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

52. Pareiškėjai, siekiantys gauti susietąją paramą už daržovių auginimą uždara jame grunte (šildomuose šiltnamiuose) (klasifikatoriaus I grupės 17 ir 18 kodai), privalo:

52.1. deklaruoti ne mažesnę kaip 0,5 ha uždara jame grunte auginamų daržovių plotą;

52.2. šiltnamiuose gamybinę veiklą vykdyti ne trumpiau kaip 8 mėnesius per kalendorinius metus, auginti produkciją žemėje arba substratuose. Gamybinės veiklos pradžia nustatoma pagal sėjos ar daigų sodinimo aktą, surašytą ir patvirtintą Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Augalininkystės tarnyba) ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sėjos arba daigų sodinimo pabaigos, apie kurią Augalininkystės tarnybą raštu informuoja pareiškėjas. Sėjos ar daigų sodinimo aktas surašomas dviem egzemplioriais (vienas Augalininkystės tarnybai, kitas pareiškėjui) ir jame turi būti nurodyta: pasėtų ar pasodintų augalų pavadinimas, pagal pareiškėjo pateiktus duomenis – sėjos ar daigų sodinimo data, apsėtas ar užsodintas plotas. Gamybinės veiklos pradžia yra laikoma 30 kalendorinių dienų iki sėjos ar daigų sodinimo akte užfiksuotos sėjos ar sodinimo darbų baigimo dienos. Gamybinės veiklos pabaiga nustatoma pagal Agentūrai pateiktus paskutinius einamaisiais metais išrašytus produkcijos realizavimo dokumentus. Gamybinės veiklos pabaiga laikoma 30 kalendorinių dienų po paskutinių produkcijos realizavimo dokumentų išrašymo dienos;

52.3. gamybinės veiklos laikotarpiu, kaip nurodyta taisyklių 52.2 papunktyje, realizuoti užaugintą produkciją. Pareiškėjas ne vėliau kaip iki kiekvieno gamybinės veiklos laikotarpio kalendorinio mėnesio 10 d. turi Agentūrai pateikti informaciją apie realizuotą produkciją: sąskaitų, sąskaitų faktūrų, kasos pajamų orderių, kasos aparato kvitų arba pinigų priėmimo kvitų, kuriuose būtų nurodytas produkcijos kiekis ir piniginė vertė, kopijas arba jų suvestines. Jeigu per atskaitinį gamybinės veiklos mėnesį produkcija nėra realizuojama, turi būti pateikiamas pareiškėjo paaiškinimas nurodant objektyvias gamybinės veiklos delsimo priežastis (pvz. nuo pareiškėjo valios nepriklausiančios aplinkybės (*force majeure*); gamybinės veiklos pradžia, kai produkcija dar yra auginama; atliekama augalų kaita, kaip nurodyta taisyklių 52.8 papunktyje ar kt.). Atsižvelgiant į pareiškėjo prašyme nurodytas priežastis, Agentūra priima sprendimą dėl pareiškėjo nepertraukiamai vykdomos gamybinės veiklos užtikrinimo;

52.4. turėti veikiančias stacionarias (nuolatinę, ilgalaikę sistemą, kuri užtikrintų tolygų šilumos paskirstymą visame šiltnamyje) šildymo ir automatines laistymo sistemas;

52.5. šiltnamius įregistruoti, kaip statinius, nekilnojamojo turto registre ir (arba) Valdų registre, o nuo 2017 m. – Nekilnojamojo turto registre;

52.6. vykdyti buhalterinę apskaitą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

52.7. nemažinti šiltnamiuose įdarbintų asmenų skaičiaus, palyginti su 2011 m. dirbusiųjų skaičiumi arba su vidutiniu šalies dirbančiųjų šiltnamiuose skaičiumi, kuris yra lygus 10,21 darbuotojo šiltnamio hektarui gamybinės veiklos laikotarpiu, nurodytu 52.2 papunktyje. Vienas dirbantysis – asmuo, įdarbintas visu etatu. Pareiškėjas Agentūrai pateikia darbo sutartis, laiko apskaitos žiniaraščius, įmokų Sodrai sumokėjimo įrodymo dokumentus;

52.8. užtikrinti, kad Agentūros atliekamos patikros vietoje metu visame deklaruotame tinkamame paramai plote (uždarajame grunte) būtų vykdoma gamybinė veikla, t. y. auginamos daržovės (agurkai ir (arba) pomidorai). Jeigu auginant agurkus, einamųjų metų gamybinės veiklos viduryje (liepos mėn.) atliekama augalų kaita (pvz. vietoj ilgavaisių agurkų sodinami trumpavaisiai) ir Agentūros atliekamos patikros vietoje metu nėra galimybės patvirtinti, kad deklaruojamame plote augalai auga, pareiškėjas privalo atliekančiam patikrą Agentūros darbuotojui nurodyti terminą (ne vėliau kaip per 40 kalendorinių dienų nuo pirmojo atvykimo į patikrą vietoje), per kurį atsinaujins produkcijos gavyba, tam, kad būtų galima sugrįžti ir įsitikinti jog daržovės auga.

52.9. pateikti Agentūrai 52.2, 52.6 ir 52.7 papunkčiuose minimus dokumentus ar jų kopijas vykdomų patikrų ūkyje metu ir (arba) iki einamųjų metų lapkričio 30 d.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

53. Pareiškėjai, siekiantys gauti susietąją paramą už baltyminių augalų auginimą, privalo deklaruoti ne mažesnę kaip 0,5 ha baltyminių augalų, tokių kaip: žirniai, pupos, lubinai, liucernos, dobilai, vikiai, gargždeniai, seradėlės, esparcetai, barkūnai, ožiarūčiai, lęšiai, žemės ūkio augalų mišiniai, kuriuose baltyminiai augalai yra vyraujantys, t. y. kuriuose baltyminių augalų lauke yra daugiau nei 50 proc., neįskaičiuojant žolinių augalų, priskirtinų prie kitos nei III klasifikatoriaus grupės, plotą.

54. Tikslūs nurodytų išmokų dydžiai nustatomi atskiru žemės ūkio ministro įsakymu po lėšų, skirtų iš Europos Sąjungos biudžeto, patikslinimo ir gavus informaciją iš ŽŪIKVC apie pareiškėjų, siekiančių gauti paramą už daržovių (išskyrus bulves), auginamų atvirajame ir uždarajame grunte, vaisių, uogų ir baltyminių augalų auginimą, deklaruotą plotą.

55. Jei pareiškėjas, auginantis vaisius ir (arba) uogas, ir (arba) daržoves atvirajame ar uždarajame grunte, ir (arba) baltyminius augalus, neatitinka 51–53 punktuose nurodytų atitinkamų reikalavimų susietajai paramai gauti, susietoji parama jam nemokama.

VII SKYRIUS

PARAIŠKOS TEIKIMO IR DUOMENŲ APDOROJIMO TVARKA

56. Paraiškų teikimo pradžios data (toliau – paraiškų teikimo pradžia) nustatoma kiekvienais metais atskiru žemės ūkio ministro įsakymu.

57. Pareiškėjas arba jo atstovas (įgaliotas asmuo, tėvai, įtėviai, globėjai, rūpintojai):

57.1. nuo paraiškų teikimo pradžios iki einamųjų metų birželio 6 d., seniūnijoje pagal pareiškėjo valdos centro adresą dirbančiam seniūnijos darbuotojui arba viešosios įstaigos Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos rajono konsultavimo biuro (toliau – konsultavimo biuras) darbuotojui pateikia:

57.1.1. laisvos formos dokumentą ar skaitmeninę laikmeną su pagrindiniais paraiškai užpildyti reikalingais duomenimis (vietovėje išmatuotų laukų plotų schemą arba brėžinį su nurodytais laukų kraštinių ilgiais, lauko kraštinės (-ių) atstumais iki stabilių objektų (pvz.: pastatų, kelių, melioracijos griovių ir pan.), laukų plotais bei naudmenų pavadinimais);

57.1.2. deklaruojamų plotų kadastro žemėlapius (žemės sklypų planus) – juos turintys pareiškėjai. Minėti dokumentai naudojami tik apytikslei deklaruojamų plotų vietai nustatyti;

57.1.3. žemės valdymo teisės (nuosavybės, nuomos ar kitais pagrindais) patvirtinimo dokumentus (kartu su kadastro žemėlapiais (žemės sklypų planais), kai pareiškėjas praėjusiais metais neteikė paraiškos ir, jei pareiškėjo nurodytoje vietoje jau yra įbraižyti kito pareiškėjo laukai ir nepavyksta išspręsti dvigubo deklaravimo. Minėtų dokumentų pateikimo faktas pažymimas paraiškos antrojo lapo lentelėje. Deklaruojantieji valstybinėje žemėje privalo pateikti tos žemės naudojimo ar valdymo teisės patvirtinimo dokumentą. Jei deklaruoti plotai, valdomi kelių bendraturčių (žemės sklypas valdomas pagal idealiąsias dalis) ir nėra notariškai patvirtinta ir įregistruota viešajame registre naudojimosi žemės sklypu tvarka, pareiškėjas privalo pateikti rašytinius visų bendraturčių sutikimus, kur būtų aiškiai išskirta valdoma žemės sklypo dalis;

57.1.4. pasą arba asmens tapatybės kortelę;

57.1.5. teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintą įgaliojimą, kai paraišką teikia pareiškėjo įgaliotas asmuo ir (arba) kai paraišką teikia juridinis asmuo;

57.1.6. pateikti juridinio asmens vadovo paskyrimo, išrinkimo dokumentą, pažymą arba jos išrašą iš Juridinių asmenų registro ir asmens tapatybės patvirtinimo dokumentą, kai paraišką teikia juridinio asmens vadovas. Jeigu juridinio asmens vadovas pateikia Juridinių asmenų registro išrašą, kuriame nurodytas vadovas, ir asmens tapatybės patvirtinimo dokumentą, kitų šiame papunktyje išvardytų dokumentų pateikti nereikia;

57.1.7. nepilnamečio asmens gimimo liudijimą, kai paraišką teikia nepilnamečiam pareiškėjui atstovaujantis asmuo (tėvai, globėjai, tėviai);

57.1.8. teismo sprendimą, kai paraišką teikia neveiksniu pripažintam fiziniam asmeniui atstovaujantis asmuo;

57.1.9. pareiškėjo mirties liudijimą, paveldėjimo teisės liudijimą (jeigu paraiškos teikimo metu jis yra išduotas paveldėtojui), kai paraišką teikia mirusio fizinio asmens žemės ūkio valdos paveldėtojas.

57.2. deklaruodamas kvietrugius, kviečius, miežius, avižas, rugius, rapsus, linus, lubinus, liucernas, pupas, vikius, žirnius, kurių bendras plotas yra 30 ha ir daugiau, ir (arba) bulvių, kurių bendras

plotas yra 10 ha ir daugiau, turi deklaruojamam laukui nurodyti taisyklių 3 priede auginamų augalų veisles ir tai, ar jos sertifikuotos;

57.3. nuo paraiškų teikimo pradžios iki einamųjų metų birželio 6 d. gali jungtis prie PPIS <https://paseliai.vic.lt> per Elektroninių valdžios vartų portalą, pasirinkdamas vieną iš būdų, kuriais gali patvirtinti savo tapatybę, ir pats užpildyti taisyklių 1 priede pateiktos paraiškos elektroninę formą (įvesti taisyklių 1 priede nurodytus elektroninius paraiškos duomenis bei juos patvirtinti):

57.3.1. prieiga prie pareiškėjo PPIS paskyros įgaliotiems asmenims sukurama, pateikus ŽŪIKVC prašymą (forma nurodyta taisyklių 6 priede) su pridedamu įgaliojimu pateikti paraišką ar atlikti kitus susijusius veiksmus (originalas arba jo teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinta kopija);

57.3.2. jei pareiškėjas – fizinis asmuo ir pageidauja, kad jo paraišką pateiktų kitas fizinis asmuo, ŽŪIKVC pateikiamas asmens, kuris pateiks įgaliojančio asmens paraišką, prašymas (forma nurodyta taisyklių 6 priede) su pridedamu įgaliojimu pateikti paraišką ar atlikti kitus susijusius veiksmus (originalas arba jo teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinta kopija);

57.3.3. jei pareiškėjas – juridinis asmuo, ŽŪIKVC pateikiamas asmens, kuris pateiks juridinio asmens paraišką, prašymas (forma nurodyta taisyklių 6 priede) su pridedamu įgaliojimu pateikti paraišką ar atlikti kitus susijusius veiksmus (originalas arba jo teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinta kopija). Juridinio asmens vadovui prieiga prie PPIS sukurama pateikus tik prašymą (forma nurodyta taisyklių 6 priede) ŽŪIKVC;

57.3.4. prieiga prie pareiškėjo PPIS paskyros įgaliotam fiziniam asmeniui panaikinama pasibaigus įgaliojimo galiojimo terminui arba prašyme nurodytam terminui. Jei įgaliotojas panaikina įgaliojimą anksčiau, jis privalo apie tai raštu informuoti ŽŪIKVC;

57.4. pildydamas paraišką PPIS nurodo, kad atnaujino valdos duomenis, jeigu nuo ankstesnio valdos atnaujinimo Valdų registre iki paraiškos pateikimo dienos pareiškėjo žemės ūkio valdoje neįvyko pasikeitimų. Jei valdoje vyko pasikeitimai, pareiškėjas su pasikeitimų įrodymo dokumentais kreipiasi į seniūnijos darbuotoją, kuris atnaujina valdos duomenis Valdų registre teisės aktų nustatyta tvarka iki einamųjų metų gruodžio 31 d.;

57.5. pildydamas paraišką, nurodo duomenis apie praėjusiais metais valdoje panaudotų trąšų kiekius (organines trąšas, mineralines trąšas tonomis);

57.6. pats arba padedamas seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojo, naudodamasis PPIS, elektroniniu būdu įbraižo deklaruojamus naudmenų ir (arba) kitus plotus (jei prašo paramos už juos pagal KPP priemones), bei pateikti kitus paraiškos duomenis;

57.7. pildydamas paraišką gali nurodyti papildomą vieną iš siūlomų (raštu, elektroniniu paštu, trumpąja žinute mobiliuoju telefonu) jo informavimo būdų apie paraiškos administravimo eigą. Tada, kai pareiškėjas pageidauja, jog informacija apie jo paraiškos vertinimo rezultatus elektroniniu paštu būtų teikiama ir savivaldybių žemės ūkio skyriams, paraiškoje tai nurodo. Nepriklausomai nuo pareiškėjo

pasirinkto papildomo būdo, informacija apie pareiškėjo pateiktą paraišką pateikiama Agentūros informaciniame portale (<https://portal.nma.lt>) (toliau – Portalas);

57.8. seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojui išspausdinus taisyklių 1 priede nurodytos paraiškos formą, užpildytą pagal pareiškėjo pateiktus duomenis ir pagal taisyklių 2 priede nurodytą pildymo instrukciją, patikrina paraiškos duomenis ir patvirtina jų teisingumą pasirašydamas paraiškoje. Pareiškėjo ir seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojo parašais patvirtintas paraiškos egzempliorius lieka pareiškėjui. Pareiškėjui parašu patvirtinus paraiškos duomenų teisingumą, PPIS patvirtinami paraiškos duomenys, sudaromas ir išspausdinamas paraiškos registracijos dokumentas (4 priedas), kuris yra paraiškos dalis, jame pateikiamas iš paraiškos duomenų sudarytas keturiasdešimties simbolių kodas, kuriuo yra užkoduoti paraiškos duomenys. Pareiškėjui bei seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojui pasirašius paraiškos registracijos dokumentą, paraiška laikoma pateikta;

57.9. kuris pats pildo paraiškos elektroninę formą, privalo pasirašyti ją elektroniniu parašu arba atsispausdinti paraiškos registracijos dokumentą, jį pasirašyti ir iki einamųjų metų liepos 15 d. išsiųsti ŽŪIKVC (V. Kudirkos g. 18-1, Vilnius) paštu arba skenuotą jo kopiją elektroniniu paštu deklaravimas@vic.lt. Pareiškėjui iki einamųjų metų liepos 15 d. ŽŪIKVC nepateikus pasirašyto paraiškos registracijos dokumento, Agentūra paraišką atmeta;

57.10. gali pateikti tik vieną paraišką;

57.11. ketinantis sertifikuoti gyvulius pagal Ekologinio žemės ūkio taisyklių, tvirtinamų atskiru Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu, reikalavimus, pildydamas paraišką nurodo, kokias gyvūnų grupes pageidauja sertifikuoti;

57.12. pareiškėjas, kuris, pasibaigus einamųjų metų deklaravimo terminui, buvusius netinkamus paramai plotus pavertė tinkamais paramai plotais (iškirto medžius, išrovė kelmus ir išvežė nupjautus medžius ir medžių liekanas, sutvarkė akmenų krūvas ar sutvarkė kitus netinkamus paramai plotus) arba priešingai nuo einamųjų metų liepos 1 d. iki gruodžio 1 d. pats arba padedamas seniūnijos darbuotojo, PPIS išankstinių KŽS ribų aprašymų modulyje elektroniniu būdu nurodo ir aprašo išankstinius KŽS ribų pakeitimus. PPIS išankstinių KŽS ribų aprašymų modulyje aprašomi vietoje jau įvykdyti KŽS ribų pasikeitimai 7.10 papunktyje nurodytais terminais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

57.13. ŽŪIKVC patikslina pagal PPIS išankstinių KŽS aprašymų modulyje aprašytus pakeitimus iki kitų metų balandžio 1 d. ŽŪIKVC tikslindamas išankstinių KŽS aprašymų metu aprašytus pasikeitimus, vadovaujasi einamųjų metų ortofotografinė medžiaga arba labai aukštos skiriamosios gebos palydovinių vaizdų informacija, jei einamųjų metų ortofotografinės medžiagos arba labai aukštos skiriamosios gebos palydovinių vaizdų neturi ir pagal turimą aktualią ortofotografinę medžiagą pataisyti negali - vyksta į patikras vietoje. Patikros vietoje metu nustatčius, kad išankstinio KŽS aprašymo metu aprašytas pasikeitimas neatitinka tikrovės (pareiškėjas neiškirto medžių, neišrovė kelmų ir neišvežė nupjautų medžių ar medžių liekanų, nesutvarkė akmenų krūvų ar

nesutvarkė kitų netinkamų paramai plotų), KŽS ribos netikslinamos. KŽS, kuriuose pareiškėjas vėlesniais metais deklaruos plotus, ribos bus atnaujinamos tik tada, kai ŽŪIKVC gaus vėlesnių metų naujausią ortofotografinę medžiagą arba labai aukštos skiriamosios gebos palydovinę informaciją.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

57.14. pareiškėjas, kuris pasibaigus einamųjų metų deklaravimui suarė daugiamečių pievų ir (arba) daugiamečių sodinių plotus, kuriuose yra kraštovaizdžio elementų (medžių grupių ar miškelių, tvenkinių ar kūdrų, griovių) nuo einamųjų metų liepos 1 d. iki gruodžio 1 d. pats arba padedamas seniūnijos darbuotojo, PPIS Kraštovaizdžių elementų žymėjimo modulyje elektroniniu būdu nurodo ir aprašo potencialius kraštovaizdžio elementus.

58. Pavėluotai paraiškos priimamos iki einamųjų metų liepos 1 d., už kiekvieną pavėluotą darbo dieną (savaitgaliai, šventinės dienos ir po jų einanti pirma darbo diena, laikomi viena darbo diena) tiesioginių išmokų už plotą sumą mažinant 1 proc. Pasibaigus pavėluotai teikiamų paraiškų priėmimo terminui, paraiška priimama tik tais atvejais, kai vėlavimas nepriklauso nuo pareiškėjo valios (pvz., pareiškėjo mirtis, ilgalaikis profesinis nepajėgumas, stichinė nelaimė, padariusi stiprų poveikį valdai). Tokiais atvejais pareiškėjas ar jo įpėdinis per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai sužinojo arba galėjo sužinoti apie nuo pareiškėjo valios nepriklausančias aplinkybes, seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojui kartu su paraiška pateikia prašymą priimti pavėluotą paraišką ir vėlavimo priežasties pagrindimo dokumentus. Į PPIS įvedami paraiškos duomenys, paraiška patvirtinama. Vėlavimo priežasties nurodymo dokumentai PPIS neregistruojami, o jų originalai kartu su pasirašytu registracijos dokumentu siunčiami paštu Agentūrai, kuri priima sprendimą dėl tokios paraiškos priėmimo. ŽŪIKVC, gavęs Agentūros sprendimą, kad tokia paraiška gali būti priimta, elektroninius paraiškos duomenis perduoda Agentūrai. Paraiškos, pateiktos pasibaigus pavėluotai teikiamų paraiškų priėmimo terminui (po einamųjų metų liepos 1 d.), priimamos iki einamųjų metų spalio 31 d. Vėliau paraiškos nepriimamos. Po einamųjų metų birželio 6 d. paraiškos sertifikuoti ekologinę gamybą ir pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą užaugintus vaisius, uogas ir daržoves nepriimamos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

59. Pasikeitus deklaruotiems duomenims po paraiškos pateikimo, pareiškėjas iki einamųjų metų liepos 1 d.:

59.1. gali seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojui pateikti prašymą pakeisti paraiškos duomenis. Tokiu atveju pareiškėjas pasirašo seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojo sudarytame ir išspausdintame prašymo pakeisti paraiškos duomenis registracijos dokumente. Prašymai pakeisti paraiškos duomenis, pateikti nuo einamųjų metų birželio 7 d. iki liepos 1 d., laikomi pavėluotai pateiktais ir už kiekvieną pavėluotą darbo dieną tiesioginės išmokos už visą lauką (jei yra įbraižomas naujas laukas) arba didinamą lauko dalį (jei yra didinamas jau įbraižytas laukas), mažinamos 1 proc.,

išskyrus atvejus kai yra keičiamas deklaruojamo žemės ūkio naudmenų ar kito ploto kodas bei taisyklių 59.3 papunktyje nurodytus taisymus. Tais atvejais kai yra keičiamas žemės ūkio naudmenų kodas, prašymai pakeisti paraiškos duomenis, pateikti nuo einamųjų metų birželio 7 d. iki liepos 1 d., nelaikomi pavėluotai pateiktais jeigu toks keitimas nedaro įtakos žalinimo reikalavimų įgyvendinimui;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

Nr. [3D-345](#), 2016-06-03, paskelbta TAR 2016-06-06, i. k. 2016-15108

59.2. gali pakeisti juos pats, prisijungęs prie PPIS, tokiu atveju prašymą pakeisti paraiškos duomenis elektroniniu būdu užpildęs pareiškėjas privalo pasirašyti jį elektroniniu parašu arba išsispausdinti prašymo pakeisti paraiškos duomenis registracijos dokumentą, jį pasirašyti ir iki einamųjų metų liepos 15 d. išsiųsti ŽŪIKVC paštu arba skenuotą jo kopiją elektroniniu paštu deklaravimas@vic.lt. Pareiškėjui iki einamųjų metų liepos 15 d. ŽŪIKVC nepateikus pasirašyto prašymo pakeisti paraiškos duomenis registracijos dokumento, Agentūra prašymą pakeisti paraiškos duomenis atmeta;

59.3. gali taisyti įbraižytų laukų grafinę konfigūraciją (netikslaus deklaruojamų laukų įbraižymo atveju), kai toks taisymas galimas be paraiškos 2 lapo lentelės duomenų (įbraižytų laukų ploto) keitimo;

60. Jeigu prieš tai, kai pareiškėjas pateikia prašymą pakeisti paraiškos duomenis (arba prieš tai, kai pareiškėjas pakeičia juos pats, prisijungęs prie PPIS), Agentūra buvo pranešusi pareiškėjui apie ketinimą atlikti patikrą vietoje ar apie paraiškoje aptiktas klaidas, pareiškėjui taikomos sankcijos, nurodytos taisyklių 82 punkte.

61. Taisyklių 58 punkto reikalavimai dėl paramos sumos mažinimo pavėluotai teikiant prašymus pakeisti paraiškos duomenis netaikomi, jei norima keisti paraiškos pirmajame lape nurodytus duomenis ar atsisakyti paramos už atskirus laukus ar paramos pagal visą paraišką (išskyrus taisyklių 59 punkte nurodytus atvejus).

62. Jei pareiškėjas nori atsisakyti paramos už visą paraišką arba jos dalį, jis tai gali padaryti nuo paraiškos pateikimo iki paramos gavimo dienos. Sankcijos pareiškėjui netaikomos, jei iki paramos už atskirus laukus ar paramos pagal visą paraišką atsisakymo dienos jis nebuvo informuotas apie Agentūros planuojamą patikrą vietoje ar paraiškoje aptiktas klaidas jo pasirinktu būdu.

63. Jei pareiškėjas nori pakeisti paraiškos pirmajame lape nurodytus duomenis, jis tai gali padaryti nuo paraiškos pateikimo iki paramos gavimo dienos. Pasibaigus paraiškų priėmimo terminui, paraiškoje nurodyta banko sąskaita ar kontaktiniai duomenys (adresas, telefonas, faksas, el. pašto adresas) gali būti tikslinami raštu pateikus prašymą Agentūrai arba per Portalą. Teikiant Agentūrai prašymus pakeisti banko sąskaitą, į kurią bus pervedamos paramos lėšos, prašymą pasirašiusio asmens parašo tikrumas turi būti paliudytas notaro arba seniūno Lietuvos Respublikos notariato įstatymo nustatyta tvarka. Paliudyti pasirašiusio asmens parašo tikrumą taip pat gali Agentūros darbuotojas.

64. Informaciją apie savo duomenis pareiškėjas gali rasti Portale arba teirautis Agentūroje telefonais, nurodytais Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt, elektroniniu paštu (info@nma.lt) arba raštu ar atvykęs į Agentūrą (Blindžių g. 17, Vilnius), taip pat informacijos gali kreiptis į savivaldybes (seniūnijas) arba konsultavimo biurus. Pareiškėjas, teikdamas prašymą raštu ar elektroniniu paštu, turi nurodyti savo vardą, pavardę, asmens kodą (fizinis asmuo), įmonės pavadinimą ir kodą (juridinis asmuo), adresą, telefono numerį, valdos numerį.

65. Pareiškėjas laikomas informuotu apie paraiškoje esančias klaidas nuo informacijos apie jas atsiradimo Portale dienos.

66. Seniūnijos arba konsultavimo biuro darbuotojas:

66.1. pagal pareiškėjo pateiktus duomenis elektroniniu būdu įbraižo pareiškėjo deklaruojamų naudmenų ar kitų plotų ribas ir pagal taisyklių 2 priede pateiktą pildymo instrukciją užpildo taisyklių 1 priede pateiktos paraiškos elektroninę formą (įveda duomenis į PPIS);

66.2. pareiškėjui informavus, kad žemės ūkio valdoje neįvyko pokyčių nuo paskutinio valdos atnaujinimo, PPIS nurodo, kad atnaujinami valdos duomenis. Jei valdoje vyko pasikeitimai, seniūnijos darbuotojas, turintis prieigą prie Valdų registro informacinės sistemos, pagal pareiškėjo pateiktus dokumentus, kuriais įrodomi pasikeitimai, atnaujiną valdos duomenis;

66.3. pagal pareiškėjo pateiktą informaciją įrašo duomenis apie valdoje praėjusiais metais naudotas trąšas;

66.4. pagal pareiškėjo pateiktą informaciją PPIS pažymi EASV;

66.5. išspausdina užpildytą taisyklių 1 priede pateiktą paraiškos formą (vieną egzempliorių) ir pateikia ją pareiškėjui patikrinti ir parašu patvirtinti duomenų teisingumą;

66.6. pareiškėjui parašu patvirtinus paraiškos duomenų teisingumą, pasirašo paraiškoje, patvirtina paraiškos duomenis PPIS, suformuoja ir išspausdina paraiškos registracijos dokumentą, kurį parašu patvirtina pareiškėjas bei paraišką priėmęs darbuotojas;

66.7. teikia pareiškėjams jų ir seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojo pasirašytos paraiškos egzempliorių pagal taisyklių 1 priede patvirtintą formą;

66.8. priima iš pareiškėjų kitus dokumentus;

66.9. sprendžia nustatytus įbraižytų laukų grafinius persidengimus. Nustačius didesnio kaip 0,1 ha deklaruoto ploto persidengimą, pareikalauja pareiškėjų, kurių deklaruoti plotai dengiasi, pateikti persidengiančio ploto žemės valdymo teisės (nuosavybės, nuomos ar kitais pagrindais) patvirtinimo dokumentus (kartu su kadastro žemėlapiiais (žemės sklypų planais). Jei deklaruoti plotai, valdomi kelių bendraturčių (žemės sklypas valdomas pagal idealiąsias dalis) ir nėra notariškai patvirtinta ir įregistruota viešajame registre naudojimosi žemės sklypu tvarka, pareiškėjas privalo pateikti rašytinius visų bendraturčių sutikimus, kuriuose būtų aiškiai išskirta valdoma žemės sklypo dalis. Jei persidengiantis plotas yra mažesnis kaip 0,1 ha, minėtų dokumentų nereikalaujama, o parama už šiuos persidengiančius plotus nemokama nė vienam pareiškėjui;

66.10. pareiškėjui pateikus prašymą pakeisti paraiškos duomenis iki einamųjų metų liepos 1 d., juos pakeičia;

66.11. nuo einamųjų metų liepos 1 d. iki gruodžio 1 d. PPIS išankstinių KŽS ribų aprašymų modulyje pagal pareiškėjo pateiktą informaciją elektroniniu būdu aprašo išankstinius KŽS (bl1b, bl2, bl3, bl6, bl9) ribų pakeitimus;

66.12. pareiškėjų, kurie pasibaigus einamųjų metų deklaravimui suarė daugiamečių pievų ir (arba) daugiamečių sodinių plotus, kuriuose yra kraštovaizdžio elementų (medžių grupių ar miškelių, tvenkinių ar kūdrių, griovių) nuo einamųjų metų liepos 1 d. iki gruodžio 1 d. PPIS Kraštovaizdžių elementų žymėjimo modulyje pagal pareiškėjo ar jo atstovo pateiktą informaciją elektroniniu būdu nurodo ir aprašo potencialius kraštovaizdžio elementus.

67. Savivaldybė (seniūnija) ir konsultavimo biuras:

67.1. teikia informaciją paramos teikimo klausimais;

67.2. gavusi iš Agentūros arba ŽŪIKVC informaciją apie paraiškose nustatytus netikslumus ar paraiškų vertinimo rezultatus, informuoja pareiškėjus apie tai;

67.3. norėdama gauti informaciją apie pareiškėjus, kreipiasi į Agentūrą;

67.4. atsako už jai teikiamų pareiškėjų asmens duomenų apsaugą teisės aktų nustatyta tvarka;

67.5. nustatyta tvarka perduoda ŽŪIKVC paraiškų arba prašymų pakeisti paraiškos duomenis registracijos dokumentus;

67.6. perduoda Agentūrai kitus dokumentus.

68. Agentūra:

68.1. skelbia informaciją Portale, praneša pareiškėjams vienu iš būdų, kuriuo pareiškėjas sutiko būti papildomai informuotas: raštu, elektroniniu paštu arba trumpąja žinute mobiliuoju telefonu, taip pat savivaldybėms apie paraiškose ar kituose dokumentuose nustatytas klaidas ar neatitikimus, kai nustatomi: neteisingas deklaravimas, deklaruotų plotų persidengimas, paraiškos duomenų neatitikimas (nesutampant bendriesiems duomenims ir pan.), neteisingų pareiškėjo banko sąskaitos duomenų pateikimas ir kitos deklaravimo klaidos;

68.2. apie patikros vietoje nustatytus neatitikimus ir klaidas pareiškėjas informuojamas Portale, elektroniniu paštu arba raštu siunčiant patikros vietoje arba nuotolinės patikros ataskaitos kopiją. Nurodžiusiems informavimo būdą „el. paštu“, patikros vietoje arba nuotolinės patikros ataskaitos kopija pateikiama nurodytu el. pašto adresu;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

68.3. nustačiusi didesnio kaip 0,1 ha deklaruoto ploto persidengimą, pareikalauja pareiškėjų, kurių deklaruoti plotai dengiasi, pateikti persidengiančio ploto žemės valdymo teisės (nuosavybės, nuomos ar kitais pagrindais) patvirtinimo dokumentus (kartu su kadastro žemėlapiais (žemės sklypų planais). Jei pareiškėjas deklaruoja plotus, valdomus kelių bendraturčių, (žemės sklypas valdomas pagal idealiąsias dalis) ir nėra notariškai patvirtinta bei viešajame registre įregistruota naudojimosi žemės

sklypu tvarka, tai jis privalo pateikti rašytinius visų bendraturčių sutikimus, kuriuose būtų aiškiai išskirta valdoma žemės sklypo dalis. Jei, vadovaujantis pareiškėjų pateiktais dokumentais, dvigubas deklaravimas neišsprendžiamas, Agentūra atlieka patikrą vietoje. Esant mažesniai kaip 0,1 ha persidengiančiam plotui minėtų dokumentų nereikalaujama ir parama už šiuos persidengiančius plotus nėra mokama nė vienam pareiškėjui;

68.4. vadovaudamasi Europos Sąjungos teisės aktų ir kitų dokumentų nuostatomis, už neteisingai deklaruotą plotą pareiškėjams sumažina mokėtiną arba susigrąžina išmokėtą paramą;

68.5. iki žemės ūkio augalų vegetacijos pabaigos arba iš karto po jos iki tol, kol įmanoma neabejotinai nustatyti deklaruotų naudmenų ir kitų plotų ribas, atlieka patikrą vietoje ir (arba) nuotolinę patikrą. Pareiškėjų pageidavimu elektroniniu paštu teikia skaitmeninius patikrų vietoje duomenis *.shp formatu;

68.6. administruoja paraiškas, informuoja pareiškėjus jų pasirinktu būdu apie paraiškos ar kitų dokumentų atmetimą, nurodydama tokio sprendimo priėmimo priežastis;

68.7. teikia ŽŪIKVC patikrų duomenis, reikalingus KŽS_DR5LT tikslinti: nuo einamųjų metų patikrų vietoje ar nuotolinių patikrų pradžios iki kitų metų sausio 15 d. planinių patikrų, kitų patikrų iki kitų metų vasario 15 d., KPP patikrų – iki kitų metų kovo 15 d. Po kitų metų vasario 15 d. perduoti patikrų duomenys naudojami ateinančių metų KŽS_DR5LT tikslinimui;

68.8. teikia ŽŪIKVC paraiškų duomenis, kurie pasikeitė po einamųjų metų liepos 1 d.;

68.9. skelbia aktualiausius atsakymus į dažniausiai pareiškėjų užduodamus klausimus Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt skiltyje „Dažniausiai užduodami klausimai“;

68.10. nepažeisdama asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų turi teisę teikti duomenis pareiškėjams ir kitiems duomenų gavėjams teisės aktų numatyta tvarka;

68.11. gavusi visus reikiamus duomenis, apskaičiuoja galutinę tiesioginių išmokų sumą. Žalinimo išmoka mokama pagal Agentūros atliktą atitikties žalinimo reikalavimams patikrinimą;

68.12. baigusi administruoti paraišką, informaciją apie pareiškėjui apskaičiuotas išmokas bei pritaikytas sankcijas skelbia Portale ir, jei pareiškėjas pateikė pageidavimą būti kitu būdu informuotas – vienu iš šių būdų, numatytų taisyklių 68.1 papunktyje. Informaciniame pranešime pareiškėjams administravimo metu nustatyti neatitikimai nedetalizuojami, pateikiama tik rezultatų visuma. Informaciniame pranešime turi būti nurodyta, kad informacija apie fizinių ir juridinių asmenų gautą paramą (pareiškėjo vardas ir pavardė arba pavadinimas, savivaldybė, pašto kodas, iš Europos žemės ūkio garantijų fondo ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai gautos paramos suma, finansuojamų priemonių pobūdis ir aprašymas) bus paskelbta viešai (nurodant laiką, kada informacija bus paskelbta) visuomenei informuoti, taip pat gali būti perduota Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos audito ir tyrimų institucijoms, siekiant apsaugoti Europos Sąjungos finansinius interesus;

68.13. nepažeisdama asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų, pagal poreikį teikia duomenis savivaldybėms, Statistikos departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, VšĮ

Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybai, kitoms institucijoms, teisės aktų nustatytais terminais ir tvarka teikia ataskaitas Europos Komisijai bei ataskaitas jų pareikalavusioms institucijoms;

68.14. prašymų ir skundų nagrinėjimo bei paraiškos administravimo sistemos tobulinimo tikslais suteikia galimybę Žemės ūkio ministerijai prisijungti ir naudotis Portalo duomenimis;

68.15. tais atvejais, kai pareiškėjui apskaičiuotos paramos tiesioginėmis išmokomis sumos negalima pervesti dėl paraiškoje pateiktų neteisingų atsiskaitomosios sąskaitos duomenų, dėl pareiškėjo mirties, kai valdos perėmėjų pagal paveldėjimo teisę nėra, arba dėl to, kad valdos perėmėjas nepraneša Agentūrai apie valdos perėmimą taisyklių 89.1 papunktyje nurodyta tvarka, Agentūra ne vėliau kaip iki kitų metų gegužės 10 d. pareiškėjui ir savivaldybei (pareiškėjo mirties atveju – tik savivaldybei) arba rajono konsultavimo biurui, kuriam iš jų pareiškėjas yra pateikęs paraišką, išsiunčia prašymą per Agentūros nurodytą terminą patikslinti paraiškos duomenis. Jei pareiškėjas arba valdos perėmėjas nepatikslinka paraiškos duomenų, reikalingų paramai pervesti, Agentūra ne anksčiau, kaip praėjus vieneriems kalendoriniams metams po minėto prašymo išsiuntimo pareiškėjui ir (arba) savivaldybei arba rajono konsultavimo biurui, anuliuoja pareiškėjui apskaičiuotą paramą tiesioginėmis išmokomis ir patikslintų paraiškos duomenų, reikalingų pinigams pervesti, nepriima;

68.16. įtarusi, kad pareiškėjas padidino deklaruotą plotą, siekdamas gauti didesnę paramos sumą (išmoką už pirmuosius hektarus, išmoką jaunajam ūkininkui), pareikalauja pareiškėjo pateikti visų plotų, kurių pareiškėjas nedeklaravo praėjusiais metais, žemės dirbimo (žemės ūkio veiklos) įrodymo dokumentus ir žemės nuosavybės ar žemės valdymo teisės (nuomos, panaudos sutartys ar kita) patvirtinimo dokumentus. Pareiškėjui nepateikus atsakymo į išsiųstą pranešimą dėl duomenų patikslinimo, Agentūra siunčia pranešimą dėl duomenų patikslinimo praėjusiais metais šį plotą deklaravusiam pareiškėjui, prašydama paaiškinti plotų sumažinimo priežastis. Pareiškėjui, įrodžiusiam, kad plotas nebuvo sumažintas siekiant sukurti sąlygas kitam pareiškėjui gauti didesnę išmoką už pirmuosius hektarus ir (arba) išmoką jaunajam ūkininkui, išmoka už pirmuosius hektarus ir (arba) išmoka jaunajam ūkininkui mokama;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

68.17. gali sustabdyti paraiškos administravimą, jei kilo abejonių (Agentūroje gautas skundas dėl pareiškėjo veiksmų ar veiklos, taip pat gauta informacija iš valstybinių bei Europos Sąjungos audito institucijų, žiniasklaidoje skelbiama susijusi informacija ir kitais atvejais, kai Agentūrai tampa prieinama atitinkama informacija dėl pareiškėjo veiksmų ar veiklos), kad pareiškėjas pateikė neteisingus duomenis, kol bus gautos išvados dėl jų teisingumo. Jei dėl pareiškėjo veiklos yra pradėtas ar atliekamas ikiteisminis tyrimas, Agentūra gali sustabdyti paraiškos administravimą, kol bus baigti teisiniai procesai;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-345](#), 2016-06-03, paskelbta TAR 2016-06-06, i. k. 2016-15108

68.18. iki lapkričio 10 d. informuoja Žemės ūkio ministeriją ir Europos Komisiją apie paramos tiesioginėmis išmokomis teikimo reikalavimus atitinkančius žemės ūkio naudmenų plotus einamaisiais metais.

69. Paramos lėšos užsakomos ir išmokamos Lėšų Europos Sąjungos žemės ūkio fondų ir Europos žuvininkystės fondo priemonėms įgyvendinti išmokėjimo ir gavimo iš Europos Komisijos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. spalio 17 d. įsakymu Nr. 3D-403 „Dėl EŽŪOGF garantijų skyriaus lėšų, gaunamų pagal Kaimo plėtros 2004–2006 metų planą, ir EŽŪGF lėšų gavimo iš Europos Komisijos, apskaitos ir išmokėjimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

70. Pareiškėjus patikrai vietoje ar nuotolinei patikrai atrenka Agentūra atsitiktinės atrankos ar rizikos analizės būdu. Prireikus gali būti skiriamos užsakomosios patikros. Jei pareiškėjo įbraižyti laukai patenka į KŽS, kurių GKODAS yra bl1b, Agentūra deklaravimą šiuose plotuose įtraukia į rizikos analizės kriterijus ir atlieka atrinktų deklaruotų plotų planines patikras. Agentūra neatlieka patikrų vietoje tuose KŽS ar jų dalyse, kurie patenka į einamųjų metų palydovinių ir (arba) ortofotografinių žemėlapių teritoriją, taip pat ŽŪIKVC atliktų KŽS tikslinimo darbų vietose.

71. ŽŪIKVC:

71.1. priima iš savivaldybių, konsultavimo biurų, pareiškėjų ir perduoda Agentūrai: paraiškų ir (arba) prašymų pakeisti paraiškos duomenis registracijos dokumentus po to, kai patikrina, ar minėti dokumentai yra pasirašyti pareiškėjo ir savivaldybės ar seniūnijos arba konsultavimo biuro darbuotojo;

71.2. nepažeisdamas asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų turi teisę teikti duomenis pareiškėjams ir kitiems duomenų gavėjams teisės aktų nustatyta tvarka. Statistinę naudmenų ir kitų plotų deklaravimo informaciją teikia institucijoms ir kitiems duomenų gavėjams. Tinklapyje www.vic.lt skelbia statistinę naudmenų ir kitų plotų deklaravimo duomenų informaciją;

71.3. patikslina KŽS_DR5LT: pagal KŽS, kurių GKODAS yra bl1b – iki spalio 1 d.; pagal taisyklių 76.7 papunktyje nurodytus duomenis, pagal palydovinius vaizdus ir naujausius ortofotografinius žemėlapius – iki einamųjų metų gruodžio 1 d.; pagal Agentūros patikros vietoje ar nuotolinių patikrų metu nustatytą (išmatuotą) laukų plotų patikslintus duomenis planinių patikrų ir kitų, išskyrus KPP patikras, išankstinių KŽS ribų pasikeitimų ir naujausius ortofotografinius žemėlapius – iki kitų metų balandžio 1 d.; pagal patikras, gautas po kitų metų vasario 15 d., KŽS_DR5LT tikslinama iki birželio 1 d.;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

71.4. užtikrina galimybę pareiškėjui atnaujinti valdos duomenis;

71.5. vadovaudamasi Europos Sąjungos teisės aktais ir kitais dokumentais, atlieka KŽS_DR5LT kokybės vertinimą, rengia ataskaitą ir prireikus teikia siūlymus dėl priemonių, skirtų nustatytiems KŽS_DR5LT trūkumams pašalinti;

71.6. nuo einamųjų metų paraiškų teikimo pradžios žiniatinklio tarnyba perduoda Agentūrai einamųjų metų aktualią KŽS_DR5LT;

71.7. atlieka sutartinių gyvulių perskaičiavimo funkciją. Sutartinių gyvulių skaičiavimo duomenys turi būti perduoti Agentūrai iki einamųjų metų rugsėjo 10 d. Esant poreikiui pagal Agentūros atskiru raštu nurodytus terminus ir programas, atlieka sutartinių gyvulių perskaičiavimą ir teikia Agentūrai informaciją apie pasikeitusius sutartinių gyvulių vienetus;

71.8. parengia ir išplatina informacinę medžiagą žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų deklaravimui.

72. Taisyklių 69, 70 punktuose nurodyti veiksmai atliekami pagal Agentūros direktoriaus įsakymu patvirtintus administravimo procedūrų aprašus, taisyklių 66, 67 ir 71 punktuose nurodyti veiksmai atliekami pagal ŽŪIKVC generalinio direktoriaus įsakymu patvirtintus administravimo procedūrų aprašus.

VIII SKYRIUS

ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENŲ IR KITŲ PLOTŲ RIBŲ ELEKTRONINIO ĮBRAIŽYMO TVARKA

73. Visi pareiškėjai privalo elektroniniu būdu įbraižyti deklaruojamų laukų ribas PPIS. Įbraižomi visi pareiškėjo naudmenų ir kiti plotai, už kuriuos jis prašo paramos, taip pat įbraižomi visi pareiškėjo valdomi naudmenų plotai, už kuriuos pareiškėjas nepageidauja gauti išmokų (kodai NEP ar TPN). Naudmenų laukų įbraižymai, kai jų ribos kerta KŽS, kurių GKODAS yra bl1b, bl2, bl3, bl6, bl9, yra negalimi tiesioginėms išmokoms gauti.

74. Elektroninį žemėlapiį sudaro:

74.1. ortofotografinis žemėlapis;

74.2. iki balandžio 1 d. patikslinti KŽS_DR5LT duomenys:

74.2.1. kontrolinis dirbamos žemės sklypas bl1 – tai sklypas, kuriame vyraujantis ūkinis naudojimas yra dirbama žemė (ariamoji žemė, pieva, sodai ir uogynai). Išskiriamas remiamas plotas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-345](#), 2016-06-03, paskelbta TAR 2016-06-06, i. k. 2016-15108

74.2.2. kontrolinis dirbamos žemės sklypas bl1b – tai sklypas, kuriame vyraujantis ūkinis naudojimas yra dirbama žemė (ariamoji žemė, pieva, sodai ir uogynai) ir kuriame praėjusiais metais nebuvo prašyta paramos. Šio KŽS remiamas plotas lygus 0, tačiau jis gali tapti tinkamas, kai jame deklaruojamos žemės ūkio naudmenos ar kiti plotai ir atliekamas KŽS tinkamumo vertinimas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-345](#), 2016-06-03, paskelbta TAR 2016-06-06, i. k. 2016-15108

74.2.3. kontrolinis užstatytų ir susijusių teritorijų žemės sklypas ne miestuose bl6. Remiamas plotas lygus 0, tačiau gali būti tinkamas paramai gauti pagal 2007-2013 metų KPP priemonės „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“ programos „Kraštovaizdžio tvarkymas“ veiklą „Kraštovaizdžio elementų valdoje (gyvatvorių) tvarkymas“;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

Nr. [3D-345](#), 2016-06-03, paskelbta TAR 2016-06-06, i. k. 2016-15108

74.2.4. kontrolinis miškų žemės sklypas bl3 – tai sklypas, kuriame vyraujantis ūkinis naudojimas yra miško žemė (miškai, medžių grupės, krūmynai). Šio KŽS remiamas plotas lygus 0, tačiau gali būti tinkamas paramai gauti pagal KPP priemones: „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“, „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“, „Pirmas žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, „Pirmas ne žemės ūkio paskirties ir apleistos žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, „Miškų aplinkosaugos išmokos“ ir „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos sritį „Miško veisimas“;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-345](#), 2016-06-03, paskelbta TAR 2016-06-06, i. k. 2016-15108

74.2.5. kontrolinis mišrus žemės sklypas bl9 – tai sklypas, kuriame vyraujantis dangos tipas yra žemės ūkiui nenaudojama žemė (pelkėtos teritorijos, karjerai, laikinai įmirkę plotai ir pan.). Šio KŽS remiamas plotas lygus 0, tačiau gali būti tinkamas paramai gauti pagal KPP priemones: „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“, „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“, „Pirmas žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, „Pirmas ne žemės ūkio paskirties ir apleistos žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, „Miškų aplinkosaugos išmokos“ ir „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos sritį „Miško veisimas“;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-345](#), 2016-06-03, paskelbta TAR 2016-06-06, i. k. 2016-15108

74.2.6. KŽS ribos, atpažinties numeriai ir GKODAI (bl1, bl1b, bl6, bl3, bl9);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

74.2.7. kontrolinis užstatytų ir susijusių teritorijų žemės sklypas miestuose bl2. Remiamas plotas lygus 0. KŽS bl2 elektroniniame žemėlapyje nevaizduojamas. Įbraižyti laukus ar jų dalis šiame KŽS draudžiama, išmokos už jį nėra skiriamos;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

Nr. [3D-345](#), 2016-06-03, paskelbta TAR 2016-06-06, i. k. 2016-15108

74.3. „Natura 2000“ teritorijų ribos naudmenose ir miškuose;

- 74.4. „Rizikos“ vandens telkinių teritorijų ribos;
- 74.5. šlapynių teritorijų ribos;
- 74.6. praėjusiais metais elektroniniu būdu įbraižytų laukų ribos;
- 74.7. dvejų vėliausių praėjusių metų Agentūros atliktų patikrų vietoje ar nuotolinių patikrų ribos;
- 74.8. specifinių pievų tvarkymo teritorijų ribos – EB svarbos natūralios buveinės pievose ir joms artimos;
- 74.9. ekstensyvaus šlapynių tvarkymo teritorijos ribos – EB svarbos natūralios buveinės šlapynėse;
- 74.10. nykstančių paukščių – meldinių nendrinukių – buveinių saugojimas natūraliose ir pusiau natūraliose pievose ar šlapynėse teritorijų ribos;
- 74.11. aplinkosaugos atžvilgiu pažeidžiamų daugiamečių pievų „Natura 2000“ teritorijoje ribos – EB svarbos natūralios buveinės pievose ir joms artimos buveinės, šlapynėse, miškuose, medžiais apaugusios pievos;
- 74.12. vietovių, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių teritorijų, ribos: didelio nepalankumo, mažo nepalankumo, potvynių užliejamos, intensyvaus karsto zona;
- 74.13. Agentūros administravimo sluoksnis;
- 74.14. apleistos žemės ūkio paskirties žemės sluoksnis;
- 74.15. palydovinių vaizdų sluoksnis;
- 74.16. patikslinti KŽS_DR5LT duomenys, t. y. aktualios KŽS ribos ir jų numeriai (rodoma pasibaigus deklaravimui);
- 74.17. daugiamečių pievų sluoksnis, kuriame penkis paskutiniuosius metus iš eilės buvo deklaruotos pievos.
- 74.18. Paviršinio vandens telkinių apsaugos juostų sluoksnis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-345](#), 2016-06-03, paskelbta TAR 2016-06-06, i. k. 2016-15108

- 74.19. Dirvos erozijos (šlaitų, statesnių nei 12 proc.) sluoksnis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-345](#), 2016-06-03, paskelbta TAR 2016-06-06, i. k. 2016-15108

75. Elektroniniame žemėlapyje duomenys vaizduojami:

- 75.1. ortofotografinis žemėlapis – spalvotas;

75.2. KŽS ribos linija – baltos spalvos 1 pt storio, patikslintos KŽS ribos linija – mėlynos spalvos 1 pt storio, „Natura 2000“ ir „Rizikos“ vandens telkinių teritorijų ribos linija – baltos spalvos 0,85 pt storio, praėjusiais metais elektroniniu būdu įbraižytų laukų ribos linija – geltonos spalvos 1,5 pt storio, praėjusiais metais Agentūros atliktų patikrų vietoje matavimų būdu nustatytos ribos linija – violetinės spalvos 1,5 pt storio, vėlesnių metų Agentūros atliktų patikrų vietoje matavimų būdu nustatytos ribos linija – rožinės spalvos 1,5 pt storio, šlapynių ribos linija – rudos spalvos 0,85 pt storio,

nykstančių paukščių – meldinių nendrinukių – buveinių saugojimas natūraliose ir pusiau natūraliose pievose ar šlapynėse teritorijų ribos linija – oranžinės spalvos 1,5 pt storio, specifinių pievų tvarkymo teritorijų ribos linija – šviesiai žalios spalvos 1,5 pt storio, ekstensyvaus šlapynių tvarkymo teritorijos ribos linija – šviesiai mėlyna 1,5 pt storio, aplinkosaugos atžvilgiu pažeidžiamų daugiamečių pievų „Natura 2000“ teritorijoje ribos linija – rožinės spalvos 1,5 pt storio, vietovių, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių teritorijų, ribos linija – raudonos spalvos 1,5 pt storio, vandens telkinių apsauginių juostų teritorijų ribos linija – mėlynos spalvos 1,5 pt storio, dirvos erozijos teritorijų ribos linija – tamsiai rudos spalvos 1,5 pt storio, EASV teritorijų ribos linija – žalios spalvos 1,5 pt storio, EASV griovio linija – žalios spalvos punktyrinė 1,5 pt storio;

75.3. užrašai elektroniniame žemėlapyje – juodos spalvos, 6 dydžio ARIAL šriftu baltame fone. EASV teritorijų užrašas – žalios spalvos, 11 dydžio ARIAL šriftu baltame fone;

75.4. sutartiniais ženklais žymimos:

75.4.1. „Natura 2000“ teritorijos naudmenose – baltos spalvos ženklas „^^“, kas 10 mm išdėstytas šachmatine tvarka;

75.4.2. „Natura 2000“ teritorijose uždrausta vykdyti pagrindinius miško kirtimus (pagrindiniai kirtimai atidėti vėlesniam laikui) arba leidžiami nedidelio intensyvumo atrankiniai kirtimai medyne, kuris yra pasiekęs IV grupės miškams taikomą kirtimų amžių –raudonos spalvos ženklas „○“, kas 10 mm išdėstytas šachmatine tvarka;

75.4.3. „Natura 2000“ teritorijose draudžiami ugdomieji miško kirtimai, brandžių medžių iškirtimas, draudžiami arba ribojami sanitariniai miško kirtimai, leidžiant palikti tam tikrą skaičių džiūstančių ar išdžiūvusių medžių 1 ha – geltonos spalvos ženklas „○“, kas 10 mm išdėstytas šachmatine tvarka;

75.4.4. „Natura 2000“ teritorijose pagrindinių plynų miško kirtimų biržėse turi būti paliekamas papildomas skaičius neiškirstų žalių medžių – šviesiai žalios spalvos ženklas „○“, kas 10 mm išdėstytas šachmatine tvarka;

75.4.5. „Natura 2000“ teritorijose vykdant sanitarinius kirtimus retinimo amžių (21 metai) pasiekusiuose ir vyresniuose medynuose, kai negali būti iškertami visi džiūstantys ar išdžiūvę medžiai, teritorijos – rudos spalvos ženklas „○“, kas 10 mm išdėstytas šachmatine tvarka;

75.4.6. „Rizikos“ vandens telkinių teritorijos – baltos spalvos 0,5 pt dydžio taškai kas 5 mm;

75.4.7. šlapynių teritorijos – rudos spalvos ženklas „“, kas 10 mm išdėstytas šachmatine tvarka. Žemėlapyje pateikiama ši teritorijos atributinė informacija;

75.4.8. nykstančių paukščių – meldinių nendrinukių – buveinių saugojimas natūraliose ir pusiau natūraliose pievose teritorijos – meldinės nendrinukės atvaizdas „“ su apačioje esančiu užrašu MNP, kas 20 mm išdėstytas šachmatine tvarka;

75.4.9. nykstančių paukščių – meldinių nendrinukių – buveinių saugojimas šlapynėse teritorijos – meldinės nendrinukės atvaizdas „“ su apačioje esančiu užrašu MNŠ, kas 20 mm išdėstytas šachmatine tvarka;

75.4.10. specifinių pievų tvarkymo teritorijos – žalios spalvos ženklas „\“, kas 10 mm išdėstytas šachmatine tvarka;

75.4.11. ekstensyvaus šlapynių tvarkymo teritorijos – žydros spalvos ženklas „“, kas 10 mm išdėstytas šachmatine tvarka;

75.4.12. aplinkosaugos atžvilgiu pažeidžiamų daugiamečių pievų „Natura 2000“ teritorijos – rožinės spalvos linija, kas 25 mm pasvirusi 45° kampu;

75.4.13. vietovių, kuriose esama didelio nepalankumo teritorijos – rožinės spalvos ženklas „p“, kas 20 mm išdėstytas šachmatine tvarka;

75.4.14. vietovių, kuriose esama mažo nepalankumo teritorijos – geltonos spalvos ženklas „p“, kas 20 mm išdėstytas šachmatine tvarka;

75.4.15. vietovių, kuriose esama potvynių užliejamos teritorijos – mėlynos spalvos ženklas „~“, kas 10 mm išdėstytas šachmatine tvarka;

75.4.16. vietovių, kuriose esama intensyvaus karsto zonų teritorijos – rožinės spalvos ženklas „¥“, kas 20 mm išdėstytas šachmatine tvarka;

75.4.17. „Natura 2000“ teritorijos miškuose – baltos spalvos ženklas „○“, kas 10 mm išdėstytas šachmatine tvarka;

75.4.18. vandens telkinių apsauginių juostų teritorijos – mėlynos spalvos linija, kas 25 mm pasvirusi 45° kampu;

75.4.19. dirvos erozijos teritorijos – rudos spalvos linija, kas 25 mm pasvirusi 45° kampu;

75.4.20. naudmenų ariamosios žemės teritorijos – geltonos spalvos ženklas „“, kas 20 mm išdėstytas šachmatine tvarka rudos spalvos 70% permatomame fone ;

75.4.21. naudmenų daugiamečių sodinių teritorijos – vaismedžio formos ženklas „“, kas 20 mm išdėstytas šachmatine tvarka geltonos spalvos 70% permatomame fone ;

75.4.22. naudmenų daugiamečių pievų teritorijos, įskaitant pieva paverstą ariamąją žemę (5 m. ir daugiau) – žalios spalvos 3 ženklai „“, kas 20 mm išdėstytas šachmatine tvarka žalios spalvos 70% permatomame fone;

76. Elektroninio įbraižymo reikalavimai:

76.1. įbraižant laukus pareiškėjui ar jo atstovui suteikiama galimybė naudotis jo praėjusių metų, kitų gretimai laukus įbraižiusių pareiškėjų einamųjų metų įbraižytų laukų ribomis, Agentūros administravimo sluoksniu ir dvejų vėliausių praėjusių metų Agentūros atliktų patikrų vietoje ar nuotolinių patikrų duomenimis. Laukai įbraižomi taip, kaip yra dirbami, o PPIS pateikti duomenys naudojami kaip pagalbiniai;

76.2. įbraižyto lauko plotas, įbraižius lauką, apskaičiuojamas automatiškai ir įrašomas paraiškos antrojo lapo lentelėje:

76.2.1. automatiškai apskaičiuotas įbraižyto lauko plotas paraiškos antrojo lapo lentelėje gali būti sumažintas rankiniu būdu, tačiau jo ir įbraižyto lauko plotai gali skirtis ne daugiau kaip dydžiu, apskaičiuotu pagal formulę $0,75 \times P/10000$ (ha), čia P – lauko išorinis perimetras metrais, bet ne daugiau kaip 1 ha;

76.2.2. kiekvienam įbraižytam laukui taikoma leistina persidengimo paklaida. Ji skaičiuojama persidengiančiam laukui pagal formulę $0,75 \times P/10000$ (ha), čia P – mažesnio perimetro persidengiančio lauko išorinis perimetras metrais. Persidengiančio lauko paklaida negali būti didesnė kaip 1 ha. Lauko persidengimo paklaidą apskaičiuoja PPIS, o Agentūra, administruodama paraiškas, netaiko sankcijų dėl neteisingo deklaravimo, kai laukas persidengia iki leistinos deklaravimo paklaidos. Kai visų KŽS deklaruotų laukų, persidengiančių iki leistinos persidengimo paklaidos, ploto suma viršija KŽS plotą, Agentūra pritaiko sankciją viršpločiui padalydama jį proporcingai kiekvienam laukui, išskyrus atvejus, kai Agentūra gali nustatyti konkrečius neteisingai laukų plotus deklaravusius pareiškėjus – tokiu atveju sankcija taikoma tik šiems pareiškėjams;

76.2.3. pareiškėjai, kurie praėjusiais metais nedeklaravo, ir pareiškėjai, kurie deklaruoja visiškai per praėjusius du metus nedeklaruotus didesnius nei 1 ha naudmenų ir kitus plotus, seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojui pateikia visų minėtų deklaruojamų plotų, žemės valdymo teisės (nuosavybės, nuomos ar kitais pagrindais) patvirtinimo dokumentus (su žemės sklypų planais). Dokumentų pateikimo faktas pažymimas pirmajame paraiškos lape (nepažymėjus šių dokumentų pateikimo PPIS, negalima patvirtinti paraiškos). Pareiškėjas, kuris pats pildo paraiškos elektroninę formą, pažymi dokumentų pateikimo faktą ir iki einamųjų metų rugpjūčio 1 d. išsiunčia jų kopijas Agentūrai paštu arba elektroniniu paštu. Nepateikus visų šiame punkte reikalaujamų dokumentų (visam arba padidintam didesniai nei 1 ha plotui), Agentūra taiko sankcijas dėl didesnių naudmenų plotų, nei deklaruoti reikalavimus atitinkantys plotai, deklaravimo;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

76.2.4. įbraižytas gyvatvorių, melioracijos griovių, šiltnamių, grybų plotas ir paraiškos antrojo lapo lentelėje nurodytas plotas gali skirtis, tačiau turi sutapti su išmatuotu vietovėje gyvatvorės, melioracijos griovio, šiltnamio, grybų augimviečių plotu. Jei šiltnamis yra kelių aukštų, paraiškos antrojo lapo lentelėje nurodomas tik apatinio aukšto plotas. Šiame punkte minimų plotų numeracija paraiškoje tęsiama iš eilės;

76.3. įbraižytiems laukams taikoma vidutinė kvadratinė 3 m įbraižymo paklaida, t. y. elektroniniu būdu įbraižyto lauko ribos posūkio taškai 3 m gali nesutapti su realiai dirbamo lauko ribomis. Kai ši paklaida neviršijama, Agentūra, administruodama paraiškas, netaiko sankcijų dėl neteisingo deklaravimo;

76.4. melioracijos griovių šlaitas arba šlaitai įbraižomi kaip vienas laukas, jų numeracija paraiškoje tęsiama iš eilės, o plotas apskaičiuojamas vadovaujantis Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“ programų „Kraštovaizdžio tvarkymas“, „Ekologinis ūkininkavimas“ ir „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“ įgyvendinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. 3D-152 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“ programų „Kraštovaizdžio tvarkymas“, „Ekologinis ūkininkavimas“ ir „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“, 21 punkto arba Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 programos priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ įgyvendinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-254 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“, 43 punkto nuostatomis ir įrašomas paraiškos antrojo lapo lentelėje;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-345](#), 2016-06-03, paskelbta TAR 2016-06-06, i. k. 2016-15108

76.5. jei lauką dalija KŽS riba, toks laukas įbraižomas dalimis kiekviename KŽS, į kurį jis patenka;

76.6. jei lauką dalija natūralus ar dirbtinis objektas, neišskirtas KŽS_DR5LT, kuris gali būti KŽS riba, toks laukas įbraižomas kaip du ar daugiau laukų.

76.7. pareiškėjas, įbraižydamas deklaruojamų naudmenų ar kitų plotų ribas, turi išskirti didesnius nei 0,01 ha netinkamus paramai plotus, esančius deklaruojamuose plotuose (pastatus, vandens telkinius, medžius, krūmynus, medžių grupes ir kt.), kurie nėra išskirti KŽS_DR5LT kaip atskiri KŽS. Tokie plotai turi būti išmatuoti ir į plotą, už kurį skiriama parama, neįskaitomi. Deklaruojant šiuos plotus, turi būti suteikiamas klasifikatoriaus kodas NEP „Netinkami paramai plotai“ ir pažymimas pasikeitimas iš KŽS ribų pasikeitimų sąrašo;

76.8. jei laukas kerta vaizduojamas PPIS KPP priemonių ribas ir pareiškėjas dalyvauja KPP priemonėse, turi būti įbraižomi atskiri laukai atsižvelgiant į PPIS esančias ribas;

76.9. ekologinės gamybos laukai ir jų apsauginės juostos, kaip nustatyta Ekologinio žemės ūkio taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 375 „Dėl Ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo ir ekologiškų žemės ūkio produktų gamybos proceso ir produkcijos sertifikavimo“, įbraižomos atskirai;

76.10. pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemą auginamų vaisių, uogų ir daržovių auginimo laukai, ne mažesni kaip 0,1 ha, įbraižomi atskirai;

76.11. už laukus ar jų dalis, patenkančias į KŽS b13, b19, kuriuose tinkamas paramai tiesioginėmis išmokomis skirti plotas yra prilygintas 0, pareiškėjai gali prašyti paramos už plotus

pagal KPP priemones. Tais atvejais, kai pareiškėjai prašo tiesioginių išmokų už laukus, patenkančius į KŽS b11b, Agentūra atlieka patikras, atsižvelgdama į taisyklių 70 punkte nurodytus reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

76.12. įbraižomų laukų ribos negali kirsti ortofotografiniame žemėlapyje matomų pastovių objektų (pastatų, vandens telkinių ir kt.), išskyrus atvejus, kai tokie objektai yra įbraižomi kaip paramai netinkami plotai;

76.13. įbraižant laukus einamaisiais metais pareiškėjams, kurie buvo tikrinti, rekomenduojama naudotis Agentūros ankstesnių metų patikrų vietoje bei nuotolinių patikrų matavimo duomenimis;

76.14. visas šiltnamių ir tarp jų įsiterpusių naudmenų, atitinkančių reikalavimus paramai tiesioginėmis išmokomis skirti, plotas gali būti įbraižomas kaip vienas laukas, pažymint jame auginamus augalus. Minėtų reikalavimų neatitinkantis, tarp šiltnamių įsiterpęs plotas iš paramai skirti tinkamo naudmenų ploto atimamas (t. y. paraiškos antrojo lapo lentelėje nurodomas tik paramai skirti tinkamas plotas);

76.15. KPP priemonių „Pirmas žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, „Pirmas ne žemės ūkio paskirties ir apleistos žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“ ir „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos srities „Miško veisimas“ laukų įbraižymas:

76.15.1. želdinamas plotas ir apsauginės juostos braižomi kaip vientisas plotas pagal projekto apželdinti žemę mišku ribą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

76.16. deklaruojant lauką klasifikatoriaus kodu GPŽ „Ganyklos arba pievos, daugiametės žolės iki 5 m.“ plote, kuriame penkis paskutiniuosius metus iš eilės buvo deklaruotos pievos iki 5 m. arba laukas patenka į daugiamečių pievų naudmenų teritoriją, laukas turi būti deklaruojamas klasifikatoriaus kodu DGP „Daugiametės ganyklos arba pievos 5 m. ir daugiau“ (deklaruojant kodu GPŽ PPIS negalima išsaugoti tokio lauko).

77. Jei pareiškėjo laukų plotai nustatomi elektroniniais geodeziniais prietaisais, pareiškėjas, seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojas laukų plotų duomenis įkelia į PPIS, kurie turi atitikti šiuos reikalavimus:

77.1. koordinačių sistema – Lietuvos koordinačių sistema LKS-94 (x, y koordinatės);

77.2. duomenų formatas – *.shp;

77.3. grafinė lauko išraiška – plotas (lauko išraiška negali būti linija, taškas, multipoligonas);

77.4. lauko plotas, matuojamas pažymint tik charakteringus matuojamo ploto ribos posūkio taškus (rekomendacinis).

IX SKYRIUS

TIESIOGINIŲ IŠMOKŲ UŽ PLOTĄ APSKAIČIAVIMAS IR SANKCIJŲ TAIKYMAS

78. Jei naudmenų ar kitų plotų nedeklaravęs, tačiau jų nuosavybės ar valdymo teisę turintis asmuo praneša apie pareiškėją, kuris einamaisiais arba praėjusiais metais neteisėtai deklaravo jo valdomus plotus, arba yra gaunamas skundas, pranešimas ar kita informacija apie galbūt netiksliai ir (arba) neteisėtai pareiškėjo einamaisiais arba praėjusiais metais deklaruotą plotą, parama už šiuos plotus pareiškėjui mokama, o išmokėta parama nesusigražinama tik tuo atveju, jeigu jis pateiks šių plotų dirbimo (žemės ūkio veiklą, kuri įrodoma pagal žemės ūkio produkcijos realizavimo, seniūnijos išduotą pažymą bei kitus minėtos veiklos fakto patvirtinimo dokumentus) bei žemės valdymo teisės (nuosavybės, nuomos ar kitais pagrindais) patvirtinimo dokumentus, o jei deklaruoti plotai, valdomi kelių bendraturčių (žemės sklypas valdomas pagal idealiąsias dalis) ir nėra notariškai patvirtinta ir įregistruota viešajame registre naudojimosi žemės sklypu tvarka, kartu su žemės dirbimo ir valdymo dokumentais pareiškėjas privalo pateikti rašytinius visų bendraturčių sutikimus, kur būtų aiškiai išskirta valdoma žemės sklypo dalis. Agentūra, remdamasi žemės sklypo planu ir valdymo teisės pagrindimo dokumentais, rašytiniais bendraturčių sutikimais, nustato, ar pareiškėjas teisėtai deklaruoja minėtus plotus. Pareiškėjui, įrodžiusiam žemės ūkio veiklos (dirbimo) faktą deklaruotoje žemės sklypo dalyje ar visame žemės sklype ir žemės valdymo teisę (pagal žemės valdymo teisės patvirtinimo dokumentus ir bendraturčių sutikimus, nustačius deklaravimo teisėtumą deklaruotoje žemės sklypo dalyje ar visame žemės sklype), išmokos mokamos, o išmokėta parama nesusigražinama. Už paramai deklaruotus plotus, kuriuose pareiškėjas neužsiėmė žemės ūkio veikla, taikomos nuostatos dėl neteisingo deklaravimo.

79. Einamaisiais metais taikomų sankcijų suma negali viršyti 100 proc. mokėtinės išmokos sumos.

80. Tuo atveju, kai deklaruojami ne visi naudmenų (išskyrus esančius užstatytoje teritorijoje KŽS (kodas bl6) plotai, įskaitant plotus, už kuriuos pareiškėjas nepageidauja gauti išmokų:

80.1. nustačius, kad skirtumo tarp viso deklaruoto ploto ir viso deklaruoto ploto kartu su visu nedeklaruotų laukų plotu sumos santykis su visu deklaruotu plotu viršija 3 proc., bet neviršija 30 proc., pagrindinė išmoka už naudmenų plotą sumažinama 1 proc.;

80.2. nustačius, kad skirtumo tarp viso deklaruoto ploto ir viso deklaruoto ploto kartu su visu nedeklaruotų laukų plotu sumos santykis su visu deklaruotu plotu viršija 30 proc., bet neviršija 50 proc., pagrindinė išmoka už naudmenų plotą sumažinama 2 proc.;

80.3. nustačius, kad skirtumo tarp viso deklaruoto ploto ir viso deklaruoto ploto kartu su visu nedeklaruotų laukų plotu sumos santykis su visu deklaruotu plotu viršija 50 proc., pagrindinė išmoka už naudmenų plotą sumažinama 3 proc.

81. Tiesioginėms išmokoms už plotą taikomos sankcijos (taip pat išmokai už pirmuosius hektarus bei išmokai jaunajam ūkininkui) pagal 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) Nr. 640/2014, taip pat:

81.1. už pareiškėjo deklaruotą pluoštinių kanapių lauką, nemokant pagrindinės tiesioginės išmokos, jeigu pareiškėjas nėra pasirūpinęs narkotinės medžiagos (tetrahidrokanabinolio – THC) kiekio tyrimo atlikimu arba kitais atvejais, kurie priklauso nuo pareiškėjo, o Augalininkystės tarnyba iki einamųjų metų spalio 30 d. Agentūrai nepateikia Pažymos apie pluoštinių kanapių augintojus ir pluoštinių kanapių mėginiuose nustatytus THC kiekius;

81.2. tai paraiškos daliai, apie kurią pareiškėjas iki kitų metų birželio 6 d. Agentūrai nepateikė prašomos informacijos;

81.3. nustatytos ilgalaikės sankcijos išskaičiuojamos iš bet kokios pareiškėjams priskaičiuotos paramos (mokamos iš Europos žemės ūkio garantijų fondo, Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ar valstybės biudžeto lėšų, kurių asignavimų valdytojas yra Žemės ūkio ministerija). Ilgalaikės sankcijos gali būti pradėtos išskaičiuoti iš paramos pažeidimo nustatymo metais, tačiau gali būti išskaičiuojamos ne ilgiau nei trejus kalendorinius metus, po tų kalendorinių metų, kuriais nustatytas pažeidimas.

82. Pareiškėjui neleidus atlikti patikros vietoje bent viename jo deklaruotų laukų, jam parama nemokama ir taikomos ilgalaikės sankcijos. Jei pareiškėjas patikros vietoje metu nepateikia dokumentų, susijusių su priimtų įsipareigojimų vykdymu, laikoma, kad jis įsipareigojimo nesilaiko (išskyrus teisės aktuose nustatytus atvejus, kai pareiškėjui, neturinčiam reikiamų dokumentų patikros vietoje metu, leidžiama per nustatytą laikotarpį pateikti juos Agentūrai).

83. Pareiškėjams, iki einamųjų metų lapkričio 1 d. nepateikusiems 68.16 papunktyje nurodytų dokumentų ar pateikusiems ne viso ploto dokumentus, arba iš pateiktų dokumentų nustačius, kad valda buvo padidinta siekiant gauti didesnę paramos sumą, išmoka už pirmuosius 30 ha ir (arba) išmoka jaunajam ūkininkui (už ne daugiau kaip 90 ha) nemokama tiek deklaruotą plotą padidinusiams, tiek jį sumažinusiams pareiškėjams. Nuo lapkričio 1 d. pateikti dokumentai nebeadministruojami.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

84. Agentūra turi teisę ankstesniais ar einamaisiais metais pateiktas paraiškas administruoti iš naujo bei priimti sprendimus dėl reikalavimo grąžinti visą ar dalį išmokėtos paramos sumos ir (arba) taikyti kitas poveikio priemones už su prašoma arba gauta parama susijusių įsipareigojimų nevykdymą ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymą atlikusi administracinį patikrinimą ir (arba) patikrą vietoje tada, kai pareiškėjas nesilaikė paramos suteikimo ar paraiškoje numatytų reikalavimų, ar pažeidė paramos gavimo ir naudojimo sąlygas. Už paramai netinkamą plotą, nustatytą atnaujinus KŽS_DR5LT arba einamųjų metų patikros vietoje metu, išmokėta parama iš deklaravusių pareiškėjų susigrąžinama už ketverius metus (arba, Agentūrai pagal jos nustatytą tvarką išnagrinėjus ir nustačius atvejus, kad plotas paramai netinkamas mažiau nei ketverius metus – už tiek metų, kiek plotas buvo netinkamas paramai) skaičiuojant nuo metų, kuriais buvo padarytas (užfiksuotas) pažeidimas tačiau ne ilgiau nei iki paskutiniųjų prieš tai darytų ortofotografinių žemėlapių metų (arba, Agentūrai pagal jos nustatytą tvarką išnagrinėjus ir nustačius atvejus, kad plotas paramai netinkamas ilgiau nei iki paskutiniųjų prieš tai darytų

ortofotografinių žemėlapių metų – už tiek metų, kiek plotas buvo netinkamas paramai, bet ne daugiau kaip už ketverius metus).

85. Teisė gauti išmokas neprarandama, jei nustatyti reikalavimai neįvykdomi dėl aplinkybių, nepriklausančių nuo pareiškėjo valios. Tokiais atvejais pareiškėjas ar jo įpėdinis per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai sužinojo arba galėjo sužinoti apie nuo pareiškėjo valios nepriklausančias aplinkybes, praneša raštu Agentūrai apie minėtas aplinkybes, kartu pateikdamas to įrodymo dokumentus.

86. Žalinimo išmoka mažinama ir taikomos sankcijos dėl šios išmokos reikalavimų pažeidimų pagal 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguoto reglamento (ES) Nr. 640/2014 II antraštinės dalies IV skyriaus 3 skirsnį. Pareiškėjams, kuriems taikomas pasėlių įvairinimo reikalavimas, žalinimo išmoka nemokama, jei, kaip nustatyta šių taisyklių 7.9 punkte, pareiškėjas nepateikė papildomų įrodymų dėl deklaruotų arba kitų žemės ūkio augalų buvimo lauke. Žalinimo išmokos atitiktis 29.4 papunktyje apibrėžtiems reikalavimams tikrinamas ir žalinimo išmoka mokama už likusį minėtus reikalavimus atitinkantį plotą, t. y. iš viso rasto arba deklaruoto ploto (rasto – jei rastas plotas mažesnis už deklaruotą; deklaruoto – jei rastas plotas didesnis už deklaruotą) atėmus minėtame papunktyje apibrėžtų reikalavimų neatitinkančius plotus.

87. Pareiškėjams, nesilaikantiems taisyklių III skyriaus 8 ir 12–14 punktuose nustatytų reikalavimų ir įsipareigojimų, parama už netinkamą paramai plotą (lauką su nustatytu pažeidimu) nemokama ar jau išmokėta paramos suma susigražinama.

88. Jeigu nesilaikoma taisyklių 7.13 papunktyje nustatytosios laukų sutvarkymo tvarkos, taip pat, jeigu einamųjų (paraiškos teikimo) metų ortofotografinėje medžiagoje arba palydoviniame vaizde nustatomas paramai netinkamas plotas (nepriklausomai nuo šios medžiagos fiksavimo einamaisiais metais datos), parama už tokį plotą nemokama ir laikoma, kad tai yra neteisingo deklaravimo atvejis.

X SKYRIUS

ŽEMĖS ŪKIO VALDOS PERDAVIMAS

89. Jei valda ar valdos dalis perduodama (valdos dalį galima perduoti tik paraišką pateikusiam valdos perėmėjui) po to, kai valdos perdavėjas jau yra pateikęs paraišką, bet dar neįvykdęs visų reikalavimų, nustatytų tiesioginėms išmokoms gauti (t. y. išmokos jam dar negali būti mokamos), parama skiriama valdos perėmėjui, kai:

89.1. valdos perėmėjas nuo einamųjų metų birželio 6 d. iki lėšų pervedimo pareiškėjui dienos praneša Agentūrai apie valdos perėmimą, pateikdamas pranešimą apie valdos perėmimą, prašymą skirti paramą bei valdos perėmimo fakto patvirtinimo dokumentus (žemės, kito nekilnojamojo turto pirkimo–pardavimo, nuomos, panaudos ar kitos sutarties kopiją, paveldėjimo teisės liudijimo kopiją ar pan.) savivaldybei (seniūnijai) arba viešosios įstaigos Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos rajono konsultavimo biurui pagal valdos registravimo vietą;

89.2. valdos perėmėjas prisiima atsakomybę toliau laikytis įsipareigojimų ir vykdyti reikalavimus, kurie kyla iš perdavėjo paraiškos gauti tiesiogines išmokas einamaisiais metais;

89.3. valdos perdavėjas neturi įsiskolinimų Agentūrai, Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui.

90. Jei valda perduodama po to, kai valdos perdavėjas jau yra pateikęs paraišką ir yra įvykdęs visus tiesioginių išmokų reikalavimus, jis turi pranešti Agentūrai apie valdos perdavimą (išskyrus valdos perdavėjo mirties atvejus, kai prisiimti atsakomybę toliau laikytis įsipareigojimų ir informuoti Agentūrą apie valdos perėmimą pagal taisyklių 89.1 ir 89.2 punktuose nurodytus reikalavimus turi valdos perėmėjas).

91. Jei valda perduodama kitam žemės ūkio veiklos subjektui, kuris buvo įregistravęs valdą iki perdavimo, sujungtoms valdoms paliekamas perėmėjo valdos atpažinties kodas, o valdos perdavėjo valdos atpažinties kodas pripažįstamas negaliojančiu.

92. Valdos perdavėjas pagal Valdų registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 27 d. nutarimu Nr. 1351 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“, reikalavimus per 30 kalendorinių dienų nuo valdos perdavimo dienos privalo atnaujinti pasikeitusius valdos registravimo duomenis Valdų registre.

93. Žemės ūkio valdos perdavimo atveju valdos perėmėjui pereina ir atsietoji pereinamojo laikotarpio nacionalinė parama, mokama už paramos teikimo reikalavimus atitikusį naudmenų plotą nustatytu atskaitos laikotarpiu.

94. Žemės ūkio valdos išregistravimo atveju, kai valda išregistruojama iki einamųjų metų gruodžio 31 d., pareiškėjas nebetenka teisės į jam priklausiusią paramą, o tais atvejais, kai parama ar jos dalis iki einamųjų metų gruodžio 31 d. pareiškėjui jau išmokėta, jis privalo paramą grąžinti. Šis reikalavimas netaikomas pareiškėjams, kurie einamaisiais metais patvirtinti paramos gavėjais pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programos priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“.

95. Valdos perdavimo atveju išmoka už pirmuosius hektarus mokama daugiau nei už 30 ha remiamą plotą tada, kai perduodama mirusio asmens valda.

96. Valdos perdavimo atveju išmoka jaunajam ūkininkui skiriama, kai:

96.1. valdą perduoda perleidėjas, kuris pretenduoja gauti išmoką jaunajam ūkininkui, o valdą perima perėmėjas, kuris taip pat pretenduoja gauti išmoką jaunajam ūkininkui, išmoka jaunajam ūkininkui gali būti teikiama už visą abiejose paraiškose nurodytą tinkamą paramai plotą, tačiau nepažeidžiant taisyklių 23 punkte numatytos tvarkos;

96.2. valdą perduoda perleidėjas, kuris nepretenduoja gauti išmokos jaunajam ūkininkui, o valdą perima perėmėjas, kuris pretenduoja gauti išmoką jaunajam ūkininkui, išmoka jaunajam ūkininkui gali būti teikiama tik už perėmėjo paraiškoje nurodytą tinkamą paramai plotą;

96.3. valdą perduoda perleidėjas, kuris pretenduoja gauti išmoką jaunajam ūkininkui, o valdą perima perėmėjas, kuris nepretenduoja gauti išmokos jaunajam ūkininkui, teisės į išmoką jaunajam ūkininkui nėra perimamos;

96.4. perimama mirusio asmens (pareiškėjo) valda, išmoka einamaisiais metais perėmėjui mokama vadovaujantis taisyklių 96.1–96.3 papunkčiuose numatyta tvarka.

XI SKYRIUS

ATSAKOMYBĖ

97. Už paraiškos bei kitus duomenis atsako juos pateikę pareiškėjai.

98. Už pareiškėjų informavimą paramos teikimo klausimais, paraiškos duomenų įvedimą ir patvirtinimą PPIS, kai paraiška pateikiama seniūnijos darbuotojui, yra atsakingos savivaldybės (seniūnijos), kai paraiška pateikiama viešosios įstaigos Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos rajono konsultavimo biurui – konsultavimo biurui.

99. Už tinkamą PPIS veikimą, paraiškų priėmimo darbų organizavimą, paraiškų registracijos dokumentų surinkimą ir perdavimą Agentūrai atsako ŽŪIKVC.

100. Už paraiškų administravimą, administracinę patikrą, patikrą vietoje ir nuotolinę patikrą, paramos dydžio apskaičiavimą ir išmokėjimą paramos gavėjams, lėšų apskaitą, ataskaitų teikimą atsako Agentūra.

101. Pareiškėjai, nesilaikę taisyklėse nurodytų įsipareigojimų ir reikalavimų, taip pat gavę išmokas neteisėtai, arba asmenys, prisidėję prie neteisėtų išmokų gavimo (sąmoningai patvirtinę klaidingus duomenis), atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

102. Pareiškėjų pateikti duomenys Lietuvos Respublikos institucijų, kitų Europos Sąjungos šalių institucijų, Europos Sąjungos Komisijos, Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) ir Europos audito rūmų bus apdoroti elektroniniu būdu ir panaudoti kontrolės tikslais.

103. Pareiškėjai kartą per kalendorinius metus atnaujina savo valdų registracijos duomenis Valdų registre.

XII SKYRIUS

SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS

104. Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, nesutinkantis su Agentūros priimtais sprendimais ar veiksmais (neveikimu), turi teisę juos apskusti šiame skyriuje nustatyta tvarka.

105. Agentūros konkrečių valstybės tarnautojų ir (arba) darbuotojų veikimą arba neveikimą pareiškėjas gali apskusti Agentūros direktoriui raštu per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai jis sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokius veiksmus (neveikimą).

106. ŽŪIKVC konkrečių darbuotojų veikimą arba neveikimą pareiškėjas gali apskųsti ŽŪIKVC direktoriui raštu per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai jis sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokius veiksmus (neveikimą).

107. Agentūros ir ŽŪIKVC sprendimai arba veikimas (neveikimas) gali būti skundžiami Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei
gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų tiesioginių
išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių
1 priedas

(Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos forma)

Pildo seniūnijos ar viešosios įstaigos Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos rajono konsultavimo biuro darbuotojas
Savivaldybė (kodas)
Dokumento pateikimo data
Dokumentą priėmęs darbuotojas (pareigos, vardas, pavardė, telefono Nr.)

(fizinio asmens vardas, pavardė arba juridinio asmens teisinė forma ir pavadinimas)

(fizinio asmens kodas arba juridinio asmens kodas)

(savivaldybė – pagal gyvenamąją vietą)

(seniūnija – pagal gyvenamąją vietą)

(kaimas, miestelis ir kt. – pagal gyvenamąją vietą)

(gatvės pavadinimas, namo Nr., buto Nr. – pagal gyvenamąją vietą)

(telefono Nr., el. pašto adresas)

Nacionālnei mokējimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijas

PARAMOS UŽ ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENAS IR KITUS PLOTUS BEI GYVULIUS PARAIŠKA

_____ Nr. _____
(data)

I. BENDRIEJI DUOMENYS

Fizinio / juridinio asmens valdos Nr. | | | | | | | | | |

Pageidauju, kad išmoku suma būtų pervesta

Atsiskaitomosios sąskaitos Nr. |

Pageidauju papildomai informaciją gauti:

- ☐ Elektroniniu paštu
☐ Trumpąja žinute mobiliuoju telefonu
☐ Paštu

Pareiškėjai, deklaruojantys valstybinėje žemėje tos žemės naudojimo ar valdymo teisės patvirtinimo dokumentą pateikė (pažymėti „x“): ☐

Pareiškėjai, praėjusiais metais nedeklaravę naudmenų ir (arba) kitų plotų, žemės valdymo teisės (nuosavybės, nuomos ar kitais pagrindais) patvirtinimo dokumentus pateikė (pažymėti „x“): ☐

Pareiškėjai, deklaruojantys visiškai per praėjusius du metus nedeklaruotus didesnius nei 1 ha naudmenų ir kitus plotus, tos žemės naudojimo ar valdymo teisės patvirtinimo dokumentą pateikė (pažymėti „x“): ☐

Pageidauju, jog informacija apie paraiškos vertinimo rezultatus elektroniniu paštu būtų teikiama ir savivaldybių žemės ūkio skyriams (pažymėti „x“): ☐

II. DUOMENYS APIE ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENAS IR KITUS PLOTUS

FIZINIO / JURIDINIO ASMENS VALDOS NR. | | | | | | | | | | | | | |

Turi būti nurodyti visi žemės ūkio naudmenų ir kiti plotai, už kuriuos prašoma paramos. Detalus naudmenų sąrašas ir jų kodai pateikti paraiškos pildymo taisyklėse. Žemės ūkio naudmenų ir kiti plotai turi būti nurodyti hektarais, dviejų skaitmenų po kablelio tikslumu.

1 lentelė. Deklaruojami laukai.

Eil. Nr.	Kontrolinio žemės sklypo Nr.	Lauko Nr.	Naudmenos kodas	Naudmenos, už kurias mokamos tiesioginės išmokos, ha	Plotai, už kuriuos nemokamos tiesioginės išmokos, ha	Laukas, skirtas EASV	Naudmenos, už kurias prašoma susietoji parama už plotą (atitinkamas langelis pažymimas „x“)	Dalyvavimas Lietuvos kaimo plėtros programos priemonėse			Papildoma informacija apie deklaruojamus plotus	Pagėdaujami sertifikuoti laukai	Genetiškai modifikuoti augalai (atitinkamas langelis pažymimas „x“)	Žemės valdymo teisė	Dokumentų pateikimas dvigubo deklaravimo atveju (atitinkamas langelis pažymimas „x“)
								Ekologinis ūkininkavimas arba Agrarinė aplinkosauga ir klimatas / Agrarinės aplinkosaugos išmokos	„Natura 2000“	Gamtinių kliūčių turinčios vietovės					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	-														
2	-														
3	-														
4	-														
5	-														
6	-														
7	-														
8	-														
9	-														
10	-														
11	-														
12	-														
13	-														
14	-														
15	-														
16	-														
17	-														
18	-														
19	-														
20	-														
Iš viso:															

Papildomų paraiškos lapų skaičius: _____ lapų (-ai).

(juridinio asmens atstovo pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

2 lentelė. Informacija apie pareiškėjo vykdomą neremiamą veiklą.

Vykdoma (jeigu vykdoma) viena iš taisyklėse apibrėžtų tiesioginėmis išmokomis neremiamų veiklų (Ekspluatuojami oro uostai, vandens valymo įrenginiai, nuolatinės sporto ir pramogų aikštelės, teikiamos geležinkelio ir (arba) nekilnojamojo turto paslaugos)	Jei taip, turi būti pažymėta X
	☐

3 lentelė. Duomenys apie pareiškėjo EASV.

Eil. Nr.	Kontrolinio žemės sklypo Nr.	Lauko Nr.	EASV pavadinimas	Kraštovaizdžio elemento Nr.	Deklaruotas plotas, ha / ilgis, m	Ploto koeficientas	EASV plotas, ha
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	-						
2.	-						
3.	-						

4 lentelė. Informacija apie selekcijai arba mokslinei veiklai skirtus laukus už kuriuos prašoma paramos.

Mažesni kaip 0,1 ha, bet ne mažesni kaip 0,01 ha laukai yra skirti selekcijai ir moksliniams tyrimams.	Jei taip, turi būti pažymėta X
	☐

5 lentelė. Sutikimas perduoti duomenis VŠĮ „Ekoagros“ laukų sertifikavimo tikslais

Sutinku, kad mano paraiškos duomenys būtų perduoti VŠĮ „Ekoagros“.	Jei taip, turi būti pažymėta X
	☐

6 lentelė. Informacija apie susietąją paramą už gyvulius.

Paraiška teikiama siekiant gauti susietąją paramą už mėsinius galvijus.	Turi būti pažymėta X	
	Taip	☐
	Ne	☐
Paraiška teikiama siekiant gauti susietąją paramą už mėsines avis.	Turi būti pažymėta X	
	Taip	☐
	Ne	☐
Paraiška teikiama siekiant gauti susietąją paramą už pienines karves.	Turi būti pažymėta X	
	Taip	☐
	Ne	☐
Paraiška teikiama siekiant gauti susietąją paramą už pieninių veislių bulius.	Turi būti pažymėta X	
	Taip	☐
	Ne	☐
Paraiška teikiama siekiant gauti susietąją paramą už pienines ožkas.	Turi būti pažymėta X	
	Taip	☐
	Ne	☐
Paraiška teikiama siekiant gauti papildomą nacionalinę susietąją išmoką už ėriavedes.	Turi būti pažymėta X	
	Taip	☐
	Ne	☐

7 lentelė. Informaciją apie valdą ir joje naudojamas trąšas.

Ar paraiškos teikimo metu valda buvo atnaujinta?	Turi būti pažymėta *X	
	Taip	☐
	Ne	☐
Paraiškos teikimo metu pateikti duomenys apie žemės ūkio valdoje praėjusiais metais naudotas trąšas. **	Turi būti nurodyta **	
	Mineralinės trąšos, t	
	Organinės trąšos, t	

Pastaba. *Jei valdoje vyko pasikeitimai, pareiškėjas su pasikeitimų įrodymo dokumentais turi kreiptis į seniūnijos darbuotoją, kuris atnaujina valdos duomenis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro informacinėje sistemoje.

**Jei praėjusiais metais žemės ūkio valdoje mineralinės ar organinės trąšos nebuvo naudojamos, į atitinkamą lentelės langelį įrašomas nulis.

8 lentelė. Informacija apie atitinkamų KPP pagal 2014–2020 m. priemonių įsipareigojimų prisiėmimą.

„Ekologinis ūkininkavimas“:	Atitinkamas langelis pažymimas X		
prisiimu „Perėjimo prie ekologinio ūkininkavimo“ įsipareigojimus tam tikriems metams	2 m. ☐	3 m. ☐	
prisiimu naujus įsipareigojimus 5 metams	☐		
Prisiimu naujus įsipareigojimus priemonėje „Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“ tam tikriems metams:	5 m. ☐	6 m. ☐	7 m. ☐
Prisiimu naujus įsipareigojimus priemonėje „Vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamojoje žemėje“ tam tikriems metams:	5 m. ☐	6 m. ☐	7 m. ☐
Prisiimu naujus įsipareigojimus priemonėje „Medingųjų augalų juostos ar laukai ariamojoje žemėje“ prisiimu naujus įsipareigojimus tam tikriems metams:	5 m. ☐	6 m. ☐	7 m. ☐
Prisiimu naujus įsipareigojimus priemonėje „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“ prisiimu naujus įsipareigojimus tam tikriems metams:	5 m. ☐	6 m. ☐	7 m. ☐
Prisiimu naujus įsipareigojimus priemonėje „Melioracijos griovių tvarkymas, kai žolė bus nupjauta ir išvežta“ prisiimu naujus įsipareigojimus tam tikriems metams:	5 m. ☐	6 m. ☐	7 m. ☐
Prisiimu naujus įsipareigojimus priemonėje „Melioracijos griovių tvarkymas, kai žolė bus susmulkinta ir paskleista ant griovio šlaito“ prisiimu naujus įsipareigojimus tam tikriems metams:	5 m. ☐	6 m. ☐	7 m. ☐
Prisiimu naujus įsipareigojimus priemonėje „Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema“ tam tikriems metams:	5 m. ☐	6 m. ☐	7 m. ☐
Prisiimu įsipareigojimus priemonėje „Ekstensyvus pievų tvarkymas ganant gyvulius“ tam tikriems metams:	5 m. ☐	6 m. ☐	7 m. ☐
Prisiimu įsipareigojimus priemonėje „Specifinių pievų tvarkymas“ tam tikriems metams:	5 m. ☐	6 m. ☐	7 m. ☐
Prisiimu įsipareigojimus priemonėje „Nykstančios meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas natūraliose ir pusiau natūraliose pievose“ tam tikriems metams:	5 m. ☐	6 m. ☐	7 m. ☐
Prisiimu įsipareigojimus priemonėje „Nykstančios meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas šlapynėse“ tam tikriems metams:	5 m. ☐	6 m. ☐	7 m. ☐
Prisiimu įsipareigojimus priemonėje „Dirvožemio apsauga“ tam tikriems metams:	5 m. ☐	6 m. ☐	7 m. ☐

9 lentelė. Informacija apie auginamas pluoštines kanapes.

Eil. Nr.	Kontrolinio žemės sklypo Nr.	Lauko Nr.	Lauko plotas, ha	Veislė	Pasėtos sėklos kiekis lauke, kg	Pasėtos sėklos kiekis lauke, kg i ha	Sertifikato ar atitinkamo dokumento Nr.	Sertifikato ar atitinkamo dokumento data
1	2	3	4	5	6	7=6/4	8	9
1	-							
2	-							
3	-							

10 lentelė. Informacija apie auginamas augalų veisles.

Eil. Nr.	Kontrolinio žemės sklypo Nr.	Lauko Nr.	Naudmenos kodas	Naudmenos plotas, ha	Veislės pavadinimas	Sertifikavimas (atitinkamas langelis pažymimas X):	
						Sertifikuota	Nesertifikuota
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	-						
2.	-						
3.	-						

11 lentelė. Informacija išmokai jaunajam ūkininkui gauti.

Paraiška atitinka išmokai jaunajam ūkininkui keliamus reikalavimus ir ją teikiu siekdamas ją gauti už plotą.	Jei taip, turi būti pažymėta X
	☐

12 lentelė. Informacija apie paraiškos vertinimą dėl atitikties žalinimo reikalavimams.

Prašau visos mano paraiškos atitiktį žalinimo reikalavimams vertinti neišskiriant ekologinio ūkininkavimo laukų.	Jei taip, turi būti pažymėta X
	☐
Prašau visos mano paraiškos atitiktį žalinimo reikalavimams vertinti neišskiriant „Natura 2000“ plotų.	Jei taip, turi būti pažymėta X
	☐

13 lentelė. Informacija apie KPP priemones „Pirmas žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, „Pirmas ne žemės ūkio paskirties ir apleistos žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, „Miškų aplinkosaugos išmokos“ ir „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos sritį „Miško veisimas“.

Eil. Nr.	Kontrolinio žemės sklypo Nr.	Lauko Nr.	Naudmenos kodas	Sklypo kadastrinis Nr.	Pirmais priemonėje dalyvavimo metais pateiktos paraiškos registracijos numeris (laukelis nepildomas, jei pareiškėjas paraišką gauti paramą teikia pirmą kartą)
1	2	3	4	5	6
1	-				
2	-				
3	-				

14 lentelė. Informacija apie pareiškėjo paraišką dėl KPP priemonės „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ veiklos srities „Parama „Natura 2000“ miškuose“

Eil. Nr.	Kontrolinio žemės sklypo Nr.	Lauko Nr.	Naudmenos kodas	Sklypo kadastrinis Nr.	Vidinės miškotvarkos projekto Nr.	VMT pažymos Nr.	Išvados rengėjas	Leidimo serijos Nr.	„Natura 2000“ teritorijos pavadinimas
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	-								
2	-								
3	-								

15 lentelė. Informacija apie pareiškėjo išsipareigojimus pagal KPP priemonės „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“

Eil. Nr.	Kontrolinio žemės sklypo Nr.	Lauko Nr.	Naudmenos kodas	Apribojimai (atitinkamas langelis pažymimas X):				Saugomos teritorijos pavadinimas
				Draudžiama suarti pievas arba persėti jas kultūrinėmis žolėmis	Draudžiama sausinti arba kitaip keisti teritorijos hidrologinį režimą	Draudžiama naudoti trąšas ir pesticidus ar kalkinti žemės ūkio naudmenas	Apribotas ganomųjų gyvulių skaičius 1 ha, nustatyti ganymo ar šienavimo terminai	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	-							
2.	-							
3.	-							

16 lentelė. Informacija apie prisiimamus išsipareigojimus.

Pareiškiu, kad pateikiau teisingus duomenis, susipažinau / mane supažindino su paramos teikimo taisyklėmis ir išsipareigoju jų laikytis.	Jei taip, turi būti pažymėta X
	☐
Pageidauju, kad kartu su paraiška būtų atspausdintas išsipareigojimų lapas.	Jei taip, turi būti pažymėta X
	☐

(juridinio asmens vadovo pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

(dokumentą priėmusio darbuotojo pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

III. ĮSIPAREIGOJIMAI

Aš, pasirašydamas šią paraišką, pareiškiu, kad:

1. Esu susipažinęs su Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo ir kontrolės taisyklėmis.
2. Įsipareigoju iki Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus paraiškos bei gyvulius ir tiesioginių išmokų administravimo ir kontrolės taisyklėse nustatyto termino atnaujinti valdos registracijos duomenis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre.
3. Per 15 darbo dienų nuo įvykusio fakto raštu informuoti Agentūrą apie išskirtines aplinkybes, nepriklausančias nuo pareiškėjo valios (*force majeure*), savo kontaktinių duomenų, banko sąskaitos ar kitų su paramos gavimu susijusių duomenų pasikeitimus.
4. Žinau, kad visa paraiškoje pateikta informacija gali būti patikrinta, ir įsipareigoju, neatsižvelgdamas į paraiškos 2 lentelėje nurodytą informaciją, Agentūrai paprašius pateikti įrodymą dėl žemės ūkio svarbos mano veikloje pagal vieną iš taisyklėse nurodytų kriterijų. Suprantu, kad nepateikęs reikalaujamos informacijos arba pateikęs ją neatsižvelgiant į nurodytus terminus, mano paraiška toliau nebus administruojama, o išmokėta paramos suma bus susigražinta.
5. Žinau, kad paraiškoje privalau deklaruoti visus valdomus naudmenų ir kitus plotus, už kuriuos prašau paramos, ir visus valdomus naudmenų plotus, už kuriuos nepageidauju paramos.
6. Žinau, kad pareiškėjas laikomas informuotu apie paraiškoje esančias klaidas, kai informacija apie jas atsirado Portale.
7. Įsipareigoju laikytis kompleksinės paramos reikalavimų, kurie apima Valdymo reikalavimus ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimus, nurodytus Valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymu Nr. 3D-23 „Dėl Valdymo reikalavimų nustatymo ir kontrolės institucijų, atsakingų už jų vykdymo kontrolę, paskyrimo“, ir Geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, nurodytų Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, taikomų nuo 2015 m., apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 3D-932 „Dėl Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų, taikomų nuo 2015 metų, aprašo patvirtinimo“.
8. Suteikiu Agentūrai teisę patikrinti pateiktus duomenis ir gauti papildomos informacijos apie mano ūkinę veiklą.
9. Sutinku, kad Agentūra neįspėjusi gali atlikti patikrinimą mano ūkyje.
10. Įsipareigoju parodyti Agentūros darbuotojams savo valdą.
11. Žinau, kad Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktų žemės ūkio srityje pažeidimai gali lemti išmokų sumažinimą arba teisės į jas netekimą.
12. Paraiškoje pateikti duomenys yra teisingi ir žinau, kad pareiškėjai, neteisėtai gavę išmokas, ir asmenys, prisidėję prie neteisėto išmokų gavimo (sąmoningai patvirtinę klaidingus duomenis), atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.
13. Esu informuotas, kad duomenys apie fizinių ir juridinių asmenų gautą paramą bus viešinami visuomenės informavimo tikslu, taip pat gali būti perduoti audito ir tyrimų institucijoms, siekiant apsaugoti Europos Bendrijos finansinius interesus, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
14. Esu informuotas, kad turiu teisę žinoti apie savo asmens duomenų tvarkymą, susipažinti su tvarkomais savo asmens duomenimis ir kaip jie yra tvarkomi, reikalauti ištaisyti, sunaikinti savo asmens duomenis arba sustabdyti savo asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kai duomenys tvarkomi nesilaikant Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų.
15. Sutinku, kad paramos paraiškoje pateikti mano asmens / juridinio asmens, kuriam aš atstovauju, ir kiti duomenys būtų apdorojami ir saugomi paramos priemonių administravimo informacinėse sistemose ir kad Agentūra gautų mano asmens / juridinio asmens, kuriam aš atstovauju, ir kitus duomenis iš kitų juridinių asmenų, registru ar duomenų bazių paramos administravimo klausimais.
16. Sutinku, kad pozityvios Patikros vietoje ar nuotolinės patikros ataskaita gali būti pateikta man paprašius. Taip pat esu informuotas, kad su patikros vietoje ar nuotolinės patikros ataskaitos duomenimis galiu susipažinti Portale. Žinau, kad pasirašyta patikros vietoje ar nuotolinės patikros ataskaita nereiškia, jog sutinku su patikros vietoje ar nuotolinės patikros rezultatais, o tik esu apie juos informuotas.
17. Žinau, kad jei deklaruosiu per ankstesnius du metus buvusį daugiametės pievos kaip kitos nei daugiametės pievos paskirties ir, Agentūrai pareikalavus, šio ploto vėl neatstatysiu į pievą iki kitų metų deklaravimo pradžios, man gali būti nemokama žalinimo išmoka už išartą ir neatstatytą daugiametės pievos plotą.
18. Žinau, kad jei deklaruosiu aplinkosaugos atžvilgiu pažeidžiamą daugiametę pievą kaip kitos nei daugiametę pievą paskirties, man bus nemokama žalinimo išmoka už išartą aplinkosaugos atžvilgiu pažeidžiamos daugiametės pievos plotą.
19. Esu susipažinęs (-usi) su išmokos skyrimo tvarka Susietosios paramos už mėšinius galvijus, mėšines avis, pieninių veislių bulius ir pienines ožkas administravimo, kontrolės bei mokėjimo 2015–2020 m. taisyklėmis, patvirtintomis 2014 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 3D-1009 „Dėl Susietosios paramos už mėšinius galvijus, mėšines avis, pieninių veislių bulius ir pienines ožkas administravimo, kontrolės bei mokėjimo 2015–2020 m. taisyklių patvirtinimo“, 2015–2020 metų susietosios paramos už pienines karves administravimo taisyklėmis, patvirtintomis 2015 m. sausio 7 d. įsakymu Nr. 3D-9

„Dėl 2015–2020 metų susietosios paramos už pienines karves administravimo taisyklių patvirtinimo“, ir Papildomų nacionalinių tiesioginių išmokų už ėriavedes mokėjimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2012 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. 3D-554 „Dėl Papildomų nacionalinių tiesioginių išmokų už ėriavedes mokėjimo taisyklių patvirtinimo“, nurodytais reikalavimais.

20. Žinau, kad turiu laikytis Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 3D-234 „Dėl Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“, reikalavimų.

21. Žinau, kad Ūkinių gyvūnų registre nustačius neteisingai registruotus gyvulius, kurie potencialiai gali atitikti paramos skyrimo reikalavimus, bus laikoma, kad tokie gyvuliai neatitinka 2014 m. kovo 11 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 640/2014 30–34 straipsniuose nurodytų reikalavimų.

22. Žinau, kad tęsdamas likusius pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“ programas ir (arba) veiklas prisiimtus įsipareigojimus, išlaikysiu tą patį plotą.

23. Laikysiuosi Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“ įgyvendinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. 3D-152 Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“ programų „Kraštovaizdžio tvarkymas“, „Ekologinis ūkininkavimas“ ir „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ numatytų įsipareigojimų.

24. Laikysiuosi Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ įgyvendinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu, numatytų įsipareigojimų;

25. Laikysiuosi Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Pirmas žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“ įgyvendinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. 3D-59 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Pirmas žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“, numatytų įsipareigojimų.

26. Laikysiuosi Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Pirmas ne žemės ūkio paskirties ir apleistos žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“ įgyvendinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. 3D-60 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Pirmas ne žemės ūkio paskirties ir apleistos žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“, numatytų įsipareigojimų.

27. Laikysiuosi Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Miškų aplinkosaugos išmokos“ įgyvendinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. kovo 20 d. įsakymu Nr. 3D-161 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Miškų aplinkosaugos išmokos“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“, numatytų įsipareigojimų.

28. Laikysiuosi Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos srities „Miško veisimas“ įgyvendinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu numatytų įsipareigojimų.

29. Laikysiuosi Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Pelno nesiekiančios investicijos“ įgyvendinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2012 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. 3D-249 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Pelno nesiekiančios investicijos“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“, numatytų įsipareigojimų;

30. Laikysiuosi Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ įgyvendinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. 3D-246 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“, numatytų įsipareigojimų.

31. Laikysiuosi Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ įgyvendinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. 3D-245 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“, numatytų įsipareigojimų.

PASTABA. Įsipareigojimų lapas spausdinamas jeigu paraiškos 16 lentelėje „Pageidauju, kad kartu su paraiška būtų atspausdintas įsipareigojimų lapas“ pažymėta ženklų „X“.

PARAMOS UŽ ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENAS IR KITUS PLOTUS BEI GYVULIUS PARAIŠKOS, PILDYMO INSTRUKCIJA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos (toliau – paraiška), siekiant gauti tiesiogines išmokas už žemės ūkio naudmenų (toliau – naudmenos) ir kitus plotus, susietąją paramą už gyvulius ir paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos ir Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones (toliau – KPP priemonės) „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“, „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“, „Ekologinis ūkininkavimas“, „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių“, „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“, „Pirmas žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, „Pirmas ne žemės ūkio paskirties ir apleistos žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, „Miškų aplinkosaugos išmokos“ ir „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos sritį „Miško veisimas“, duomenys įvedami elektroniniu būdu į paraiškų priėmimo informacinę sistemą (toliau – PPIS). Išspausdintos paraiškos taisymai retušuojant korektoriaus ar neįvestų duomenų įrašymas ranka paraiškoje (popieriniame paraiškos egzemplioriuje, teikiamame pareiškėjui) ir paraiškos bei prašymo pakeisti paraiškos duomenis registracijos dokumente draudžiami.

2. Kiekvienam simboliui įrašyti skiriamas vienas langelis.

3. Paraiška gali būti pildoma pasirinkus pateiktos paraiškos šabloną arba naują paraiškos šabloną.

4. Deklaruojamų laukų plotai ir apskaičiuojamos plotų sumos hektarais nurodomi dviejų skaitmenų po kablelio tikslumu. Vienas deklaruojamas laukas įrašomas paraiškoje tik vieną kartą, nurodant naudmenų kodą pagal šios instrukcijos V skyriuje pateiktą Žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų klasifikatorių (toliau – klasifikatorius).

5. Paraišką pagal pareiškėjo pateiktus duomenis, vadovaudamasis šia instrukcija, užpildo pats pareiškėjas arba padedamas seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojo.

II. PARAIŠKOS PIRMOJO LAPO PILDYMAS

6. Paraiškos pirmojo lapo viršutinėje dalyje esančioje lentelėje automatiškai užpildomas savivaldybės kodas, paraiškos pateikimo data, seniūnijos ar konsultavimo biuro darbuotojo, kuris priėmė paraišką, pareigos, vardas, pavardė, telefono numeris. Ši lentelė užpildoma tik tuo atveju, kai paraiška teikiama atvykus į savivaldybę.

7. Pareiškėjo nurodomi duomenys (išskyrus 7.5 papunktyje nustatytuosius):

7.1. fizinio asmens – vardas ir pavardė, juridinio asmens – juridinio asmens teisinė forma ir pavadinimas;

7.2. fizinio arba juridinio asmens kodas;

7.3. tikslus adresas pagal gyvenamąją vietą: savivaldybė, seniūnija, miestelis, kaimas ar kt., gatvės pavadinimas, namo numeris, buto numeris;

7.4. jei pareiškėjas turi, jo telefono numeris bei elektroninio pašto adresas, kuriuo būtų galima susisiekti su pareiškėju;

7.5. paraiškos užpildymo data, kuri paraiškoje įrašoma automatiškai;

7.6. juridinio asmens paraiškos numeris.

8. Skyriuje „I. Bendrieji duomenys“ nurodomas valdos numeris, kuris yra suteikiamas Žemės ūkio ir kaimo verslo registre, ir atsiskaitomosios sąskaitos, į kurią turi būti pervesta apskaičiuota paramos suma, numeris. Taip pat X ženklų pažymima:

8.1. kaip pareiškėjas papildomai pageidauja gauti su paraiška susijusią informaciją: el. paštu, trumpąja žinute mobiliuoju telefonu arba paštu, pažymėdamas vieną iš išvardytų būdų;

8.2. jei pareiškėjai, praėjusiais metais nedeklaravę naudmenų ir (arba) kitų plotų, pateikė žemės valdymo teisės patvirtinimo dokumentus;

8.3. jei pareiškėjai, deklaruojantys valstybinėje žemėje, pateikė tos žemės naudojimo ar valdymo teisės patvirtinimo dokumentus;

8.4. jei pareiškėjai deklaruoja visiškai per praėjusius du metus nedeklaruotus didesnius nei 1 ha naudmenų ir kitus plotus, pateikė žemės valdymo teisės patvirtinimo dokumentus;

8.5. jei pareiškėjas pageidauja, jog informacija apie paraiškos vertinimo rezultatus elektroniniu paštu būtų teikiama ir savivaldybių žemės ūkio skyriams.

III. PARAIŠKOS ANTROJO LAPO PILDYMAS

9. Skyriuje „II. Duomenys apie žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus“ viršutinėje dalyje nurodomas valdos numeris.

10. Pirmoje lentelėje nurodomi duomenys apie visas pareiškėjo valdomas naudmenas ir kitus plotus:

10.1. pirmajame stulpelyje – lentelės įrašo eilės numeris (ši skiltis užpildoma automatiškai, įvedant duomenis į PPIS);

10.2. antrajame stulpelyje – kontrolinio žemės sklypo numeris, susidedantis iš vienuolikos simbolių (ši skiltis užpildoma automatiškai, įvedant duomenis į PPIS). Jei deklaruojami melioracijos grioviai – nurodoma „GRIOVIAI“;

10.3. trečiajame stulpelyje – lauko numeris kontroliniame žemės sklype (ši skiltis užpildoma automatiškai, įvedant duomenis į PPIS). Laukai numeruojami eilės tvarka kontroliniame žemės sklype, o deklaruoti melioracijos grioviai, gyvatvorės, grybai numeruojami eilės tvarka paraiškoje;

10.4. ketvirtajame stulpelyje – atitinkamo lauko naudmenų kodas pagal klasifikatorių;

10.5. penktajame stulpelyje – atitinkamo lauko, už kurį mokamos tiesioginės išmokos, plotas hektarais;

10.6. šeštajame stulpelyje – atitinkamo lauko, už kurį nemokamos tiesioginės išmokos, plotas hektarais;

10.7. septintajame stulpelyje sutartiniu kodu pažymimi tie laukai, kurie skirti ekologiniu atžvilgiu svarbiai vietai žalinimo reikalavimui įgyvendinti:

10.7.1. PD – pūdymas – laukai, deklaruojami kodais: PDJ, PDŽ;

10.7.2. AZ – azotą kaupiantys augalai – deklaruojami naudmenų klasifikatoriaus II ir III grupės augalai;

10.7.3. TU – trumpos rotacijos želdinių plotas – plotai, deklaruojami kodais GLU, TUO, BAL;

10.7.4. PS – posėlis – augalai, deklaruojami kodais: AVI, KRV, KRŽ, KVV, KVŽ, MIV, MIŽ, RAV, RAŽ, RUV, RUŽ, RAP, JUD, KOP, KOŽ, RID, BRO, BUR, GRE, KAL, KOK, KRA, MOR, RDK, ROP, SLO, SVO, ŠPI, BUL, po kurių derliaus nuėmimo sodinamas (sėjamas) augalų mišinys, susidedantis iš bent dviejų vasarinių augalų rūšių, deklaruotinų kodais: AVI, GRI, KRV, KUK, KVV, MIV, RAV, RUV, RAP, JUD, GAB, GAJ, ALR, PUP, VIK, ŽIR, LEŠ, LUB, DOB, ESP, BAR, LIC, GAR, OŽI, SER;

10.7.5. ŽI – žolinis įsėlis – augalai, deklaruojami kodais: AVI, KRV, KVV, KVŽ, MIV, RUV, KRŽ, MIŽ, RUŽ į kuriuos pavasarinės sėjos metu įsėjamos žolės, deklaruotinos kodais: GPŽ, ŽMI;

10.8. aštuntajame stulpelyje X ženklų pažymimi atitinkamo naudmenų kodo laukai, jei pareiškėjas prašo už juos susietosios paramos už plotą;

10.9. devintajame stulpelyje sutartiniu kodu pažymimi laukai, jei pareiškėjas už juos prašo paramos pagal KPP priemones „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ arba „Ekologinis ūkininkavimas“ ir atitinka sutartiniams kodams priskirtus reikalavimus. Sutartinių kodų reikšmės: EK – Ekologinis ūkininkavimas, ĮS – Įsėlis ekologiniame ūkininkavime, ESĖ – Daugiamečių žolių ar javų sėklos ekologiniame ūkininkavime, EPA – Javai pašarams ekologiniame ūkininkavime, RA – Atitinkamo pasėlio ražienų laukai per žiemą, TS – Tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema, DV – Dirvožemio apsauga, GY – Natūralių ir pusiau natūralių pievų tvarkymas (nuo 2012 m.), ŽO – Natūralių ir pusiau natūralių pievų tvarkymas;

10.10. dešimtajame stulpelyje sutartiniu kodu pažymimi laukai, jei pareiškėjas už juos prašo paramos pagal KPP priemonę, „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ veiklos sritis „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“, „Parama „Natura 2000“ miškuose“ ir atitinka sutartiniams kodams priskirtus reikalavimus. Sutartinių kodų reikšmės: AR – „Natura 2000“ ariamojoje žemėje, PI – „Natura 2000“ natūraliose ir pusiau natūraliose pievose, PK – Uždrausta vykdyti pagrindinius miško kirtimus arba leidžiami nedidelio intensyvumo atrankiniai kirtimai, DM – Sanitariniais kirtimais draudžiama iškirsti visus džiūstančius ar išdžiūvusius medžius, UK – Draudžiami ugdomieji miško kirtimai, brandžių medžių iškirtimas, draudžiami ar apriboti sanitariniai kirtimai, paliekant tam tikrą džiūstančių medžių ar sausuolių skaičių 1 ha, NM – Plynųjų pagrindinių miško kirtimų biržėse paliekamas papildomas skaičius neiškirstų žalių medžių;

10.11. vienuoliktajame stulpelyje sutartiniu kodu pažymimi laukai, jei pareiškėjas už juos prašo paramos pagal KPP priemonės „Išmokos už vietas, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių“ veiklos sritis „Išmoka ūkininkaujantiems vietovėse, kuriose esama didelių gamtinių kliūčių“, „Išmoka

ūkininkaujantiems vietovėse, kuriose esama specifinių kliūčių“ ir atitinka sutartiniams kodams priskirtus reikalavimus. Sutartinių kodų reikšmės: MA – mažo nepalankumo vietovės, DI – didelio nepalankumo vietovės, PO – potvynių užliejamos teritorijos, KR – intensyvaus karsto zona;

10.12. dvyliktajame stulpelyje nurodoma papildoma informacija susijusi su deklaruojamais plotais, t. y. deklaruojamiems laukams, atitinkantiems klasifikatoriuje numatytą žymėjimą, žymimas vienas iš šių požymių, būtinų pabrėžti deklaruojamo ploto specifiką: AJ – Apsauginė juosta, skirianti nesertifikuotus laukus nuo ekologiškų ir (arba) pereinamojo į ekologinę gamybą laukų; PA – Žemės ūkio augalai pašarams; PP – Pieva skirta gaminti žolinę produkciją pardavimui; SS – miežiai salyklui, linai sėmenims; PR – atitinkami pirmamečiai žemės ūkio augalai, daržovių sėklai ir pasodai, pirmamečiai ir antramečiai sodai; SĖ – Žemės ūkio augalai sėklai.

10.13. tryliktajame stulpelyje sutartiniu kodu EKS arba NKS (pasirenkama priklausomai pagal kokią gamybos sistemą siekiama tame lauke sertifikato – EKS ekologinio žemės ūkio, NKS pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą) pažymimi visi laukai, kuriuos pareiškėjas pageidauja einamaisiais metais sertifikuoti pagal ekologinei gamybai keliamus reikalavimus arba laukai, kuriuos pareiškėjas pageidauja einamaisiais metais sertifikuoti pagal nacionalinės žemės ūkio ir maisto kokybės sistemos reikalavimus;

10.14. keturioliktajame stulpelyje X ženklų pažymimi laukai, kuriuose pareiškėjas deklaruoja genetiškai modifikuotus augalus, turi būti nurodyti papildoma informacija: gentis, rūšis, unikalūs atpažinties kodas;

10.15. penkioliktajame stulpelyje sutartiniu kodu pažymimi laukai, nurodant atitinkamo lauko ar jo dalies valdymo teisę. Sutartinių kodų reikšmės: SŽ – nuosava pareiškėjo žemė, VŽ – valstybinės žemės nuoma, NŽ – privačios žemės nuoma, KŽ – kitais pagrindais naudojama žemė;

10.16. šešioliktajame stulpelyje X ženklų pažymimi laukai, kuriems pateikiami žemės valdymo teisės patvirtinimo dokumentai dvigubo deklaravimo atveju;

10.17. lentelės paskutinėje eilutėje įrašomos deklaruojamų laukų plotų sumos, apskaičiuotos pagal penktąjį ir šeštąjį stulpelius.

11. Kiekvienas naudmenų ar kitas laukas, gyvatvorė, melioracijos griovys, grybai, nurodomas atskiroje lentelės eilutėje, o jų plotas – viename iš 10.5, 10.6 papunkčiuose minimų stulpelių.

12. Jei pareiškėjas deklaruoja daugiau kaip 20 laukų, atitinkama likusi informacija pateikiama papildomuose lapuose, sunumeruotuose viršutinėje dalyje ir kurie pildomi pagal 10 punkte nurodytą instrukciją.

13. Paraiškos antrasis lapas ir kiekvienas papildomas duomenų apie naudmenas ir kitus plotus lapas turi būti patvirtintas pareiškėjo: nurodomas pareiškėjo vardas, pavardė, pasirašoma. Jei pareiškėjas yra juridinis asmuo, papildomai nurodomos juridinio asmens atstovo pareigų pavadinimas. Paraiškos antrajame lape ir kiekviename papildomame lape paraišką priėmus savivaldybės, seniūnijos arba rajono konsultavimo biuro darbuotojas nurodo savo pareigas, vardą, pavardę ir pasirašo.

14. Priedamų papildomų lapų skaičius nurodomas antrojo paraiškos lapo apatinėje dalyje tam skirtoje vietoje.

IV. KITOS PARAIŠKOS DALIES PILDYMAS

15. Antroje lentelėje tuščias langelis pažymimas X ženklu tuo atveju, jei pareiškėjas vykdo tiesioginėmis išmokomis neremiamą veiklą (-as).

16. Trečioje lentelėje nurodomi duomenys apie pareiškėjo valdomus plotus ir kraštovaizdžio elementus skirtus EASV. Ši lentelė užpildoma automatiškai, įvedant duomenis į PPIS:

16.1. pirmajame stulpelyje – lentelės įrašo eilės numeris;

16.2. antrajame stulpelyje – kontrolinio žemės sklypo numeris, susidedantis iš vienuolikos simbolių;

16.3. trečiajame stulpelyje – lauko numeris kontroliniame žemės sklype;

16.4. ketvirtajame stulpelyje – EASV skirto ploto arba kraštovaizdžio elemento pavadinimas;

16.5. penktajame stulpelyje – kraštovaizdžio elemento unikalus numeris;

16.6. šeštajame stulpelyje – atitinkamo ploto arba kraštovaizdžio elemento plotas įbraižytas į PPIS;

16.7. septintajame stulpelyje – atitinkamo ploto arba kraštovaizdžio elemento ploto koeficientas;

16.8. aštuntajame stulpelyje – atitinkamo ploto arba kraštovaizdžio elemento plotas skirtas EASV reikalavimo atitikimui;

17. Ketvirtoje lentelėje tuščias langelis pažymimas X ženklu tuo atveju, jei pareiškama, kad deklaruoti laukai, mažesni kaip 0,1 ha, atitinka išvardytas sąlygas gauti tiesiogines išmokas už naudmenų plotus einamaisiais metais.

18. Penktoje lentelėje tuščias langelis pažymimas X ženklu tuo atveju, jei pareiškėjas sutinka, kad jo paraiškos duomenys būtų perduoti VŠĮ „Ekoagros“ ekologinės gamybos ar pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą užaugintų vaisių, uogų ir daržovių sertifikavimo darbams atlikti.

19. Šeštoje lentelėje pareiškėjas, pažymėdamas atitinkamus tuščius langelius, ženklu X informuoja, ar pageidauja gauti ir kokią susietąją paramą už gyvulius. Pareiškėjui pageidaujant gauti susietąją paramą už mėsinius galvijus, mėsines avis, pieninių veislių bulius, pienines ožkas, ėriavedes PPIS turi parodyti einamaisiais metais valdoje ir (ar) partnerių vardu Ūkinių gyvūnų registre įregistruotų ir suženklintų mėsinių avių, pieninių ožkų, ėriavedžių ir (ar) ne jaunesnių nei 12 mėn. mėsinių galvijų ir (ar) pieninių veislių bulių skaičių. Pareiškėjui pageidaujant gauti susietąją paramą už pienines karves PPIS turi parodyti valdoje valdytojo ir (ar) partnerių vardu Ūkinių gyvūnų registre praėjusių metų balandžio 1 d. – einamųjų metų kovo 31 d. registruotų pieninių karvių aritmetinį vidurkį.

20. Septintoje lentelėje langelis „Taip“ pažymimas X ženklu tuo atveju, jei nuo ankstesnio atnaujinimo iki paraiškos pateikimo dienos pareiškėjo žemės ūkio valdoje neįvyko pokyčių ir pareiškėjas prašo laikyti atnaujintais nepakitusius žemės ūkio valdos duomenis. Langelis „Ne“ pažymimas X ženklu tuo atveju, jei žemės ūkio valdoje vyko pasikeitimų, ir pareiškėjas turi kreiptis į seniūnijos darbuotoją, kuris atnaujintų žemės ūkio valdos duomenis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro informacinėje sistemoje arba gali pateikti prašymą atnaujinti žemės ūkio valdos duomenis ŽŪIKVC. Apatinėje lentelės eilutėje teikiama duomenys apie praėjusiais kalendoriniais metais žemės ūkio valdoje naudotas mineralines ir organines trąšas. Ir

mineralinių, ir organinių trąšų skiltys turi būti užpildytos. Jei praėjusiais kalendoriniais metais žemės ūkio valdoje mineralinės ar organinės trąšos nebuvo naudojamos, į atitinkamą lentelės skiltį įrašomas nulis.

21. Aštuntoje lentelėje pareiškėjas, dalyvaujantis ar ketinantis dalyvauti KPP programos priemonėse prisiimdamas naujus įsipareigojimus pasirenka jų įgyvendinimo trukmę, atitinkamus tuščius langelius pažymi ženklu X. Kiekvienoje iš KPP programų, pažymi tik po vieną ženklą X, išskyrus teikiant paraišką dalyvauti KPP priemonėje „Ekologinis ūkininkavimas“.

22. Devintoje lentelėje pareiškėjas, deklaravęs pluoštines kanapes (naudmenų kodas KAN), nurodo duomenis apie jas:

22.1. pirmasis – ketvirtasis stulpeliai užpildomi, o septintojo duomenys – pasėtos sėklos kiekis lauke apskaičiuojami automatiškai;

22.2. penktajame stulpelyje – kanapių veislė;

22.3. šeštajame stulpelyje – pasėtos sėklos atitinkamame lauke kiekis, kilogramais;

22.4. aštuntajame stulpelyje – sėklos sertifikato ar atitinkamo dokumento numeris;

22.5. devintajame stulpelyje – sėklos sertifikato ar atitinkamo dokumento data.

23. Dešimtoje lentelėje, pareiškėjas, deklaravęs kvietrugius, kviečius, miežius, avižas, rugius, rapsus, linus, lubinus, liucernas, pupas, vikius, žirnius, kurių bendras plotas yra 30 ha ir daugiau, ir (arba) bulvių, kurių bendras plotas yra 10 ha ir daugiau, nurodo informaciją apie auginamas augalų veisles:

23.1. pirmasis – trečiasis ir penktasis stulpeliai užpildomi;

23.2. ketvirtajame stulpelyje – naudmenos kodas;

23.3. šeštajame stulpelyje – veislės pavadinimas;

23.4. septintajame stulpelyje – veislė sertifikuota;

23.5. aštuntajame stulpelyje – veislė nesertifikuota.

24. Vienuoliktoje lentelėje tuščias langelis pažymimas ženklu X tuo atveju, jei pareiškėjas siekia gauti išmoką jaunajam ūkininkui ir pareiškia, kad atitinka tai išmokai keliamus reikalavimus.

25. Dvyliktoje lentelėje atitinkami tušti langeliai pažymimi ženklu X tuo atveju, jei pareiškėjas pageidauja, kad vertinant paraiškos atitiktį reikalavimams gauti žalinimo išmoką, paraiška būtų vertinama neišskiriant ekologinio ūkininkavimo ar „Natura 2000“ plotų.

26. Tryliktoje – penkioliktoje lentelėse atitinkamai pareiškėjas nurodo duomenis apie dalyvavimą KPP priemonėse „Pirmas žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, „Pirmas ne žemės ūkio paskirties ir apleistos žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, „Miškų aplinkosaugos išmokos“ ir „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos sritį „Miško veisimas“ ir paraišką „Su „NATURA 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ veiklos srities „Parama „Natura 2000“ miškuose“ ir Su „NATURA 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“ veiklos sritį „Parama „Natura 2000“ žemės ūkio paskirties žemėje“.

27. Šešioliktoje lentelėje X ženklu pažymima, jog pareiškėjas:

27.1. pateikė teisingus duomenis, savarankiškai perskaitė, susipažino ir prisiima įsipareigojimus arba buvo supažindintas seniūnijos arba konsultavimo biuro darbuotojo ir prisiima įsipareigojimus. Įsipareigojimai

pareiškėjams skirstomi tokia tvarka: bendrieji įsipareigojimai taikomi visiems pareiškėjams – 1 – 18 įsipareigojimų lapo punktai; pareiškėjams siekiantiems gauti susietąją paramą už gyvulius – 19 – 21 punktai; pareiškėjams siekiantiems gauti paramą pagal KPP priemonės „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“ programas – 22 – 24 punktai; pareiškėjams siekiantiems gauti paramą pagal kitas KPP priemones – 25 – 31 punktai;

27.2. pageidauja, kad kartu su paraiška būtų atspausdintas prisiimtų įsipareigojimų lapas;

28. Paraiškos paskutiniame lape pareiškėjas patvirtina, kad pateikė teisingus duomenis ir prisiima išvardytus įsipareigojimus, nurodo vardą, pavardę ir pasirašo. Jei pareiškėjas yra juridinis asmuo, papildomai nurodomos juridinio asmens vadovo pareigos. Paraišką priėmęs seniūnijos arba konsultavimo biuro darbuotojas nurodo savo pareigas, vardą, pavardę ir pasirašo.

V. ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENŲ IR KITŲ PLOTŲ KLASIFIKATORIUS

29. Pildant paraišką, naudmenų ir kitų plotų kodai surašomi pagal pateikiamą „Žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų klasifikatorių“, o paramos priemonių ir schemų suderinamumas pateikiamas „Paramos suderinamumo matricioje“:

ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENŲ IR KITŲ PLOTŲ KLASIFIKATORIUS

			SP	EK	ĮS	ESĖ	EPA	SĖ	PA	PR, SS, PP	AJ	EV	RA	TS	DV	AR,PI
		<i>I grupė Augalai ariamojoje žemėje, pūdymas</i>														
1	AVI	Avižos		EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA			ŽĮ/PS	RA			AR
2	GRI	Grikliai		EK		ESĖ		SĖ					RA			AR
3	KRV	Vasariniai kvietrugiai		EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA			ŽĮ/PS	RA			AR
4	KRŽ	Žieminiai kvietrugiai		EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA			ŽĮ/PS	RA			AR
5	KUK	Kukurūzai		EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA				RA			AR
6	KVV	Vasariniai kviečiai		EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA			ŽĮ/PS	RA			AR
7	KVŽ	Žieminiai kviečiai		EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA			ŽĮ/PS	RA			AR
8	MIV	Vasariniai miežiai		EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA	SS		ŽĮ/PS	RA			AR
9	MIŽ	Žieminiai miežiai		EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA			ŽĮ/PS	RA			AR
10	RAV	Vasariniai rapsai		EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA			PS	RA			AR
11	RAŽ	Žieminiai rapsai		EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA			PS	RA			AR
12	RUV	Vasariniai rugiai		EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA			ŽĮ/PS	RA			AR
13	RUŽ	Žieminiai rugiai		EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA			ŽĮ/PS	RA			AR
14	RAP	Rapsukai										PS	RA			AR
15	JUD	Judros										PS				AR
16	KTŽ	Kiti augalai ariamojoje žemėje		EK												AR
17	AGU	Agurkai (uždarajame grunte)	SP	EK						PR				TS		AR
18	POM	Pomidorai (uždarajame grunte)	SP	EK						PR				TS		AR
19	DUK	Kitos daržovės (uždarajame grunte)		EK						PR						AR
20	AGK	Agurkai	SP	EK						PR				TS		AR
21	POD	Pomidorai	SP	EK						PR				TS		AR
22	BUR	Burokėliai	SP	EK						PR		PS		TS		AR
23	BRO	Brokoliai	SP	EK						PR		PS		TS		AR
24	KOP	Gūžiai kopūstai	SP	EK						PR		PS		TS		AR
25	KOŽ	Žiediniai kopūstai	SP	EK						PR		PS		TS		AR
26	KOK	Kininiai kopūstai	SP	EK						PR		PS		TS		AR
27	KOB	Briuseliniai kopūstai	SP	EK						PR				TS		AR
28	ART	Artišokai	SP	EK						PR						AR

29	MOR	Morkos	SP	EK						PR		PS		TS		AR
30	KAL	Kaliaropės	SP	EK						PR		PS		TS		AR
31	SVO	Svogūnai	SP	EK						PR		PS		TS		AR
32	POR	Porai	SP	EK						PR				TS		AR
33	ČES	Česnakai	SP	EK						PR				TS		AR
34	DAK	Kitos daržovės		EK					PA	PR						AR
35	SAL	Salierai	SP	EK						PR				TS		AR
36	CUK	Cukinijos	SP	EK						PR				TS		AR
37	MOL	Moliūgai	SP	EK						PR				TS		AR
38	PAT	Patisonai	SP	EK						PR				TS		AR
39	SLO	Salotos	SP	EK						PR		PS		TS		AR
40	RID	Baltieji, juodieji ridikai	SP	EK						PR		PS		TS		AR
41	RDK	Ridikėliai	SP	EK						PR		PS		TS		AR
42	AGR	Aguročiai	SP	EK						PR				TS		AR
43	PAP	Paprikos	SP	EK						PR				TS		AR
44	GRE	Griežčiai	SP	EK						PR		PS		TS		AR
45	RŪG	Rūgšdynės	SP	EK						PR				TS		AR
46	KRA	Krapai	SP	EK						PR		PS		TS		AR
47	ŠPI	Špinatai	SP	EK						PR		PS		TS		AR
48	ROP	Ropės	SP	EK						PR		PS				AR
49	BAK	Baklažanai	SP	EK						PR				TS		AR
50	PAS	Pastarnokai	SP	EK						PR				TS		AR
51	BUL	Bulvės		EK					PA			PS		TS		AR
52	APY	Apyniai														AR
53	CUR	Cukriniai runkeliai														AR
54	PAR	Pašariniai runkeliai		EK												AR
55	GAB	Baltosios garstyčios		EK		ESĖ		SĖ								AR
56	GAJ	Rudosios, juodosios garstyčios		EK		ESĖ		SĖ								AR
57	ALR	Aliejiniai ridikai		EK		ESĖ		SĖ								AR
58	KMY	Kmynai		EK		ESĖ		SĖ		PR						AR
59	FAC	Facelijos		EK	ĮS	ESĖ		SĖ								AR
60	KAN	Pluoštinės kanapės						SĖ								AR
61	LIN	Linai		EK		ESĖ		SĖ		SS			RA			AR

62	SAU	Saulėgrąžos		EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA							AR
63	SRS	Soros		EK			EPA	SĖ	PA				RA			AR
64	SRG	Sorgai											RA			AR
65	STR	Strypainiai (kanarėlių lesalas)											RA			AR
66	SJO	Sojos		EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA				RA		DV	AR
67	TAB	Tabakas														AR
68	AMP	Aromatiniai, medicininiai ir prieskoniniai augalai (mėtos, kalendros, medetkos, čiobreliai, ramunėlės, mairūnai, šalavijai, pankoliai, bazilikai, melisos, valerijonai ir petražolės, raudonėliai, kt.)		EK										TS		AR
69	BMI	Žemės ūkio augalų mišiniai, kuriuose baltyminiai augalai yra vyraujantys (išskyrus žolinių augalų mišinius)	SP	EK			EPA		PA				RA			AR
70	NMI	Žemės ūkio augalų mišiniai, kuriuose baltyminiai augalai nėra vyraujantys		EK			EPA		PA				RA			AR
71	PDŽ	Žaliasis pūdymas										PD				AR
72	PDJ	Juodasis pūdymas		EK							AJ	PD				AR
		II grupė Azotą kaupiantys augalai ariamojoje žemėje														
1	PUP	Pupos, pupuolės, pupelės	SP	EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA			AZ	RA	TS	DV	AR
2	VIK	Vikiai	SP	EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA			AZ	RA		DV	AR
3	ŽIR	Žirniai	SP	EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA			AZ	RA		DV	AR
4	LEŠ	Lęšiai	SP	EK			EPA	SĖ	PA			AZ			DV	AR
5	LUB	Lubina	SP	EK		ESĖ	EPA	SĖ	PA			AZ	RA		DV	AR
		III grupė Žoliniai azotą kaupiantys augalai ariamojoje žemėje														
1	DOB	Dobilai	SP	EK	ĮS	ESĖ		SĖ	PA			AZ			DV	AR
2	ESP	Esparcetai	SP	EK	ĮS	ESĖ		SĖ	PA			AZ			DV	AR
3	BAR	Barkūnai	SP	EK	ĮS			SĖ	PA			AZ			DV	AR
4	LIC	Liucernos	SP	EK	ĮS	ESĖ		SĖ	PA			AZ			DV	AR
5	GAR	Gargždeniai	SP	EK	ĮS	ESĖ		SĖ	PA			AZ			DV	AR
6	OŽI	Ožiarūčiai	SP	EK		ESĖ		SĖ	PA			AZ			DV	AR
7	SER	Seradelės	SP	EK				SĖ	PA			AZ			DV	AR
8	ŽMI	Žolinių augalų mišiniai, kuriuose baltyminės žolės yra vyraujančios (III grupė + GPŽ)		EK					PA			AZ				AR
9	AKM	Azotą kaupiančių augalų mišiniai (susidedantys tik iš II ir III grupės augalų)	SP	EK					PA			AZ			DV*	AR
		IV grupė Ganyklos arba pievos iki 5 metų														

1	GPŽ	Ganyklos arba pievos, daugiametės žolės iki 5 metų		EK	JS	ESĖ		SĖ		PP	AJ					AR
2	RZV	Rizikos vandens telkinių būklės gerinimas														AR
3	5PT-8	Medingųjų augalų juostos ar laukai ariamojoje žemėje														AR
4	5PT-7	Vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamojoje žemėje														AR
		<i>V grupė Daugiamečiai sodiniai</i>														
1	OBS	Obelių sodai	SP	EK						PR				TS		AR
2	KRS	Kriaušių sodai	SP	EK						PR				TS		AR
3	SLS	Slyvų sodai	SP	EK						PR				TS		AR
4	VYS	Vyšnių sodai	SP	EK						PR				TS		AR
5	TRS	Trešnių sodai	SP	EK						PR				TS		AR
6	KTS	Kiti sodai ir daugiamečiai uogynai		EK						PR						AR
7	ASU	Agrastų uogynai	SP	EK						PR				TS		AR
8	JSU	Juodųjų serbentų uogynai	SP	EK						PR				TS		AR
9	RSU	Raudonųjų serbentų uogynai	SP	EK						PR				TS		AR
10	BSU	Baltųjų serbentų uogynai	SP	EK						PR				TS		AR
11	AVU	Aviečių uogynai	SP	EK						PR				TS		AR
12	ARU	Aronijų uogynai	SP	EK						PR						AR
13	BRA	Braškių uogynai	SP	EK										TS		AR
14	BRU	Braškių uogynai (uždarajame grunte)		EK										TS		AR
15	SVU	Svarainių uogynai	SP	EK						PR						AR
16	ŠIU	Šilauogių uogynai	SP	EK						PR				TS		AR
17	GEU	Gervuogių uogynai	SP	EK						PR				TS		AR
18	BKU	Bruknių uogynai	SP	EK						PR						AR
19	MĖU	Mėlynių uogynai	SP	EK						PR						AR
20	SPU	Spanguolių uogynai	SP	EK						PR						AR
21	ŽEU	Žemuogių uogynai	SP	EK						PR						AR
22	PUU	Putinų uogynai	SP							PR						AR
23	ŠAU	Šaltalankių uogynai	SP	EK						PR						AR
24	ERK	Erškėtrožės		EK						PR						AR
25	GUD	Gudobelės	SP	EK						PR						AR
26	ŠRM	Šermukšniai	SP	EK						PR						AR
27	SMD	Sausmedžiai		EK						PR						AR

[illegible]

9	GRS	Grybai ir substrato gamyba																	
---	-----	----------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

<i>VIII grupė Kaimo plėtros programos priemonės miškuose</i>		
1	MVP	Miško veisimas
2	ŽM-1	Spygliuočių su minkštaisiais lapuočiais (ne mažiau kaip 20 proc.) ar minkštųjų lapuočių želdiniai
3	ŽM-2	Spygliuočių ir (arba) minkštųjų lapuočių želdiniai su ne mažiau kaip 20 proc. kietųjų lapuočių ir (arba) liepų priemaiša
4	ŽM-3	Kietųjų lapuočių ir (arba) liepų želdiniai su spygliuočių ir (arba) minkštųjų lapuočių priemaiša iki 40 proc.
5	ŽM-4	Kietųjų lapuočių, liepų, selekcinų drebulių (įskaitant hibridines drebules) grynieji želdiniai
6	ŽM-5	Ažuolų želdiniai, kai želdinamame plote pasodinta ir apsaugota individualiomis apsaugomis ne mažiau kaip 2500 vnt./ha azuolo sodmenų
7	ŽM-6	Greitai augančių hibridinių drebulių trumpos rotacijos plantaciniai želdiniai
8	ŽM-7	Kitų greitai augančių medžių trumpos rotacijos plantaciniai želdiniai
9	NM-1	Spygliuočių su minkštaisiais lapuočiais (ne mažiau kaip 20 proc.) ar minkštųjų lapuočių želdiniai
10	NM-2	Spygliuočių ir (arba) minkštųjų lapuočių želdiniai su ne mažiau kaip 20 proc. kietųjų lapuočių ir (arba) liepų priemaiša
11	NM-3	Kietųjų lapuočių ir (arba) liepų želdiniai su spygliuočių ir (arba) minkštųjų lapuočių priemaiša iki 40 proc.
12	NM-4	Kietųjų lapuočių, liepų, selekcinų drebulių (įskaitant hibridines drebules) grynieji želdiniai
13	NM-5	Ažuolų želdiniai, kai želdinamame plote pasodinta ir apsaugota individualiomis apsaugomis ne mažiau kaip 2500 vnt. į ha azuolo sodmenų
14	NM-6	Greitai augančių hibridinių drebulių trumpos rotacijos plantaciniai želdiniai
15	NM-7	Kitų greitai augančių medžių trumpos rotacijos plantaciniai želdiniai
16	AI-1	Išmokos už pagrindinių miško kirtimų nevykdymą nustatytose kertinėse miško buveinėse (miško plotas už kurį mokama parama)
17	AI-2	Išmokos už neplynuosius miško kirtimus vietoj galimų plynųjų (miško plotas, už kurį mokama parama)
18	NTM	„Natura 2000“ miškuose (taikomi „Natura 2000“ apribojimai miškuose)

NTM: PK – Uždrausta vykdyti pagrindinius miško kirtimus arba leidžiami nedidelio intensyvumo atrankiniai kirtimai, DM – Sanitariniais kirtimais draudžiama iškirsti visus džiūstančius ar išdžiūvusius medžius, UK – Draudžiami ugdomieji miško kirtimai, brandžių medžių iškirtimas, draudžiami ar apriboti sanitariniai kirtimai, paliekant tam tikrą džiūstančių medžių ar sausuolių skaičių 1 ha, NM – Plynose pagrindinių miško kirtimų biržėse paliekamas papildomas skaičius neiškirstų žalių medžių

	TI	SU	EK	IS	ESĚ	EPA	RA	TS	DV	AR	PI	PK	DM	UK	NM	MA	DI	PO	KR	5PT-2	5PT-3	VTP	5PT-7	5PT-8	5PT-9	5PT-11	5PT-12	RZV	NPT (GY, ŽO)	EPT	SPT	MNP	MŇŠ	MNN	MVP	ŽM-1–ŽM-7	NM-1–NM-7	AI-1–AI-2	
EK	+	+	X							+	+					+	+	+	+																				
IS	+	+		X						+						+	+	+	+																				
SĚ	+	+			X					+						+	+	+	+																				
PA	+	+				X				+						+	+	+	+																				
RA	+	+					X			+						+	+	+	+																				
TS	+	+						X		+						+	+	+	+																				
DV	+	+							X	+						+	+	+	+																				
AR	+	+	+	+	+	+	+	+	+	X						+	+	+	+				+	+				+											
PI	+		+								X					+	+	+	+	+	+										+	+	+	+	+				
PK												X																			+	+	+	+	+				
DM													X																										
UK														X																									
NM															X																								
MA	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					X				+	+	+	+	+				+		+	+	+	+	+	+				
DI	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						X			+	+	+	+	+				+		+	+	+	+	+	+				
PO	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+							X		+	+	+	+	+				+		+	+	+	+	+	+				
KR	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+								X	+	+	+	+	+				+		+	+	+	+	+	+				
5PT-2	+										+					+	+	+	+	X																			
5PT-3											+					+	+	+	+		X																		
VTP	+															+	+	+	+			X																	
5PT-7	+									+						+	+	+	+				X																
5PT-8	+									+						+	+	+	+					X															
5PT-9																									X														
5PT-11																										X													
5PT-12																											X												
RZV	+									+						+	+	+	+									X											
NPT (GY, ŽO)	+															+	+	+	+										X										

	TI	SU	EK	IS	ESĖ	EPA	RA	TS	DV	AR	PI	PK	DM	UK	NM	MA	DI	PO	KR	5PT-2	5PT-3	VTP	5PT-7	5PT-8	5PT-9	5PT-11	5PT-12	RZV	NPT (GY, ŽO)	EPT	SPT	MNP	MNŠ	MNN	MVP	ŽM-1–ŽM-7	NM-1–NM-7	AI-1–AI-2	
EPT	+										+					+	+	+	+										X										
SPT	+										+					+	+	+	+											X									
MNP	+										+					+	+	+	+													X							
MNŠ	+										+					+	+	+	+														X						
MNN											+					+	+	+	+															X					
MVP																																				X			
ŽM-1–ŽM-7																																					X		
NM-1–NM-7																																						X	
AI-1–AI-2																																							X

Sutartiniai žymėjimai:

TI – tiesioginės išmokos (taip pat suderinama SE – žemės ūkio augalai sėklai, PA – žemės ūkio augalai pašarui, PR – atitinkami pirmamečiai žemės ūkio augalai, daržovių sėklos ir pasodai, pirmamečiai ir antramečiai sodai, SS – miežiai salyklui, linai sėmenims, PP – pieva skirta gaminti žolinę produkciją pardavimui, AJ – apsauginė juosta, skirianti nesertifikuotus laukus nuo ekologiškų ir (arba) pereinamojo į ekologinę gamybą laukų EV – laukai, kuriuose vykdomi ekologiniu atžvilgiu svarbių vietovių reikalavimai)

SU – susietoji parama

EK – ekologinis ūkininkavimas

IS – įsėlis ekologiniame ūkininkavime

ESĖ – sėklos ekologiniame ūkininkavime

EPA – pašarai ekologiniame ūkininkavime

RA – atitinkamo pasėlio ražienų laukai per žiemą

TS – tausojanti aplinką vaisių ir daržovių auginimo sistema

DV – dirvožemio apsauga

AR – „Natura 2000“ ariamojoje žemėje

PI – „Natura 2000“ natūraliose ir pusiau natūraliose pievose

PK – uždrausta vykdyti pagrindinius miško kirtimus arba leidžiami nedidelio intensyvumo atrankiniai kirtimai

DM – sanitariniais kirtimais draudžiama iškirsti visus džiūstančius ar išdžiūvusius medžius

UK – draudžiami ugdomieji miško kirtimai, brandžių medžių iškirtimas, draudžiami ar apriboti sanitariniai kirtimai, paliekant tam tikrą džiūstančių medžių ar sausulių skaičių 1 ha

NM – plynose pagrindinių miško kirtimų biržėse paliekamas papildomas skaičius neiškirstų žalių medžių

MA – mažo nepalankumo vietovės
DI – didelio nepalankumo vietovės
PO – potvyniais užliejamos teritorijos
KR – intensyvaus karsto zona
5PT-2 – ekstensyvus šlapynių tvarkymas (mokamos tiesioginės išmokos)
5PT-3 – ekstensyvus šlapynių tvarkymas
VTP (sena programa) – vandens telkinių pakrančių apsaugos juostos tvarkymas pievose
5PT-7 – vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamoje žemėje
5PT-8 – medingųjų augalų juostos ar laukai ariamojoje žemėje
5PT-9 (sena programa) – kraštovaizdžio elementų (gyvatvorių) valdoje tvarkymas
5PT-11 – melioracijos griovių tvarkymas, kai žolė bus nupjauta ir išvežta
5PT-12 – melioracijos griovių tvarkymas, kai žolė bus paskleista ant griovio šlaito
NPT (sena programa) – natūralių ir pusiau natūralių pievų tvarkymas
EPT – ekstensyvus pievų tvarkymas ganant gyvulius
SPT – specifinių pievų tvarkymas
MNP – meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas natūraliose ir pusiau natūraliose pievose
MNŠ – meldinių nendrinukių populiacijos buveinių saugojimas šlapynėse (mokamos tiesioginės išmokos)
MNN – meldinių nendrinukių buveinių saugojimas šlapynėse
RZV – rizikos vandens telkinių būklės gerinimas
MVP – miško veisimas
ŽM-1-ŽM-7 – žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku
NM-1-NM-7 – ne žemės ūkio paskirties ir apleistos žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku
AI-1-AI-2 – miškų aplinkosaugos išmokos
NTM – „Natura 2000“ miškuose

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus
bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų
tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės
taisyklių
3 priedas

AUGALŲ VEISLIŲ KLASIFIKATORIUS

Eil. Nr.	Augalo pavadinimas ir kodas	Veislės
1.	Avižos AVI	<i>Aveny, Ascot, Belinda, Bingo, Bison, Carron, Circle, Celer, Cwal, Dominik, Duffy, Flamingsgold, Flamingsprofi, Husky, Ivory, Jaugila, Kertag, Korok, KWS Contender, Maczo, Mina DS, Migla DS, Nagus, Neklan, Nelson, Obelisk, Oliver, Otakar, Poseidon, Rajtar, Raven, Saul, Scorpion, Selma, Symphony, Steinar, SW Ingeborg, SW Kerstin, Szakal, Typhon, Vendela, Kita (įrašyti auginamą veislę).</i>
2.	Vasariniai miežiai MIV	<i>Adonis, Advent, Afrodite, Aktiv, Alisa DS, Amber, Anakin, Annabell, Arka DS, Aukusti, Aura DS, Avalon, Azit, Barabas, Barke, Baronesse, Beatrix, Britney, Carbona, Calcule, Chronicle, Class, Conchita, Cropton, Cruiser, Dragoon, Edvin, Ema DS, Eunova, Evergreen, Explorer, Flika, Grace, Gustav, Henni, Henley, Honey, Ingmar, Invictus, Iron, Isabella, Yukata, JB Flavour, Justina, Kangoo, Keops, Kerstin, Kristina DS, KWS Asta, KWS Atrika, KWS Bambina, KWS Irina, KWS Orphelia, KWS Olof, KWS Spectra, Lilly, Luokė, Marthe, Mauritia, Melius, Mercada, Milford, Montoya, Nagradowski, NFC Tipple, Noja DS, Odyssey, Orthega, Otis, Overture, Passenger, Paustian, Pinocchio, Power, Prestige, Promyk, Propino, Publican, Quench, Ronny, Rosalina, Rubinek, RGT Planet, Salome, Sanette, Scarlett, Sebastian, Simba, Soldo, Soulmate, Streif, Sunshine, Suweren, Tesla, Tocada, Tolar, Trixi, Troon, Vandela, Waldemar, Westminster, Wilma, Xanadu, Kita (įrašyti auginamą veislę).</i>
3.	Žieminiai miežiai MIŽ	<i>Alinghi, Alissa, Amarena, Cinderella, Fridericus, Karakan, KWS Meridian, Kita (įrašyti auginamą veislę).</i>
4.	Vasariniai ir žieminiai rugiai RUV, RUŽ	<i>Agronom, Amato, Askari, Bojko, Brasetto, Caspian, Conduct, Dankowskie Amber, Evolo, Fernando, Fugato, Helltop, Hellvus, Joniai, Palazzo, Placido, Recrut, Balistic, Virgijai, Kapitän, Kustro, KWS Magnifico, Matador, Motto, Palazzo, Recrut, Rūkai DS, SU Drive, SU Stakkato, VB Duonijai, Virgijai, Visello, Walet, Kita (įrašyti auginamą veislę).</i>
5.	Žieminiai kviečiai KVŽ	<i>Ada, Agil, Akteurm, Alma DS, Altos, Ambition, Anduril, Angelus, Anthus, Ararat, Arkadia, Arktika, Arktis, Artist, Aron, Astrid, Audi, Bamberka, Banga S, Beduin, Brilliant, Bussard, Cardos, Chevalier, Compliment, Dagmar, Dekan, Ebi, Edvins, Elvis, Esperia, Etana, Ethos, Famulus, Fidelius, Flayr, Forum, Franckenkorn, Fredis, Frontal, Gaja DS, Genius, Gordian, Henrik, Hereward, Hybred, Janne, Jantarka, Julius, Kena DS, Kepler, Kerubino, Korweta, Kovas DS, Kosack, Kranich, Kris, KWS Ozon, KWS Pius, KWS Dacanto, KWS Malibu, Lars, Legenda, Leiffer, Linus, Lucius, Lukullus, Mariboss, Marshal, Meunier, Mewa, Midas, Milda DS, Mulan, Norin, Olivin, Operetka, Ostroga, Papageno, Patras, Portal, Rainer, Ramiro, Renan, Rigi, Rywalka, Sailor, Sedula DS, Skagen, Skalmeje, Smuga, SW Harnesk, SW Magnifik, SW Maxi, Širvinta I, Tacitus, Tarso, Taurus DS, Tonacija, Toras, Torrild, Türkis, Urho, Vikaras DS, Zentos, Zeppelin, Zunda DS, Kita (įrašyti auginamą veislę).</i>
6.	Vasariniai kviečiai KVV	<i>Amaretto, Amulett, Arabella, Azurite, Baldus, Berlock, Brawura, Calixto, CH Campala, Cornetto, Demonstrant, Diskett, Epos, Ethos, Fasan, Favorit, Fiorina, Granary, Granny, Hamlet, Henika, Hewilla, IS Jarissa, Izera, Izzy, Kandela, Koksa, KWS Akvilon, KWS Buran, KWS Chamsin, KWS Collada, KWS Scirocco, KWS Willow, Lagwa, Licamero, Manu, Mandaryna, Monsun, Munk, Nandu, Nawra, Nimbus, Ostka Smolicka, Passat, Picolo, Quintus, Raweta, Rospuda, Sonett, Specifik, SW Estrad, SW Kungsjet, Taifun, Tercie, Thasos, Tybalt, Tjalve, Trappe, Triso, Vanek, Vinjett, Werbenia, Wicki, Zadra, Zebra, Kita (įrašyti auginamą veislę).</i>
7.	Žieminiai kvietrugiai	<i>Adverdo, Agostino, Baltiko, Borowik, Cosinus, Cultivo, Dinaro, Fidelio, Fredro, Grandval, Grenado, Gringo, Inpetto, IS Flavivus, Kinerit, Leontino, Marko, Milkaro,</i>

Eil. Nr.	Augalo pavadinimas ir kodas	Veislės
	KRŽ	<i>Moderato, Mungis, Pigmej, Remiko, Sequenz, Silverado, SW Falmoro, SW Talentro, SW Valentino, Todan, Tomko, Tornado, Trimester, Tritikon, Trismart, Tulus, Vitalis, Woltario, Kita (įrašyti auginamą veislę).</i>
8.	Vasariniai kvietrugiai KRV	<i>Andrus, Dublet, Gabo, Kargo, Legalo, Logo, Matejko, Mazur, Milkaro, Nagano, Nilex, Wanad, Kita (įrašyti auginamą veislę).</i>
9.	Žieminiai rapsai RAŽ	<i>Abakus, Admiral, Adriana, Alaska, Albatros, Alzza, Arsenal, Artoga, Avatar, Azur, Banjo, Bellevue, Belana, Brando, Brutus, Californium, Caracas, Carousel, Catalina, Chagall, Champlain, Color, Compass, Courage, Cult, Digger, DK Explicit, DK Exstorm, DK Imistar CL, DK Secure, DK Sedona, DK Sequoia, Elvis, Epure, ES Astrid, Excalibur, Exotic, Factor KWS, Galileo, Goya, Goldie, Herkules, Hycolor, Hornet, Ideal, Komando, Kronos, Ladoga, Mascara, Minotaur, Monolit, Nelson, NK Nemax, NK Petrol, NK Technic, Olano, Ontario, Ovation, Paris, Primus, PR44D06, PR45D03, Recordie, Remy, Ryder, Robust, Rodeo, Rohan, Rollo, Roxane, Rumba, Sherlock, Sherpa, Sitro, SY Kolumb, Sunday, SW Celsius, SW Pastell, Tassilo H, Titan, Triangle, Turan, Vectra, Visby, Kita (įrašyti auginamą veislę).</i>
10.	Vasariniai rapsai RAV	<i>Achat, Ability, Agra, Belinda, Brando, Builder, Canyon, Campino, Click CL, Clipper, Colossus, Coltan, Delight, Dylan, Dodger, Doktrin, Dorothy, Earlybird, Fenja, Fergus, Forte, Gandalf, Griffin, Haydn, Hendrix, Heros, Hidalgo, Highlight, Hunter, Giacomo H, Jagger, Jerome H, Jerry H, Joplin, Jura ME, Kaldera, Kaliber, Larissa, Lennon, Lyside, Lunedie, Magma, Majong, Marko, Milena, Mirakel, Mosaik, NEX 160, Olga, Osorno, Palma, Palmiro, Pauline, Perfekt, Pilani, Plenty, Primavera, Proximo, Rasma, Rabea, Register, Ritz, Safari, Senator, Siesta, SilverShadow, Smilla, Sponsor, Stella, Sunder, SW Landmark, SW Savann, SW Svinto, Tamarin, Tappas, Trapper, Unda, Vizma, Zappa, Zelda, Kita (įrašyti auginamą veislę).</i>
11.	Žirniai ŽIR	<i>Alvesta, Angelus, Astronaute, Audit, Casablanca, Canis, Cysterski, Clarissa, Delta, Equip, Eso, Ieva DS, Impuls, Ingrid, Javlo, Kayanne, Lisa, Livioletta, Madonna, Mascara, Medal, Navarro, Nitouche, Pinocchio, Profi, Respect, Rocket, Salamanca, Santana, Simona, Slovan, Sokolik, SW Clara, Tinker, Tip, Tonga, Toskana, Tudor, Turnia, Zekon, Vitra, Kita (įrašyti auginamą veislę).</i>
12.	Pupos PUP	<i>Albus, Alexia, Amulet, Bioro, Bobas, Borek, Boxer, Carola, Espresso, Fanfare, Fuego, Gloria, Gracia, Grant, Isabell, Julia, Laura, Melodie, Merkur, Nida DS, Nora, Olga, Reda DS, Scirocco, Taifun, Tiffany, Vertigo, Kita (įrašyti auginamą veislę).</i>
13.	Lubiniai LUB, LUP	<i>Bojar, Boregine, Boruta, Haagena, Kadryl, Neptun, Probor, Sonet, Tango, Valfrids, VB Derliai, VB Vilniai, Kita (įrašyti auginamą veislę).</i>
14.	Bulvės BUL, BUP	<i>Acapella, Adretta, Agila, Aktiva, Aladin, Albatros, Alegria, Allora, Anuschka, Arielle, Arosa, Baltic crem, Bellarosa, Beluga, Birgit, Birte, Borwina, Camilla, Campina, Cascada, Catania, Colette, Concordia, Cosmos, Courage, Derby, Diplomat, Emma, Exempla, Fasan, Finka, Gala, Goda, Heidi, Inara, Innovator, Jelly, Karlana, Kiebitz, Kiwi, Lady Britta, Lady Claire, Lambada, Latona, Laura, Lolita, Manitou, Marabel, Marlen, Melody, Meridian, Monika, Mowe, Mozart, Nandu, Omega, Orchestra, Osprey, Pirol, Platina, PomQueen, Presto, Princess, Raja, Red Lady, Red Scarlet, Red Sonia, Rita, Riviera, Rodeo, Romanze, Rosara, Salome, Salute, Satina, Sinora, Solist, Sonate, Soraya, Talent, Troja, Valisa, Velox, Verona, Victoria, Vineta, Vivaldi, Wega, Kita (įrašyti auginamą veislę).</i>

Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus
bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų
tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės
taisyklių
4 priedas

(Paramos už žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus paraiškos registracijos dokumento forma)

PARAIŠKOS KODAS:

**PARAMOS UŽ ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENAS IR KITUS PLOTUS BEI GYVULIUS PARAIŠKOS
NR. ____-____-A1-1
REGISTRACIJOS DOKUMENTAS**

PAREIŠKĖJO DUOMENYS:

(fizinio asmens vardas, pavardė arba juridinio asmens teisinė forma ir pavadinimas)

(savivaldybė – pagal gyvenamąją vietą)

(seniūnija – pagal gyvenamąją vietą)

(kaimas, miestelis ir kt. – pagal gyvenamąją vietą)

(gatvės pavadinimas, namo Nr., buto Nr. – pagal gyvenamąją vietą)

(telefono Nr., el. pašto adresas)

Paraiškoje deklaruotų plotų bendros sumos:

Žemės ūkio naudmenos, už kurias mokamos tiesioginės išmokos, ha	Plotai, už kuriuos nemokamos tiesioginės išmokos, ha
1	2

Informacija apie žemės ūkio valdą:

Paraiškos teikimo metu pareiškėjo valdos duomenys buvo atnaujinti	Jei taip, turi būti pažymėta X ☐
---	--

Nuo paskutinio valdos duomenų atnaujinimo Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre iki paraiškos pateikimo dienos žemės ūkio valdoje neįvyko pokyčių.

Patikrinau įvestus mano paraiškoje Nr. ____-____-A1-1 teikiamus duomenis ir patvirtinu, kad duomenys yra teisingi.

Esu informuotas, kad iš visų mano deklaruotų duomenų sudarytas skaitmeninis kodas, kuris pasikeistų pasikeitus bet kuriam paraiškos dėmeniui.

Sutinku, kad savivaldybės (seniūnijos) darbuotojas / Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos darbuotojas už mane pildytą paraišką elektroniniu būdu.

Ar pasirašo įgaliotas asmuo?	Jei taip, turi būti pažymėta X ☐
------------------------------	--

(juridinio asmens atstovo pareigų pavadinimas)*

(parašas)

(vardas, pavardė, data)

(darbuotojo, padėjusio užpildyti paraišką, pareigų pavadinimas)**

(parašas)

(vardas, pavardė, data)

*Pastaba. Jei pildo ne juridinio asmens vadovas, turi būti pateiktas pasirašymo teisės patvirtinimo dokumentas.

** Pastaba. Seniūnijos / savivaldybės ar konsultavimo biuro darbuotojas pasirašo tik tais atvejais, kai padeda pareiškėjui užpildyti paraišką.

Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus
bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų
tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės
taisyklių
5 priedas

(Prašymo pakeisti Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos duomenis registracijos dokumento forma)

DOKUMENTO KODAS:

**PRAŠYMO NR. ____-____-A____-____
PAKEISTI PARAMOS UŽ ŽEMĖS ŪKIO NAUDMENAS IR KITUS PLOTUS BEI GYVULIUS
PARAIŠKOS NR. ____-____-A1-1 DUOMENIS
REGISTRACIJOS DOKUMENTAS**

PAREIŠKĖJO DUOMENYS:

(fizinio asmens vardas, pavardė arba juridinio asmens teisinė forma ir pavadinimas)

(savivaldybė – pagal gyvenamąją vietą)

(seniūnija – pagal gyvenamąją vietą)

(kaimas, miestelis ir kt. – pagal gyvenamąją vietą)

(gatvės pavadinimas, namo Nr., buto Nr. – pagal gyvenamąją vietą)

(telefono Nr., el. pašto adresas)

Paraiškoje deklaruotų plotų bendros sumos:

Žemės ūkio naudmenos, už kurias mokamos tiesioginės išmokos, ha	Plotai, už kuriuos nemokamos tiesioginės išmokos, ha
1	2

Patikrinau įvestus paraiškoje Nr. ____-____-A1-1 teikiamus duomenis ir patvirtinu, kad duomenys yra teisingi.

Esu informuotas, kad iš visų mano deklaruotų duomenų sudarytas skaitmeninis kodas, kuris pasikeistų pakeitus bet kurį paraiškos dėmenį.

Sutinku, kad savivaldybės (seniūnijos) darbuotojas / Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos darbuotojas už mane pakeistų paraiškos duomenis elektroniniu būdu.

Ar pasirašo įgaliotas asmuo?	Jei taip, turi būti pažymėta X
	☐

(juridinio asmens atstovo pareigų pavadinimas)*

(parašas)

(vardas, pavardė, data)

(darbuotojo, padėjusio užpildyti paraišką, pareigų pavadinimas)**

(parašas)

(vardas, pavardė, data)

*Pastaba. Jei pildo ne juridinio asmens vadovas, turi būti pateiktas atstovavimo patvirtinimo dokumentas.

** Pastaba. Seniūnijos/savivaldybės ar konsultavimo biuro darbuotojas pasirašo tik tais atvejais, kai padeda pareiškėjui užpildyti paraišką.

Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus
plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų
tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių
6 priedas

(įgaliotinio arba juridinio asmens vadovo vardas, pavardė)

(įgaliotinio arba juridinio asmens vadovo asmens kodas)

(gyvenamosios vietos adresas arba įmonės buveinės adresas, telefono Nr., el. pašto adresas)

VĮ Žemės ūkio informacijos
ir kaimo verslo centrai

PRAŠYMAS
SUTEIKTI PRIEIGĄ PRIE PARAIŠKŲ PRIĖMIMO INFORMACINĖS SISTEMOS

(data)

(sudarymo vieta)

Prašau suteikti prieigą prie

(įgaliotojo vardas, pavardė, asmens kodas arba įmonės pavadinimas, įmonės kodas)

Paraiškų priėmimo informacinės sistemos paskyros atlikti šiems veiksams:

- ☐ pateikti paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraišką;
- ☐ aprašyti apleistų žemės ūkio naudmenų plotų netikslumus;
- ☐ registruoti augalų apsaugos produktais purškiamus plotus.

Prieiga galioja iki

(įrašyti datą)

Apie suteiktą prieigą prašau informuoti prašyme nurodytu el. paštu arba telefonu.

PRIDEDAMA. Įgaliojimas, lapas (-ai)*.

(pareigos)

(parašas)

(vardas, pavardė)

* Pridedama, kai prašymą teikia fizinio ar juridinio asmens įgaliotas asmuo

**ŽOLĖDŽIŲ ŪKINIŲ GYVŪNŲ PERSKAIČIAVIMO Į SUTARTINIUS GYVULIUS (SG)
LENTELĖ**

Nr.	Gyvūnai	Vieno gyvūno vertė SG
1.	Karvės, buliai, vyresni nei 2 m.	1
2.	Galvijai (prieauglis) nuo 1 iki 2 m.	0,7
3.	Veršeliai iki 1 m.	0,25
4.	Taurieji elniai	0,2
5.	Danieliai, dėmėtieji elniai	0,11
6.	Bizonai, stumbrai	0,6
7.	Avys, ožkos	0,07
8.	Arkliai nuo 1 m.	1
9.	Kumeliukai iki 1 m.	0,4

Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių
8 priedas

(Pievų tvarkymo darbų registracijos žurnalo forma)

PIEVŲ TVARKYMO DARBŲ REGISTRACIJOS ŽURNALAS

Eil. Nr.	Kontrolinio žemės sklypo Nr.	Lauko Nr.	Naudmenos kodas	Plotas, ha	Lauko nušienavimo faktas (iki)	Lauko priežiūros patvirtinimas (nurodo vardą, pavardę, patikros atlikimo datą ir pasirašo NMA darbuotojas)
1.						
2.						
3.						
4.						

ŽURNALO PILDYMO PAVYZDYS:

PIEVŲ TVARKYMO DARBŲ REGISTRACIJOS ŽURNALAS

Eil. Nr.	Kontrolinio žemės sklypo Nr.	Lauko Nr.	Naudmenos kodas	Plotas, ha	Lauko nušienavimo faktas (nurodomas el. Nr. ir data)	Lauko priežiūros patvirtinimas (nurodo vardą, pavardę, patikros atlikimo datą ir pasirašo NMA darbuotojas)
1.	155454-4725	1	GPŽ	2,60	1. 2016-06-15	Jonas Jonaitis 2016-08-02
					2. 2016-08-29	
						Jonas Jonaitis 2016-09-05
2.	155454-3869	1	DGP	1,40	1. 2016-06-20	Jonas Jonaitis 2016-08-02
					2. 2016-07-25	
					3. 2016-08-30	
					4. 2016-09-30	
3.	155454-3869	2	GPŽ	0,80	1. 2016-05-30	Jonas Jonaitis 2016-08-03
					2. 2016-08-13	
					3. 2016-09-29	Jonas Jonaitis 2016-09-05
4.						

Papildyta priedu:

Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-175](#), 2016-03-30, paskelbta TAR 2016-03-30, i. k. 2016-06551

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. gruodžio 4 d. įsakymo Nr. 3D-897 „Dėl Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-345](#), 2016-06-03, paskelbta TAR 2016-06-06, i. k. 2016-15108

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. gruodžio 4 d. įsakymo Nr. 3D-897 „Dėl Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016–2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo